

Іван
Війтенко

Автограф
**На
камені**

Лірика

“Лисаний Камінь”

Косів

2022

**ББК 84 (4УКР)
В-41**

В41 Війтенко І.Д.
Автограф на камені: Лірика. – 2022. – 296 с.

ISBN 978-617-7436-20-0

Іван Війтенко (1946) народився і проживає в селі Коршів Коломийського району Івано-Франківської області.

Добірки його віршів опубліковані в альманахах «Ранковий клич», «Діл», «Буковинський журнал», журналах «Дзвін», «Перевал», «Німчич», «Писанка», газетах «Магістраль», «Літературна Україна», місцевій пресі.

Він є автором поетичних збірок: «Вибирай кольори» (2005), «Журавель на стерні» (2008), «Келих сонця» (2009), «Росяні перевесла» (2010), «Вишневі обрії» (2011), «На крилах неба» (2012), «Світанкові гами» (2014), «За ниткою Аріадни» (2014), «Скеля Прометея» (2016), «Горіх у зеленому капелюсі» (2016), «Дорога на узвишшя» (2017), «Блискавка на острові осені» (2018), «Коромисло вічності» (2020), «Соло сонця» (2021), «Коли ревуть гармати» (2022) поетичної збірки для дітей «Яблучка для їжачка» (2015).

Лауреат літературних премій імені Тараса Мельничука, Василя Стефаника, Леся Гринюка та Марійки Підгірянки. Член Національних спілок України – письменників і журналістів.

До збірки «Автограф на камені» увійшла лірика автора, написана в останній період, і окремий розділ «Головою вниз» (байки, гумор, тости, віншування, афоризми).

ББК 84 (4УКР)

Всі права застережені.
All rights reserved

ISBN 978-617-7436-20-0

© Війтенко І., лірика, 2022

.....●

Автограф на камені

Сонячним променем, списом дощів
І розмаєм вишневого цвіту
Викарбую автограф своєї душі
На камені з епохи палеоліту.

У його пам'яті пласт терабайт,
У мовчанні – мудрості сила.
Бачив він племена вражих зайд,
Що давно вже зотліли в могилах.

Чув він шелест первісних лісів
І дзвінких ручаїв переспіви.
Наче птах, полетіти хотів,
Та не вирости з каменя крила.

Залишився на грішній землі,
Вріс корінням у скелі предвічні.
І летіли над ним журавлі
Та шаліли хурделиці в січні.

А століття різьбили граніт
І з вітрами відлинули в далі.
Залишили на камені слід
Із сумними мотивами жалю...

І карбую рядками віршів
На граніті з палеоліту,
Алгоритми свої душі,
Що немов письмена санскриту.

●.....

Місяць, наче писана тарілка,
Вже завершує свій зоряний політ.
Чую серцем, як весняний світ
Мене знову кличе у мандрівку.

Воскресаю, мов небес блакить,
Наче дуб із облісілим чубом.
Він самотньо височить над зрубом,
Поруч лиш берізенька тремтить.

Дочекалися весняного розвою,
Обминула їх сокира палача.
Плаче моя зболена душа,
А думки блукають чередою.

Та пройду крізь грози і дощі,
У туманах заблукаю знову.
В мерехтінні віщої свічі
Заповіт складу живою кров'ю.

На скрижалях вівтаря надій
Ще раз прочитаю свою долю.
Зіграно життя найкращі ролі,
А в душі бринить весняний рій.

.....●

Не передбачуваним, ні прісним,
І не слизьким, як холодний вуж,
Я не був в сему світі первіснім,
Богом створеним з терну і руж.

Не передбачуваним, не закодованим,
З плоті й крові, де гени батьків.
Музою ніжною зачарований
І гартований в полум'ї слів.

Був єдиним я і неповторним,
Світ різьбив на граніті віків.
Каравелою в морі холоднім
До завітної пристані плив.

Чомусь вірив у берег привітний,
Де любові й надії весна,
Де бузком розцвітатиму в квітні,
І хмеліти життям без вина...

Не передбачуваним, ні прісним
Я не був у житті і на мить.
Зорі сяють у небі первіснім
І моя там ще зірка горить.

●.....

У стогах словесної половини
Загубилось істини зерно,
Що дзвеніло голосом любові
І п'янило молодим вином.

Де вітри, що мотлох той розвіють,
Де світанки, що розвиднять ніч?
Чи ще духом втомленим зумію
Подолати межі протиріч?

Не шукаю істину в бокалі,
Трунок долі вже допив до дна.
Та бентежить душу – що там далі,
Чи ще скрипки забринить струна?

Чи повернуться із вирію пташата,
Чи розквітнуть вишні на порі?
Чи ще бузьки принесуть до хати
Немовляток згорточки малі?

Чи веселки кольори привітні
Зв'яжуть перевеслами надій
Тих, що в ночі таємничі літні
Заворожив хитрий Водолій?

У стогах словесної половини
Відшукаю істини зерно.
Не погасне світ добра й любові,
Й моя віра – з ними заодно.

.....●

За порогом недосяжності – сутінки,
За межею непевності – темна ніч.
Обірвалися вишиванки вуставки
Десь за обрієм протиріч.

Недосяжності – не дотягнуся,
А непевність – човен без весла.
Янгол з неба шепоче: «Радуйся!»
І дарує перо із крила.

В храмі ночі зірниці, як цвяшки,
Купол неба прип'яли навік.
Вже Антею тримати заважко
На плечах його сильних своїх.

Завагітніли хмари дощами,
Пил космічний – тлінності прах.
У сузір'ях, над небесами,
Вогнекрилий народиться птах.

І торкнеться пером недосяжності,
І непевність скупає в росі.
На десницях любові і даності
Зірка долі розквітне в красі.

●.....

Пригадався той вечір і зорі,
Ніжний голос, мов спів солов'я.
Й твої очі зелені, як море,
У яких потонув колись я.

Зіллям пахло русяве волосся,
Десь бриніли травневі хрущі...
І в моєму сумнім безголосі
Пробудилася ніжність в душі.

Вічним шляхом блукали зірниці,
І коханням мліли серця.
Змійка-стежечка серед пшениці
Рушником пролягла до вінця.

А літа відлітали у вирій,
Та чомусь не вертались назад.
Знову голос і образ твій милий.
Мене кличе у наш зелен-сад.

І блукаю у снах на світанні,
Все шукаю й ніяк не знайду
Своє втрачене вірне кохання,
Свою радість, надію й біду.

Він з химер будував мости,
У туманах блукав на світанні.
І чомусь її знову простив,
Бо надіявся, що востаннє.

Та з химер не збудуєш мостів,
А хто зрадив колись – зрадить знову.
Обіцянки й емоції слів
Не роздмухають ватру любові.

В міражах сподівань і марнот
Ми шукаємо пристань надії.
Вірим в долі щасливий джек-пот
І в світанок, що сонцем зігріє...

А у спогадах, десь вдалині,
Він до серця тулив своє ладо.
І признався якось мені,
Як нелегко пробачити зраду.

●.....

Боюся потонути в морі ночі,
Не дочекатися світанку на порі.
Боюся, аби недруг не зурочив
Мене на пів дороги до зорі.

У мріях ще іду Чумацьким шляхом,
Космічний пил викресую з-під ніг.
У вирій відлетіли пізні птахи,
А я чомусь відлинити не зміг.

Зостався серед білої пустелі
Віч-на-віч із вітрами протиріч.
Де вікна спорожнілої оселі
Й глибока, наче море, темна ніч.

Боюся потонути в тих глибинах,
Допоки сонце не розвиднить світ.
Допоки не покличе на гостину
Мене бузково-черешневий цвіт.

Ще відчуваю притягання неба
Й магічну силу із ядра землі.
Живу на світі не лише за себе,
А і чужі спокутую жалі.

Весняних мрій потріпані вітрила
Лише у снах зоріють вдалині.
Чекаю янгола на білих крилах,
Що з неба звістку принесе мені.

Цілувала в рожеве личко,
До грудей пригортала синочка,
І ясніли маленькі зірнички
У веселих дитячих очках.

Місяць-красень у небі пророчім
Їм наспівував колискові,
Щоб світились дитячі очі
Світлом радості і любові.

І коли пролунало неждано
З вуст дитячих уперше «мамо»,
Захиталась земля під ногами
І розквітла душа весняно.

Бо найвищим на світі дивом
Завершилася ода любові.
Причастилася ненька щаслива
Найсвятішим єдиним словом.

●.....

Вона була «terra incognita»,*
Ще незвідана і незнана.
І словом ніжним «кохана»
Він не тішив її ніколи.

Просто стрілися дві самотності,
Як у повісті давньої класики.
Бо серця зхолоділи без ласки
І запрагли солодкої млості.

Десь на березі пізньої осені
На морозі не в'яли жоржини.
І з'єдналися у єдине
Дві самотності з сивим волоссям.

І земля таємнича й незвідана
Розцвіла у щасливих очах.
Ще повернеться з вирію птах
Й подарує їм долю погідну.

* земля незвідана (лат.)

.....●

Не питай, де живе любов,
Я і сам до сих пір не знаю.
Хтось в душі її знову знайшов,
Хтось у серці щоразу шукає.

Хтось – в дівочих спраглих очах,
Інший – десь у вустах малинових.
Я читаю любов по зірках,
Відчуваю у щирому слові.

Серце – м'яз, біопомпа жива,
Де судини, аорти і вени.
А любов, наче зірка нова,
В небі сяє лише для мене.

І в душі не шукайте любов,
Бо душа, наче пух тополиний,
Закружляє надіями знов
І у безвість з вітрами полине...

Не питай, де живе любов,
Вона прийде неждано нізвідки.
І лиш місяць, що в небі зійшов,
Всім закоханим буде за свідка.

●.....

Чи вартують стертих підошов
Ті дороги, по котрих пройшов,
На яких криваві мозолі
Слід свій залишили на землі?

Чи вартують на душі рубці
І глибокі зморшки на лиці
Тих скарбів, що десь у скрині,
Що згубили у тобі людину?

Чи вартують втрати і розлуки
І розп'ятого Хреста пекельні муки,
Аби знову плем'я від Іуди,
Наче круки, розривали груди?

Чи вартують здвиги і Майдани
Втрачених ілюзій і обману,
І отих, хто зрадою й обманом
Одягнули гетьманські жупани?

Чи вартують?.. Та радію нині
І червоним гронам на калині,
І коли, народжену дитину,
Пригортає мати-Україна.

.....●

Хоч не стану я знаменитим
І Шевченківським лавреатом.
Хоч не раз буду долею битий
Й сотні раз ворогами проклятий.

Не зречуся пам'яті хати,
Де на жердці верети строкати,
Де мене колихала мати
І навчала пісні співати.

Не зречуся рідної мови,
Що мов спів солов'я на світанні.
Буду жити у ніжному слові,
У цвітінні садів і коханні.

Буду бузьків стрічати весною
Й милуватися маками в житі.
І душа не знайде спокою,
Коли хмари ворожі над світом...

Хай колоссям співає пшениця,
Сад осінній чарує плодами
І квітчають святкові косиці
Наречених весільні брами.

Хоч не буду я знаменитим
І шевченківським лавреатом.
Йду крізь грози, дощами умитий,
І віршами дарую свято.

Все треба вчасно встигнути в житті:
Траву скосити на духмяне сіно,
Плоди кохання рвати золоті
Тоді, коли і море по коліна.

Все треба вчасно встигнути в житті:
Хмеліти без вина в бузкові ночі.
І клятви не потрібно на хресті,
Коли про все давно сказали очі.

Все треба вчасно встигнути в житті:
З дитинства в юність перейти без болю,
І все, що мав здійснити на меті,
Здійсни з любов`ю й мудрістю поволі.

Все треба вчасно встигнути в житті...
І як на скронях заіскриться іній,
Подякуй долі за чуття святі
І за любов коханої людини.

.....●

Мовчи – коли говорить тиша,
Коли зірок лунає спів.
За хмари місяць-легінь вийшов
Й Чумацьким шляхом десь побрів.

На вівтарі у храмі ночі
Сакральна таїна епох.
Уста в уста і очі в очі,
І нічка зоряна для двох.

Мовчи – коли говорить небо
І причащаються вуста,
І пригортається до тебе
Ще нецілована й свята.

Сплетіння тіл, сплетіння долі
І тиша, тиша неземна.
А на небесних антресолях
Зійшла ще зіронька одна.

●.....

Чомусь вже не приходять в сни
Батьки і журавель криничний.
Й жасмину кущ, що хміль весни
Нам дарував так ніжно й звично.

А понад вишнями хрущі
Гуділи, як колись в Шевченка.
І дзвоником в моїй душі
Кохання клич уже тельняк.

Вечеря пріла у печі
В макітрі й горщиках із глини.
І зорі падали вночі
На стріху нашої хатини.

Струмочком грало молоко,
В дійниці, в маминих колінах.
А я з горнятком вже чекав
На те зело, де біла піна.

Тато якраз під сінокіс
Косу клепає десь на дровітні.
І вітер дзвін отой поніс
Між буйні трави в ночі літні...

Тепер у сни мої чомусь
Приходять зрідка батько й мати.
Себе судити не берусь,
Кривавлять серце інші втрати.

Давно вже не дивуюся нічому,
В очах веселки бліднуть кольори.
У снах гамую спогади і втому,
Весною марю зимної пори.

Може воскресну цвітом на каштані,
Відчую пахощі бузкової яси.
В туманах заблукаю на світанні
І назбираю в пригорщі роси.

А роздумів пожадливі піранії
В моєму мозку звилися в клубок.
Весільні вишні мліють у тумані
Й до сліз п'янить юні серця бузок.

Й чомусь вже не дивуюся нічому,
Сприймаю без емоцій злам епох.
Та крізь життя іду до того дому,
Де не боявся бурі, ані грому,
Де батько, мати й поміж нами Бог.

●.....

Не сумуй за цвітом, що спадає,
І за днем, що десь водою стік.
Якщо яблука гіркі у ріднім краю,
То в чужинських – не солодший сік.

Не сумуй за цвітом, що спадає,
Не сумуй за тим, що відійшло.
Ще весна весільна завітає
У твоє завітчане село.

Лелечата заклеочуть дзвінко
І хрестини принесуть у дім,
А над ярим полем на зарінку
Пролунає в травні перший грім.

З неба будуть падати зірниці,
Ти собі бажання загадай.
І прилине у твою світлицю,
Як в дитинстві, добрий Миколай.

І повіриш, що існує диво,
Що не все так сумно у житті.
Кожен з нас, по-своєму, щасливий,
Якщо в серці почуття святі.

.....●

В минуле відійшло століття
Листів і зморених чекань
І днів барвисте буйноцвіття
В колисці росяних світань.

Де ще привітні очі мами
І тата лагідні слова,
Й бриніли вечори хрущами,
Немов симфонія села.

Ті перші юні залицяння –
Наївні й світлі, як сльоза.
І ніч з коханням розставання,
Коли не всі слова сказав.

Як я чекав на звістку з дому,
Що приносили поштарі.
І в гімнастерці і погонах
Різдво стрічав десь на порі.

Про сотові тоді й не знали,
Лише листи, як голуби,
Мій біль і спрагу гамували,
Мов крапля чистої води.

В минуле відійшла епоха,
Смартфонів лине переспів.
А мені сумно, друзі, трохи,
Що не отримую листів.

А навіщо питати поради
В безпорадних, глухих і німих,
Коли щось вже давно позаду,
А в прийдешнє ступити не встиг?

Суций нині – і слава Богу,
Та чомусь неспокійно в душі,
Бо не всі ще пройшов дороги
І не все, що почав – завершив.

Хай потомки мене не осудять,
Свій уділ я поклав на віттар.
Я з словами ішов поміж люди
І засвічував правди ліхтар.

Хоч вітри й громовиці у груди
З болем цілили влучно не раз.
Та у світі – омани й облуди,
Завше, друзі, я був поміж вас.

І не буду питати поради
В безпорадних, глухих і німих.
У цвітінні весняного саду
Я душею воскреснути зміг.

Там, де ми з тобою не зустрілись,
Вже стежки травною поросли
Й кучеряві ясени зросли,
Наче з нашої доби посли.
Там, де ми з тобою не зустрілись.

Там, де на далекім роздоріжжі
В різні сторони з тобою розійшлись,
Стала вищою небесна вись,
Що так чарувала нас колись
На далекім долі роздоріжжі.

Так буває в надвечірній час,
Коли день згасає десь у хмарах,
І, неначе за минуле кара,
На душі спалахують стожари.
Так буває в надвечірній час...

У світах випадковостей,
У порожнечі очей,
Десь на терезах умовностей –
Пір'я безмовних речей.

Там, мов стовпи на обочині,
Тіні байдужих людей.
Тих, що зневажили вотчину
Й гасла величних ідей.

Вогник надії гойдається,
Блимає десь в далині.
Хто там іще усміхається,
Хто там іще на коні?

Хто зі світів випадковостей
З темряви знову прийде,
Хто на терези умовностей
Корінь життя покладе?

.....●

Живу і тішуся прожитим днем
І болісно переживаю втрати.
Був на коні, а був і під конем,
Та завше знав, як із колін вставати.

Мене у далеч кликала зоря,
В душі неспокою бриніли струни.
Та я із рук не випускав пера
І вірив своїй музі і фортуні.

А кожна мить закручує у гудз
Нікчемних днів туманні протиріччя.
Словами в очі цілю не за мус –
Не змирюся із хаосом сторіччя.

Душа дзвенить, немов на сполох дзвін,
Десь іноді перегиною палку.
А хтось регоче: «Ну й наївний він,
Жував би хліба з маслом своєю пайку!».

Сидів би тихо мишкою в норі
І не шукав на дупу геморою.
А мене кличуть долі ліхтарі
На бойовище за добро і волю.

Живу і тішуся прожитим днем,
А скільки їх намарно пролетіло.
Іду між попелищем і вогнем
І полум'я зжерає моє тіло...

Панно-Анно, звабнице-чаклунко,
Ти прийшла непрохана у сон.
Чому знову наливаєш трунку,
Що в душі запалює вогонь?

Чому бісики пускаєш косооко
І туманиш розум, мов гіпноз.
Поміж нами океан глибокий,
Поміж нами – крига і мороз.

Панно-Анно – королево ночі,
Повний місяць над твоїм чолом.
Голос твій мене чарує й досі,
Очі-зорі світяться теплом...

Ти залилася в минулім часі,
У єдине долі не сплелись.
В ніч осінню на космічних трасах
Безтілесно стрінемося колись.

.....●

Скажіть мені, яку реакцію
Викликає слово «реінкарнація»?^{*}
Усміхнетеся й промовите: «Дурня,
Не хочу перевтілитись в коня».

Бо навіть без реінкарнації
Не чекав я на бурхливі овації,
Коли, мов кінь, тягнув віз турбот
До примарних своїх висот.

А в підсвідомості – мудрість незвідана,
Щось навіває близьке і рідне.
Нехай індуси і мають рацію,
Хай свято вірять в реінкарнацію!

А нас зігріє батьківське слово,
Землі і сонця тверда основа,
Дівочі очі і цвіт акації,
І віра предків – без реінкарнації.

^{*} перевтілення душ.

●.....

Як не просто не зійти з дороги,
Не блукати у чужих світах.
І в житті горнутися до того,
Хто тебе не зрадить і в думках.

Хто у добру і лиху годину
Стане поруч з недругом на прою,
Хто тебе ніколи не покине
І засвітить радості зорю.

Як не просто вибрати єдину,
Ту, з якою підеш під вінець,
Ту, що подарує дочці й сину
Гени щедрих люблячих сердець.

З нею будеш зустрічати весни
І плоди зривати у садах.
Вам любові світлі перевесла
Сонечком заграють в небесах.

І допоки в світі ще живемо,
І надії зігрівають кров,
Що посіяли колись – те й жнемо
І в серцях леліємо любов.

.....●

Ще болить недописаний лист,
Що згубився в бабусиній скрині...
Знов читаю життя свого зміст,
Де пропущені дати й хвилини.

Може там мене й не було,
Може десь заблукав у тумані,
Може долі примхливій на зло
Захмелів в наркотичній нірвані?

Там, де нині мене вже нема
І не знаю, чи завтра знайдуся.
Вередлива бабуся-зима
Біле мливо на землю трусить.

Вже й хурделиці злосні, як пси,
Завивають, з-за обрію линуть.
Хто я нині в сім світі єси –
Безтілесний фантом чи людина?

Повість долі читають вітри,
Лист допишуть вечірні зірниці.
Де дитинства шумлять явори,
Висихають джерела в криницях.

●.....

Втрачаю і близьких, і друзів,
Очима зрілими сприймаю світ.
І поклоняюся богині-Музі,
Вона зі мною поруч скільки літ.

Вона душі утіха і надія,
Моє натхнення, віра і любов.
Вона мене єдина розуміє,
Дивує ніжністю й бентежить кров.

Приходить, наче янгол, серед ночі
В моє безсоння, у тривожні сни.
І голосом, немов струмком, сюркоче,
В сади осінні кличе восени.

І світлі рими, мов весняна повінь,
Несуть мене на дужому крилі.
Я щастям і любов'ю знову повен
І Муза усміхається мені.

Втрачаю і близьких, і друзів,
Душа – мов птах з пораненим крилом.
Та відчуваю ніжний подих Музи,
Що огортає ласкою й теплом.

.....●

Коли ти заманила мене в ніч
Трояндово-бузкову й таємничу,
У небі спалахнуло сотні свіч
Й вусатий місяць нам любові зичив.

Про щось мовчала молода трава,
А ти така безвольна і щаслива
Таїла на вустах хмільні слова
І вірила, надіялась на диво.

Коли ти заманила мене в ніч
Своїми чарами в примружених зіницях,
Відчув, як на терезах протиріч
Розквітла долі осяйна зірниця.

Війнула нічка чарівним крилом,
Вуста зустрілися в палкому поцілунку.
Трава прим'ята в полі за селом
І ніч кохання нам були дарунком.

●.....

Наївним мрійником ще вірю в диво,
В сакральну магію небесних знаків.
Хмелію, мов юнак у літніх зливах,
Милуюся, як розцвітають маки.

По лініях руки читаю долю,
Мов письмена на вічності скрижальях.
І за минулим не жалів ніколи,
Хоч спогади ще душу хвилювали.

У снах блукаю, наче у туманах,
Шукаю світла віщої зірниці.
З Грааля* долі п'ю зело кохання,
Мов з джерела бездонної криниці.

Наївним мрійником ще вірю в диво,
У магію небесного сузір'я.
А над чолом уже волосся сиве
І снігом закосичило подвір'я.

* Чаша, з якої причащався Ісус Христос.

.....●

Невагома, немов пір'їнка,
Ти кружляла зі мною у вальсі.
Перелистую долі сторінки,
Де з тобою ми в іншому часі.

Де такі безтурботні й наївні
Ще за крок до палких поцілунків.
Де моя неприступна царівна
Рум'янілася, наче галунка.

Барвінково стелилися весни,
Журавлі відлітали у вирій.
Чому знову у серці скресли
Давні згадки, до болю милі?

Ти давно вже дружина і мати,
У турботах, немов павутинні.
Огрядніла, в старенькім халаті,
Не пір'їнка, а кухні рабиня.

А мене вже не тямиш – й не треба,
Поміж нами літа і тривоги.
Я запізно приїхав до тебе,
Заблукав на далеких дорогах.

Лише згадки – де ти, мов пір'їнка,
Ще кружляєш зі мною у вальсі.
Перелистую долі сторінки.
Де з тобою ми в іншому часі.

●.....

Не виписуйте краплі для ока
Я сльозою вмиваю зіниці.
Бачу те, що далеко й високо
І у снах мені казка ще сниться.

Білим цвітом підморгують весни,
Літо тішить дзвінким колоссям.
Білі янголи з неба принесли
На порі у життя мою осінь.

Доки суцїй – милуюся знову,
Білосніжним зими краєвидом.
Я дитя природи й любові
Вже чимало на світі видів.

Та дивуюся, наче дитина.
Акварелями ночі й світання.
І у мріях за обрії лину,
Де ще пристань любові остання.

Де на березі мого бажання
На морозі не в'януть квіти.
Де ще вірність і ніжне кохання
Нам дарує весна і літо.

Не виписуйте краплі для ока,
Не боюся сльози й катаракти.
Бачу те, що далеко й високо,
Бо такий вже від Бога характер.

.....●

Можливо десь у іншому житті
Не відмолив я за провин дещицю,
Не зупинився десь за край путі,
Коли благав мій янгол зупиниться.

Не вірив, що в загублених світах
Старі сліди уже розвіяв вітер,
Що не долину в небо, наче птах,
Коли земля тримає, як магнітом.

Бо ще не все спокутував сповна,
Не відболів, не відстраждав, як личить.
Вже не хмелію навіть від вина,
Тверезо дивлюся у далі таємничі.

Прагну пройти мереживом доріг
До віттаря, де тліє доли свічка.
Якби себе я повторити зміг
І зазирнути хоч на мить у вічність.

Відчути серцем біль земних тривог,
Зелом любові напувати душу.
І якщо перше слово було Бог,
У своїм слові бути богом мушу.

Тямлю, як ще радості перлини
Дарувала мені майська ніч.
Як у небі зорянім гостинно
Запалало сотні тисяч свіч.

Може і моя там віща свічка,
Скільки їй ще тліти – не збагну.
Двічі не ввійдеш в життєву річку,
Вдруге не знайдеш свою весну.

Вже пора писати епілоги
В повістях своїх буремних літ.
Та не всі ще пройдені дороги
Й серце тішить сей бентежний світ.

Доки сила – лину за край неба
Крізь тумани, грози і дощі.
Йду дорогами тернистими до себе,
Йду в незвіданість за покликом душі.

.....●

Пробач що не прийшов у твою осінь,
Що не зігрів в зимові холоди,
Коли кружляли в небі білі оси
І у снігах губилися сліди.

Пробач, що не розрадив щирим словом,
Не пригорнув до серця, як колись.
А за вікном густі тумани знову,
Мов твої сиві коси розплелись.

І ту дорогу, що вела до тебе,
Вітри іржавим листям замели.
І повертатися уже не треба
У вечори, що нас колись звели.

Де, мов черемха, розцвітали в квітні
Ще непорочні мрійники святі,
Де зорі дарували нам привітні
Миттєвості, найкращі у житті...

Пробач, що не прийшов у твою осінь,
Пробач, що не прийду в зимовий час.
Холодна осінь вже тумани косить
Й покосами складає поміж нас.

●.....

Все було – і падіння, і злети,
Все було – сподівання і біль.
І кохання весняного хміль
Народив в моїм серці поета.

Розбудив почуття неземні,
Ті, що іншим незримі й байдужі.
У цвітінні червоної ружі
Цілий світ розкривався мені.

Десь тремтіла холодна роса,
На п'янкх молодих пелюстках.
І до мене приходила в снах,
Дивожінка – первісна краса.

У мовчанні застигли слова,
Нащо слів, коли серце говорить.
У безмежнім небесному морі
Народилася зірка нова.

Каравелу наших надій
Знову в далеч покликала доля.
З тих країв не вертають ніколи,
Там Ведмедиці храм й Водолій.

Все було – і падіння, і злети,
Та я вперто пройшов крізь шторми.
Словом й хлібом ділився з людьми
І творив, бо се кредо поета.

.....●

В театрі долі часто граєм ролі,
Де одна дія і один актор.
А сонце котиться у затінок поволі
І чути вже зірок вечірній хор.

Пульсує серце ритмами надії,
А ми ведемо з вітряками бій.
Дрібничками й непотрібом радіємо
Й не прагнемо до казки своїх мрій.

І сіро на душі, і непривітно,
А кожен день нових турбот сувій.
Чому колись могли радіти квітню
І врунився думок веселий рій?

Не грали ролі у театрі драми,
Були як небо, зорі і земля.
І нас голубили ласкаві руки мами,
І тата голос щиро окриляв.

Чому так зачерствіло ніжне серце,
Чому не відчуваєм співчуття?
Припасти би вустами до джерельця,
До того, де вівтар твого життя.

Може повернеться у душу рівновага,
Розвіється сумних думок туман.
Десь на осколках віри і відваги
Твоєї долі ще живий талан.

●.....

На рубежах надій і сподівань,
На зламі слова і мовчання,
Там, де тьмяніють діаманта грані,
Людського розуму стає світліша грань.

Минуле десь розвіється в туманах,
Прийдешнього ще визріє зерно.
І в старих міхах молоде вино
Стане колись хмільним й духмяним.

У кожного в душі щось заповітне,
Своє вчорашнє і прийдешнє теж.
І доки мрієш, думаєш, живеш
Світ сонця манить леготом привітним.

В гаях затихли співи солов'їв,
Осіннє сонце, мов вдовина доля.
Вже зіграні життя фінальні ролі,
Лише б душею щедрою світлів.

.....●

Пригадав собі ячмінну каву,
Що в родині пили ми гуртом,
Що, немов бразільська, смакувала
Із коров'ячим свіженьким молоком.

Я не відав щось про кофеїни,
Не впадав у наркотичний транс.
Від світанку нашу коровину
До полудня десь під лісом пас.

Будякам стинав голівки браво,
В небеса десь лінув, наче птах.
Все-таки ота ячмінна кава
Нуртувала в серці і думках.

А тепер заморська до сніданку
У горнятку кожен день гірчить
Йду на запах, наче на приманку,
А душа вже віршами бринить.

Та вони якісь хмільні й наївні,
Кофеїн своє зробив тайком,
А ще іноді так хочеться – ячмінної
Із коров'ячим свіженьким молоком.

●.....

Тебе читав, наче цікаву повість,
Тобою тішився, як сонечком малюк.
І поцілунку першого вагомість,
І ніжні доторки до серця і до рук.

Усе в душі залишилось назавжди,
Мов промінь сонця на світанку дня.
Шукаю істину, шукаю правди,
Сідлаю норовистого коня.

А він мене несе в захмарні гони,
Де вже погасло полум'я стожар.
Й лягли тумани на бентежні скроні
І згас любові життєдайний дар.

А в снах тебе читаю, наче повість,
Де ти така красива й молода.
Й несе в минуле долі невагомість,
Мов повені весняної вода.

Не перебільшуйте свої можливості
І не применшуйте вагомість свого «Я».
У вічнім русі світу часоплинності
Несе удалеч долі течія.

І чути слово, і лунає пісня,
Що нас єднає, зцілює й зове.
Живемо суццим, а що буде після
Розкаже той, що після нас прийде.

По ще незвіданих дорогах і стежинах
Залишимо сліди від підшов.
А доля, наче зоряна пташина,
Несе на крилах весни і любов...

Не перебільшуймо свої можливості
І не применшуймо вагомість дій і слів.
Мов каравелу, течією вічності
Приб'є колись до райських берегів.

●.....

У кожного свої земні тривоги
І сподівання в кожного свої.
Кожен у серці має свого Бога,
Троянди, вишні й співи солов'їв.

А десь в небесних сонячних світлицях
Твоєї долі визначений льос.
І на скрижалях віщої зірниці
Каталог днів розписаний також.

Не думаєш про се і не гадаєш,
Просто живеш і тішишся життям.
І кожен молиться, як знає,
Високим, таємничим небесам.

Параболою замкненого світу
Ідемо завше до своїх начал.
Де очі мами, наче зорі світять
Й дитинства неповторного причал.

Де джерело любові і натхнення,
На буйних травах молода роса.
Де філігранилася, мов алмаза грані,
Душі твоєї ніжність і краса.

Коли немає в серці милосердя
До світу, до людей і до небес,
Зникає відчуття земної тверді
І до життя згасає інтерес.

Коли даєш комусь – то прибуває
Свята любов, надія й благодать.
І лиш тоді сенс істини пізнаєш,
Як щирістю твої чуття бринять.

Коли в пустелі безголосих звуків
Почуєш глас, що заболить в душі.
Крізь простір, час і терени розпуки
Не зволікай, на поміч поспіши.

Можливо у ту мить, у ту хвилину
Комусь потрібно слів твоїх весло.
Аби вітрила долі-бригантини
До пристані надії привело.

●.....

Поезіє – розрадо і богине,
Пораднице й колиско юних мрій!
У мене ти залишилась єдина
У цьому світі розпачу й надій.

Заманюєш у ілюзорні далі,
Чаруєш сяйвом віщої зорі.
Будь поруч у хвилини жалю,
Коли згасають долі ліхтарі.

Не залишай на березі світання,
Не залишай, коли похмурий день.
Не залишай, коли жага кохання
Вже не дзвенить литаврами пісень.

З твоїх джерел я п'ю нектар любові,
З тобою розцвітаю, як жасмин.
З тобою воскресаю в кожному слові
І відчуваю вічний плин хвилини.

Поезіє – моя магічна сило,
Метеликом лечу на твій вогонь.
Не обпали мої тендітні крила,
Даруй натхнення у пору безсонь...

Поезіє – моя одвічна муко,
Розрадо серця й долі оберіг!
Цілую знову твою ніжну руку
І у вуста поцілувати б зміг.

.....●

Усе не так, усе чомусь не так,
А тези наче правильні, правдиві.
Слова шикуються із нотами у такт,
Змивають пил доріг дощі і зливи,

А новий день безликий і німий,
Немов вчорашній – сірий і буденний.
Не відчуваю дружньої руки,
Ні полум'я із вогнища натхнення.

А хочеться травневих громовиць,
Щедрого сонця, дива блискавиці.
І кожну мить в зіницях світлих лиць
Читати повісті до щему таємничі.

І щоб світанок на порі яснів,
І роси грали під небесним світлом.
Аби перлини моїх ніжних слів,
Немов троянди в квітнику розквітли.

Але чомусь усе не так, не так –
Не змирюся із сутністю одначе.
Забагряніє в літнім житті мак
І стрепенеться серце, мов юначе.

На ноти ляжуть щедрих слів рядки,
Веселка заплететься в перевеслі.
Найвища нота, коли дві руки
З'єднають на літа любові перстні.

●.....

Писати – не ціпом махати
Дідусь мого тата навчав...
Недавно той ціп гудзуватий
Я в хаті на стриху* знайшов.

Поточений шашля різьбою,
В мотуззі старих павутин,
Забутий добою новою
На кроснах стареньких бантин.

Нікому його вже не треба –
Комбайни молотять давно.
Під щедрим осонценим небом
Тяжіє колоссям зерно.

Як з ціпом вправлятись не знаю
А ручку зумів підкорить.
Ліричні лани засіваю,
І слово, як пісня, бринить.

І вже онучат навчаю
Того, що збагнув до пори.
Пером в світ вікно відчиняю
Сплітаю слова в кольори.

Писати – не ціпом махати
Дідусь мого тата навчав.
Хіба той дідусь винуватий,
Що тато поетом не став?

Та завше духмяна хлібина
Була до вечері у нас...
Дідусь навчав свого сина,
Як знав і умів на той час.

* горище (діал.)

А нічка – наче Всесвіту безодня,
Хвилі безсоння в берег доли б'ють.
Іржуть стривожені небесні коні
І буйні трави зоряні пасуть.

Галактики у вічнім хороводі
Несе у безвість віща течія.
Посеред Всесвіту громовідводом стою,
Як до начала світу ще стояв.

Довкола мене крутяться планети,
В ядрі землі пекельна спекота.
Ще мить, ще дві і у космічнім злеті
Мене поглине неба висота.

А ніч безсонням дзьобає у скроні,
Світанок десь запалює свічу.
Нектар зорі скубуть небесні коні,
А я дивлюсь на зорі і мовчу.

●.....

Між ними нейтральна смуга,
Між ними кордони сліз.
Між ними нелегко вдруге
Думок знайти компроміс.

Надщерблений долі збанок,
Між ними тернові кущі.
А кожен новий світанок
Надії ще сіє в душі.

Признатися важко у зраді,
І не признатися гріх.
А совість питала поради
І гризла сумління ріг.

Ноша турбот на раменах,
Час – наче злодій-лихвар.
Зірка світилась зелена,
Щось віщувала з-за хмар...

Може колись під зиму,
Як тіло запрагне тепла,
Прийдеш прозора й незрима
В світ, де любов ще жива.

.....●

Жертву небу на віттар високий
Принесу із сонячних доріг,
Доки ще лунають мої кроки
І кохання юний шал зберіг.

Будуть з неба зоряні краплини
Засівати мій родючий клин.
Не бажаю щастя половину
І любові часток й половин.

Все мені віддайте аж до денця,
Буду пити, як старе вино.
Із якого боку в мене серце
Не збагну, доки мовчить воно.

А колись десь озоветься болем
Й на вакації попроситься на мить.
Воно має право бути хворим,
В ньому теж своя душа щемить.

Дам йому спокійно відпочити,
Разом з ним піду в нірвану й сам.
А душа кричить несамовито,
Хочу музики, забави і сто грам.

Мушу об'явити перемир'я
І владнати сей одвічний спір.
Доки не допився до похмілля
Віршами запліднюю папір.

●.....

Коли кохання колондайк
Вже вичерпав свої резерви.
Грайливий долі зодіак
Натужує до зойку нерви.

Бринить неспокою струна,
Ще мить – і обізветься болем.
Там, де любові вже нема,
Полин-напій готує доля.

Гіркий напій з холодних рук,
Та мусиш пити з безнадії.
Над перехрестями розлук
Осіннє сонце скупю гріє.

А десь в туманах сподівань
Ще мерехтить твоя зірниця
І кличе у едем світань,
Де в чистім небі біла птиця.

Перо з її крила візьми
Й пусти за вітром в світ надії.
Де серед ночі і пільми
Любов'ю ще серця світліють.

.....●

Ми тішилися світом і дітьми,
Гніздечко звили, наче ластів'ята,
А наша осінь десь за ворітьми
Чекала й усміхалась винувато.

І підійшла, коли ще літа шал
Студений вітер обминав десь збоку...
Життя дарує радості причал
І забирає світлі дні і спокій.

Взамін бере за щедрість і добро
Ту данину, що мусимо платити.
Іржавим листям стежку замело,
Каштани дзвінко падають на плити.

А невблаганна долі течія,
Неначе повінь, нас несе у вічність.
Та десь ще світить зіронька твоя
І відчуваєш осені привітність.

Вона дарує яблуні плоди,
Мов сонечка їх в кошики зриваєш.
Переживеш і зиму, й холоди
І журавлів весняних привітаєш

І будеш тішитися родом і людьми,
Доки живеш, ще маєш на се право.
Нехай шаліють бурі і громи,
Який вже є – таким його прийми,
Примхливий світ твоїх невдач і слави.

●.....

Вже скільки літ не бачив я тебе,
Тепер зустрілися на перехрестях доли.
Кружляла осінь листячко руде
І сонце в затінок котилося поволі.

Зустрілись погляди здивованих очей,
Невже се та, із юності красуня,
Моя богиня зоряних ночей,
Мого натхнення втрачене відлуння?

Невже се та, яку колись кохав,
І довіряв, наче собі, найвний?
Грайливий вітер листячком кружляв
Й наспівував мелодію чарівну.

Слова завмерли на сухих вустах,
Та якось віднайшов потрібні фрази.
– Привіт! Як справи? Ти в гостях?
Пробач, що не впізнав тебе одразу.

Що не відчув бентеги, ні жалю,
Не стрепенулось серце, як пташина.
Зустрілися у доли на краю
Дві випадкові і чужі людини...

Колись не дочекалася мене,
Як на три роки одягнув погони.
Згасало сонце в небесах сумне,
Зів'яле листя падало в долоні.

.....●

В квітнику Орисі розцвіли іриси,
П'ють маленьким ротом вранішню росу.
Ти до мене, люба, ніжно прихилися,
Ранок нам дарує радість і красу.

У небесній висі сонце тісто місить,
Ув очах коханих – вранішній туман.
І чомусь іриси, з квітника Орисі
З нами цілуватись лізуть крізь паркан.

Поцілую в ротик квітку поза плотом,
Хай нап'ється цноти з сонячних джерел!
А у чистім небі, у свої висоти
Кличе нас у гості молодий орел...

В квітнику Орисі розцвіли іриси
І кохання юне розцвіло в серцях.
У весільнім вальсі хлопець білобрисий
Скоро закружляє молоде дівча.

●.....

Ой літа мої – веселі лицедії,
Де я розгубив вас по світах?
Вже не виграю таких у лотерею,
Не поверну наяву і в снах.

Обривають долі горобину
Молоді навіжені вітри.
Там, де я тебе колись покинув,
Зблідли вже веселки кольори.

Там, де заблукав у літніх зливах,
Де зривав волошки у житах.
Вже хтось юний і такий щасливий
Йде до зірки по моїх слідах.

Ой літа мої – веселі скоморохи,
Опадають листям восени.
Позбираю ті листки потроху,
Та чомусь якісь сумні вони.

А в осінні прохолодні ночі,
Коли дзвонить ядрами горіх,
Я, кохана, знов почути хочу
Твій веселий, незрадливий сміх.

Та в небеснім безголосі долі
Загубились голоси й пісні.
Дощ змиває всі сліди поволі
На стежинах наших юних днів.

Безмовність ночі. Немає нікого,
Лише місяць у небі й зірки.
Десь між зорями у храмі Бога
Янгол долі пильнує свічки.

І моя там – з бджолиного воску
Буде тліти, допоки згорить.
А спокуса бринить у мозку,
Хоч на нитку продовжити мить.

Ту агонію судної днини,
На межі поміж світом живих.
А вже вічність дарує людині
Віще небо в хорах святих.

Безмовність ночі... Хіба безмовність?
Послухай – шепочуть зірки,
А місяць поважно читає повість
Про очі дівочі і сиві роки.

●.....

(сповідь на межі жарту)

Коли мене не буде у «фейсбуку»
І заблукаю у світах химер.
Повік забуду свої творчі муки
Й читатиму бестселери тепер.

Замулилося джерело натхнення,
Не б'ють ключі метафоричних слів.
Та в мою душу двері відтворені
Й світильник віри ще не догорів.

Купальська ватра кличе у той вечір,
Коли шукали папороті цвіт,
Коли нам зорі падали на плечі
І загадковим був широкий світ.

Здавалося, що переверну гори,
Напишу сотні сонячних віршів.
Та в світі жоден ще поет ніколи
Не розгадав всіх таємниць душі...

Коли мене не буде у «фейсбуку»
І заблукаю в мареві химер.
Ви «Соло сонця» ще візьміть у руки
Й вірші читайте з книжечки тепер.

.....●

Він не любив – вона його кохала,
Чекала, що відчує клич душі,
А уночі у зошиті писала
Чорнилом сліз розчулені вірші.

А в них і біль, і радість, і надії,
Бо серцю не накажеш: «Не люби!».
В юній душі зоріли щирі мрії,
Що прилетять кохання голуби.

Він не почув поему її серця
І в зошиті тих віршів не читав.
В сирім окопі, у солдатських берцях
Віч-на-віч з лютим ворогом стояв.

А між боями витягав з кишеньки
Світлину, ледь пом'яту по краях,
І усміхавсь до дівчини-Оленки,
Що кожне нічку приходила в снах.

Кохав її, а він був їй байдужий,
З нудьги шукала для душі розваг.
Зів'яли в квітнику весільні ружі,
Відлинув в ірій сизокрилий птах...

І зойкнула натужена струна
На полюсах надій і сподівання.
Полин-напій, невипитий до дна,
Гірчить сльозою в келиху кохання.

●.....

А може, і не треба дорікань,
Б анальних слів, гірких, як сіль у оці.
В едуть надії в міражі бажань,
Г олубить сивину вдовиця-осінь.
Д о неї йду у яблуневий світ,
Е дем любові в серці не згасає,
Є днанням душ завершую політ,
Ж иву у слові – іншого не знаю...
З радливих днів розплутую клубок,
И нчі чомусь не прагнуть підсобити.
І сторія покличе на урок,
Й ого ще варто знову повторити.
К лючі від раю у моїх руках,
Л ітами забавляюся, як діти.
М алює небо життєдайний шлях,
Н адії зірка у пільмі ще світить.
О видом сонця заясніє мить,
П іду за сонцем десь за небокраї.
Р адію, коли серце не болить,
С ухі листочки в ірій посилаю.
Т ремтить на віях осені роса.
У тру її, як личить джентльмену.
Ф атальних днів утрачена краса
Х олодним листям опадає з клена.
Ч омусь ще вірю в дивину чудес,
Ш укаю істину у келиху на денці...
Щ ебече пташка, бреше лютий пес,
Ю рба сліпців шаліє в дикім герці.
Я понад ним духом молодим,
А м'який знак поставлю десь потім,
Я к Муза знову завітає в дім.

.....●

Вона була сірою мишкою
У окулярах, як світлофори.
Подруги загоряли на морі,
А мишка сиділа над книжкою.

Не вабили її тусування,
Ні джинси з дірками на задниці.
Не слухала, як порадниці
Щось тлумачили про кохання.

Не сприймала душею поради,
А витала в химерному світі,
Де барвисте сонце в zenіті
І метелики з райського саду.

Я не знаю, як склалася доля
Попелюшки з нової казки.
Але знаю – на все Божа ласка,
І на все – благодать його й воля...

Вона була сірою мишкою,
А душею, немов богиня.
Може нині своїй дитині
Вже читає казки над колискою.

●.....

Не ховай свою осінь під хусткою,
Не фарбуй посивіле волосся.
Ще гаряче серце під блузкою
І в зіницях небесна просинь.

Я тебе відчував на відстані,
Приходив у дівочі сни.
І плвли до одної пристані
Наших доль барвінкові човни.

Не одне відгоріло літечко,
Відшуміли осінні дощі.
Та для мене ти завше дівчинка
Із веселкою в ніжній душі.

Не ховай свою осінь від мене,
Ще для нас хризантеми цвітуть.
Десь мороз косить трави зелені,
Та весною вони оживуть.

.....●

Не думалося й не гадалося,
І не наснилося у снах,
У мене Муза-німфа закохалася
Із ніжністю у серці і очах.

Я гладив її перса і волосся,
З очей натхнення пив, як з джерела.
І в далеч відлітала моя осінь,
Душа бузковим цвітом розцвіла.

Дзвеніли в небі сонячні коралі,
Веселкою спліталися рядки.
І ластів'ята щебетом вітали
Наші цілунки й доторки руки.

О, Музо, – неземна богине,
Кохання й зради золота струна!
Мов заворожений тобою нині
І п'яний в дим без келиха вина.

Не покидай мене у долі на розпутті,
Чаруй, кохай, поклич у далечінь.
Почуй крізь бурі і морози люті
У храмі неба серця мого дзвін.

●.....

Коли на велелюдді одиноко
І смуток в серці в'є собі кубло,
Десь у минулому шукає моє око
Чогось того, що, може, й не було.

Докупи зліплюю череп'я артефактів,
Крізь сито днів просіюю роки.
В драмі життя, десь у останнім акті,
Отрути вип'ю з недруга руки.

І обірветься ниточка дороги,
Іржавим листям замете сліди.
Холодний місяць на сріблясті роги
Візьме мої тривоги назавжди.

Ніщо не вічне під високим небом,
На сонці в'яне зоряна роса.
Десь на дорозі, що вела до себе,
На камінь долі трапила коса.

Та будуть довго ще на світі жити
Моїх поезій сонячні ключі.
І юний хтось захоче розпалити
Ватру любові полум'ям душі.

.....●

Є люди світанкові й вечорові,
Є – сонячні й захмарені також,
Є – мов з астралу, дивно-загадкові,
Є і сумні, немов осінній дощ.

Одні чогось чекають-виглядають,
Інші життя святкують кожну мить.
А днів веселка швидко відцвітає,
І в сонячному полум'ї згорить...

Шукаю істину у зоряних загравах,
Перлами сонця тішусь, як зерном,
І на веселих молодих забавах
Життям хмелію, мов п'янким вином.

І, наче писанка святкова великодня
Дарую людям радість і добро.
І не сумую, коли дощ холодний
Мене уже не кличе за село...

Є люди світанкові й вечорові,
І різна в кожного і доля, і краса.
Але усіх, народжених з любові,
Єдині гріють світлі небеса.

●.....

Ще у снах казарма пахне потом,
У тривозі стогне сива ніч.
І, мов риба, із відкритим ротом
Я стою на скелі протиріч.

Небо розривають блискавиці,
Шаленіють бурі перемін.
Із небесної високої дзвіниці
На священне віче кличе дзвін.

І з колін заляклих ми вставали,
Вірили у долі віщій знак,
Там на плитах, де на смерть стояли,
Кров розквітла, як багрянний мак.

Та не марні здвиги і потуги,
Кожен мусить вибрати свій шлях.
Десь за нами вже ступають другі,
Вільні й сильні, наче Фенікс-птах...

А у снах моїх бринить казарма,
І волає у тривозі ніч.
Славлю долю, що лупав недармо
Я словами скелю протиріч.

.....●

А ніщо не приходить з нізвідки
І ніщо не минає безслідно.
Заблукали минулого свідки
У туманах, де сонця не видно.

Де кургани у травах зелених
Тихим болем волають до неба,
Тим, що були колись до мене
Вже нічого на світі не треба.

Лише спомину тихого щему
І молитви простої хоч слово.
Ми усі до них з часом прийдемо
У астральні світи загадкові.

Не візьмемо в холодні долоні
Тих скарбів, що в коморі і скрині.
А десь знову в жіночому лоні
Стрепенеться маленька людина.

Все повториться в замкненім колі,
Буде день, будуть ночі казкові
І пелюстки ромашок у полі
Наворожать дівчатам любові.

Бо ніщо не приходить з нізвідки
І ніщо не минає безслідно.
Розцвітає кохання квітка
Там, де небо душі погідне.

●.....

Щасливий той, хто ще не вміє грати.
Він сам собі Шопен і Берліоз.
Ліна Костенко.

В театрі долі часто граєм ролі,
Хтось паяца, а інший – короля.
І забуваємося іноді поволі,
Що в кожного свій образ та ім'я.

Що кожен має свою карму й его,
Свою зірницю в неба на чолі.
Що всяк пливе лише до свого берега
На Богом данім долі кораблі.

І той щасливий, що не вміє грати,
Кого гойдає феєричний сон.
Хто слухає вухами немовляти
Пісні небес і шепотіння крон.

Хто і маестро, і глядач водночас,
Хто сам собі Шопен і Берліоз.
Хто світлою душею, наче лотос,
Любов дарує в спеку і мороз...

В театрі долі часто граєм ролі,
Де одна дія і один актор.
А сонце котиться у затінок поволі
Й зірниць вечірніх вже лунає хор.

.....●

Дівчина манірна, мов японка,
У квітчастому халаті-кімоно,
Із трояндами в малій долонці
Чарами п'янила, як вино.

Пурхала метеликом барвистим,
Жебоніла лагідні слова
І з собою кликала за місто,
Де бриніла молода трава.

І пішов, мов заворожений, за нею,
А під ноги падала роса.
Де земля зустрілась із зорею,
Розплелася дівчини коса.

На устах застигли поцілунки,
А в зіницях неба глибина...
Де ти загубилася, чаклунко,
Що мене п'янила без вина?

●.....

Вона була замужем і за мужем,
На руках колихала синів.
Розцвітала душею, як ружа,
І любила спів солов'їв.

До схід сонця спішила на грядку,
Як заведено з давніх пір.
Вибирала для мужа краватку,
Бо кохала його без мір.

І була немов за стіною,
У заміжньому світі добра.
А життя жебоніло рікою
І розлука не раз була.

Та коли він вертався з дороги
Із далеких чужинських країв,
Відлітали за обрій тривоги,
І світилась радість з-під брів.

Обнімала за мужні плечі,
Зазирала в зіницю глибину.
І чекала, що знову під вечір
Він пригорне її лиш одну.

Вона була замужем і за мужем,
Вона була з ним, і за ним.
А лелеки над хатою кружать
І онуків приносять у дім.

.....●

В юності любив я «гнути юра»*
І крамольні сіялись думки.
І манили крила авантюри
В світ утіх, привабливий такий.

Іноді хиталися дороги
І до ніг вклонялись ліхтарі,
Як до хати ледве несли ноги
З дружньої вечірки на зорі.

Не жалію, не картаю душу,
Мусив перейти сей рубікон.
Вже прийшла пора зривати груші
У саду, з моїх осінніх крон.

Десь на гілці забриніла бджілка,
У вощині золотистий мед.
Не шукав я бистрини, де мілко,
Вірив в долі зоряний сюжет.

Але іноді ще «загинаю юра»,
Бо такий від Бога маю дар.
Геть із серця розпач і зажуру,
Я людина – сего світу цар!

* «гнути юра» – жартувати.

Чоловіки мають бути сильними
І гранітними, наче скали,
Мов орли в піднебессі, вільними,
Непохитними і зухвалими.

Чоловіки мають бути гордими
І сміливими до нестями,
Щоб їх слово гриміло акордами
Під блаватними небесами.

Чоловіки мають бути мужніми
І на ратньому полі грізними.
Жартувати у колі дружньому
І сприймати сей світ по різному.

Їм потрібно любові і вірності,
Побратима плеча надійного.
Та жіночої ласки й покірності
Й поцілунку Фортуни мрійного.

.....●

На долоні ляже ніч
Зорі випурхнуть, мов з клітки.
На вітрилах її віч
Розцвіте кохання квітка.

Спрагло питимуть уста
Хміль із таїнства відерця.
Де наївність та свята
Повінь щастя в юнім серці?

Не признається бузок
Ані в небі віщі зорі.
Як зробила перший крок
У обійми болю й долі.

Місяць-парубійко зблід
І на мить заплющив очі.
Забринів весняно цвіт
В лоні світлому дівочім.

Відлетять за обрій дні,
Защобечуть в хаті діти.
А та ніч й зірок вогні
Завше будуть в серці жити.

Докупи збираю мислі,
Мов бджіл надокучливий рій.
Слова запаковую стисло
У книжки нової сувій.

Спресовую рими й абзаци,
Метафор шикую рядки.
А десь ще й епітет намацав,
Що вдався якийсь, не такий.

Не буду шукати заміну
Слова вже бринять, як живі.
Ще доля дарує, мов віно,
Мені забаганки нові.

А книжки вже вогик іскриться,
Сторінки-листки шурхотять.
Лечу, як розкрилена птиця,
У простір, де зорі горять.

В саду ще ненаписаного вірша
Кружляють рими, наче білий сніг.
Кохання нерозквітле і колишне
Іржавим листям падає до ніг.

В саду ще ненаписаного вірша
Блукає десь мій зоряний рядок,
Ніким ще нецілований, не грішний,
Немов весняний запашний бузок.

В саду ще ненаписаного вірша
Зірву, мов стигле яблуко, сонет.
І сам собі промовлю: «Чим я гірший?
Я ще не класик, але вже поет!».

●.....

А що залишимо на потім
В країні зраджених надій?
Де землю, що зросили потом
Величні предки й батько твій.

Вже мітять вкрати і продати
Нащадки збоченців-батьків.
Продати мальви коло хати
І спів весняних солов'їв.

Продати храми і могили
І сльози безутішних вдів.
Продати все, що серцю мило
За тридцять клятих срібляків.

А що залишимо на потім
Синам і правнукам своїм?
Коли поганці, з чорним ротом,
Прийшли у твій гостинний дім.

І понесе тебе вітрами
Десь у чужинський закордон.
Де буде снитись батько й мама
І сум очей з старих ікон.

Хіба такої прагли долі?..
Набатов б'є тривоги дзвін...
У своїй хаті – правда й воля,
Над своїм полем неба синь.

.....●

Тяжіє неба золотистий кіш
Від благодаті сонячного млива.
А ти посеред всесвіту стоїш
Усміхнена, весела і цнотлива.

Незаймана, як ружа в квітнику,
Кохання спрага на вустах дівочих.
Я в пам'яті зберіг тебе таку
І відпустити нізащо не хочу.

А небо вже затьмарили дощі
І зблідла сонця золота позлітка.
Живе терниною у зболеній душі
Мого кохання нерозквітла квітка.

Вже по жнивах заплакала стерня
І журавлі збираються у вирій.
Може колись, якогось дня,
Тебе зустріну у життєвім вирі.

І буде неба золотистий кіш
Нам дарувати згадок світле мливо.
Де ти посеред всесвіту стоїш,
А поряд я – усміхнений й щасливий.

Якби нагострити місяця серп
На точилі дзвінкої зірниці,
То нажав би хмаринок копиці
В небесах, що широкі, як степ.

А в душі тихий ночі орган
Про щось мріє задумане небо.
У ту ніч я прийду до тебе
І нікому уже не віддам.

Будуть падати зорі в криниці,
Місяць-легінь покотиться в ніч.
Сіль сльози заберу твоїх віч
Й понесу між небесні копиці.

.....●

Засмоктує безмежжя інтернету,
Мов маріанської безодні глибина.
У лабіринтах візій і сюжетів
Не відчуваю берега, ні дна.

Лінза сльози тремтить у лівім оці,
А праве – у натузі, як струна.
Блукаю каравелою без лоцій,
Не відаю ні спокою, ні сна.

А монітор підморгує врочисто,
Мов гейша у барвистім кімоно.
Скарби шукаю, наче Монте Крісто,
А «хеппі енд» химерний, як в кіно...

Заплутавшись у віртуальних сітях,
Немов рибина, б'юся день при дні.
А десь вже осінь горнеться до літа
І линуть недоспівані пісні.

●.....

Не клич мене у весни високосні,
Не клич мене у черешневий світ.
Заполонила серце панна-осінь
І журавлі вже кличуть у політ.

А душу розривають громовиці,
Мольфари неба в бубни долі б'ють.
В далеких веснах мавки білолиці
Мене вже на побачення не ждуть.

Переболіло спрагою чекання,
Надії заблукали у полях.
А чи й було оте п'янке кохання,
Може лише примарилось у снах?

Але чомусь думками лину знову
У розмаїтій черешневий світ,
Де розцвітали пелюстки любові
В її очах, мов волошковий цвіт.

.....●

Думками лину у далеке літо,
Із забуття викрешую вогонь.
А десь черешні відгоріли цвітом
Й живиця вишні липне до долонь.

Світанки п'ють нового сонця вроду,
У росах трави мліють, як живі.
Торішні вина у пивницях бродять
Й думки мої ще бродять в голові.

Чогось шукаю, а чого не знаю,
У підсвідомості невизрілий сюжет.
У міражах минулого блукаю,
Росою спогадів освячую сонет.

А десь далеко ритми дискотеки
Комусь дарують юний дивосвіт.
І за моря збираються лелеки
Й мене запрошують з собою у політ.

●.....

Ще той коминок, сплетений з лози
І глиною червоною обліплений,
У пам'яті, на відстані сльози,
Димить вітрами юності обвітрений.

В саду блукає мамина журба,
Криничний журавель застиг цигато.
І, мов прокажену, нова доба
Сторожко обминає стару хату.

Сумують жорна в сінях у кутку,
Сакральним духом благовіють стіни.
На землю, таку плісняву й вогку,
Перед іконами вклякаю на коліна.

Звисає павутини волосок.
Мов віща нитка, кличе у минуле.
Тут тата й мами ще лунає крок,
А десь над стріхою кують зозулі.

Сюди я повертаюся з доріг,
Душею й серцем тулюся до тебе,
Стара хатино – долі оберіг,
Така сумна, мов самотній лебідь.

.....●

Коли не тішить слава й нагороди
І відчуваю, що вже збронзовів,
Буду садити бульбу на городі,
А восени зберу дари садів.

Захочу – з буряка зроблю коралі,
З петрушки й кропу запашний букет.
І подарую дівчині Наталії,
Якій колись свій присвятив сонет.

Нехай згадає, що я був піітом,
Світив, як перламутрова зоря.
Давно вже відгоріло наше літо
Й вохрові шати осінь одягла.

Збираю кукурудзу і фасолі,
Капусту квашу й з хроном огірки.
А десь вино вже бродить у коморі
І дощ спішить з-за обрію дзвінкий.

А в пам'яті, десь на самому споді,
Ще юних літ віршовані слова.
Тоді не думав я про нагороди
Й моя поезія джерельною була.

А юна Муза в ситцевому платті
З козою бавилася в бабинім саду...
Повік не згасне пам'яті багаття,
У згадках знову у дитинство йду.

●.....

Розлітаються думки мої розхристані
І човнами вдалеч десь пливуть,
До далекої химери-пристані,
Де казки дитинства ще живуть.

Де у травах коники сюркочуть
І купаються троянди у росі.
Де ще звабити мене так хочуть
Мавки і русалоньки усі.

Розлітаються мої думки-горобчики,
Їх ніяк до купи не складу.
А у згадках ще маленьким хлопчиком
Яблука збираю у саду.

Що квасне – то надкушу і викину,
Від солодких пазуха тріщить.
До квасного у житті й не звикнув,
До солодкого і досі ще кортить...

А думки пливуть такі розхристані,
І бринять краплинами дощів.
Доторкнуся словом хоч на відстані
До сердець, які не розлюбив.

Забракло слів... Мовчу.
Нехай про щось шепоче тиша.
Вітер запалену свічу
У такт безмовності колише.

Безглуздий відчай марноти
Гнітить бездум'ям порожнеча.
Не спалахнеш зорею ти
І не покличеш в літній вечір.

Така мовчанка навкруги,
Холодний вакуум лізе в душу.
Осколки віри і снаги
Ховаю у слимачу мушлю.

Я не знаю, чи іншим разом
Рубікон сподівань перейду.
Вже стискають життя метастази
І надії у себе краду.

І зневіра снує павутину
Над моїм посивілим чолом.
А душею ще в небо лину
І, мов пташка, тріпочу крилом.

Я не знаю, чи іншим разом
Подих вітру відчую знов.
Чи воскресну душею, як Лазар,
У весняному світі дібров?

Доки душею щедрий і живий
І кличуть вдаль незвідані дороги,
Буду іти на свій останній бій
Крізь заметілі, грози і тривоги.

Кремсають груди стріли блискавиць,
У прірву обривається стежина.
Та хоч у небі тисячі зірниць –
Для себе вибираю лиш єдину.

Нехай вона веде за горизонт,
Дарує мужність, силу і відвагу.
Останній бій, останній долі фронт.
Дай, Боже, мені віри і відваги!

●.....

Який колір очей у любові
Ще ніхто мені не сказав.
Хтось кохає лише волошкові,
Хтось – зелені, як море трав.

Хтось – осінні, з вохровим бодем,
Інший – сірі, як дні дощові.
Я любив – золотисті, як поле,
Веселкові, розумні й живі.

Зазираю у глибини безодні,
Повість щастя в зіницях читав.
І під небом святим великоднім
Розцвітала, як квітка, любов...

Який колір очей у кохання,
Які барви в коханих очах?
Вона в кожного – наче світання,
Де рожевий з'являється птах.

Люблю писати в потягу вірші,
Під дзвін коліс й гудки локомотива,
Коли за вікнами настирливі дощі,
А на душі моїй лірична злива.

Пливуть слова, мов весняні струмки,
І рими заплітаються віночком.
І враз кристалізуються думки
Барвисті, мов вишивана сорочка.

Люблю писати в потягу вірші,
Вони такі, як потяг, гомінливі.
Ще скрипка виграє в моїй душі,
А на раменах вже тумани сиві.

Вона була правильна і строга,
І холодна, як риба з води.
Я не хочу судити нікого,
І мене щоб ніхто не судив.

Кожен має свій вибір і долю,
Та у пам'яті й досі вона,
Що кохання не знала ніколи,
Не розквітла в душі, як весна.

З мармуровим обличчям і станом,
Що любові жадав і утіх,
Загубилась вона за туманом,
Що між нами покосами ліг.

Чи зумів хтось вогонь розпалити
У безмовній і прісній душі?
А вже знову цвітуть білі квіти
Й спраглу землю цілують дощі.

.....●

Тогід сусід мій відійшов в засвіт
І сиротою залишилась хата.
Та знову яблуневий білий цвіт
За огорожею тріпоче винувато.

І одинока бджілка ще бринить,
Десь вижила у вулику забутім.
Лише у вікнах світло не горить
І пес на ланцюгу не рветься люто.

Він завше був голодним, а не злим,
Й благав у мене хлібчика скорину.
Давно розвіявся бузковий дим.
Без пса сумує білий кущ жасмину.

Нема сусіда, наче й не було
Тих поглядів з хитринкою у оці.
А бузьки десь клеочуть над селом
І жаби веселяться у потоці.

Колись зустрінемося в сонмищі небес,
Де мої тато, мама і дружина.
І вже без нас цвістиме знову без,*
І в лоні жінки визріє дитина...

* бузок (діал.)

●.....

Прагну повернутися в той світ,
Де мене ще пам'ятають вишні,
Де схилився на старенький пліт
Мій горіх у капелюху пишнім.

Де курився з комина димок
І борщами духмяніла хата,
Де колись зробив я перший крок
І гойдався на раменах тата.

Там ренети падають в траву,
А ніхто тепер їх не збирає.
Там у згадках й досі я живу
І навек утрачене шукаю.

Та чомусь ніяк не віднайду
Для душі бентежної чар-зілля.
Чорну й білу ниточку пряду
На рушник небесного сузір'я.

Хай на ньому розцвітуть літа,
Де живі ще мої мама й тато,
Де ще Богородиця свята
Від нечистого оберігала хату.

.....●

Пам'ятаю вечір – над Франківськом хмари
І осінній дощик дрібно моросив.
В парку край вокзалу ми удвох стояли
І ліхтар над нами голову схилив.

Пасмами волосся на чолі сплелося
І сльоза прощальна на твоїх очах.
Потягом зеленим я відлинув в осінь,
Мов в далекий вирій сизокрилий птах.

Барвінкові весни в юнім серці скресли,
Знову повернувся я у отчий дім.
А тобі малятко бузьки вже принесли
І в подружнім ложі тишишся своїм.

А у згадках вечір – над Франківськом хмари,
Ніжні поцілунки і палкі слова.
Потяги привітно нас гудком вітали,
Та уже розлуки прірва пролягла...

Падолистом в парку замело стежини,
Я до твого міста повернувся знов.
Десь отут стояла наша лавка синя
І тебе востаннє ніжно пригортав.

●.....

Змілилі дні, стали коротші ночі,
В минулому дріб'язок марноти,
А ти наївно повернутись хочеш
У юності розкрилені світи.

У підсвідомості барвисті акварелі,
Де ще цвіла черемха і жасмин.
І в небесах над гніздами-оселями
Кружляв грайливий журавлиний клин.

Не зупинити вічний рух планети,
Ріка не попливе в зворотний бік.
Весною зачаровані поети
Із вишні вип'ють наркотичний сік.

Напишуть оди яблуні і клену,
Й зелене євангеліє землі.
Усе повториться – й колись до мене
Прилине ще на спогадів крилі.

Змілилі дні, стали коротші ночі,
Рамена пригинають небеса.
А ти наївно повернутись хочеш
У юний світ, де ніжність і краса.

.....●

Відчуваю як б'ється в тривозі
Мого серця вічний двигун.
На скрижалях первісних рун
Материнська любов і сльози.

Ще кружляє мій зоряний птах
Над окопами вічного фронту.
І пульсує неспокою пронтом
Жива сила по нервах-дротах.

Я живий, я ще суций, як день,
Що із ночі воскрес на світанку.
Відчиняю світанку фіранку
Й чую щебіт пташиних пісень.

Буду пити березовий сік,
Весняніти душею, як вишня.
Не кепкуйте, що я вже колишній,
Що не мій сей бурхливий вік.

Я ще прагну радіти й кохати,
Милуватися барвами слів.
Хочу бузьки з далеких країв
У весняному небі стрічати.

І пульсує неспокою пронтом
В моїм серці любов і печаль.
Знову пильно вдивляюся в даль,
Що там в долі за горизонтом?

●.....

Коли зійдеш на висоту вершин
Й відчуєш вільнокрилий легіт волі,
Згадай чііх батьків ти син,
Пшеничний колосок з якого поля.

З яких джерел наснагу пив і міць,
Яку молитву шепотів з розпуки.
Чому із тисячі жіночих лиць –
Єдині цілував в уста і руки?

Коли зійдеш на висоту вершин
Й побачиш світу далі неозорі,
Не тішся, що вже випито полин
І з неба зірвано найкращі зорі.

Ще буде радість і земні тривоги,
І недописані сторінки епілогу.
У порожнечі відшукаєш Бога
І блудним сином припадеш до нього.

Життя терebить, як зернину млин,
І дні згоряють десь на видноколі.
Коли зійдеш на висоту вершин –
Поглянь вниз і повернись додолу.

.....●

В чужому оці він смітинку видів,
В своєму – і стебла не відчував.
А якось у шпаринку десь підгледів,
Як хлопець дівчину до себе пригортав.

І понеслося – з рота і до вуха
Заплескали сусідок язика.
А десь сміялися зелені мухи
Й сідали на «духмяні» кізяки.

Й не відали настирливі сусіди,
Що оті мухи прилетять в їх дім,
Що, наче бумеранг, вертають біди
До тих, що в оці бачили чужім.

Бо вже забулося, як молодими були
І груди доторкалися грудей,
Як в лоні вперше плоть живу відчули
Й ховалися від заздрісних очей.

Усе повториться у замкненому світі.
Як в повісті, де вступ і епілог.
Але весною забувають цвітом
Сади кохання, що лише для двох.

В чужому оці він смітинку видів –
Се треба ж мати такий пильний зір.
Його би магадором на кориду,
А він в нору сховався, наче тхір.

●.....

Не можу бути сонним і байдужим
У сему світі викликів й тривог,
Де відцвіли кохання білі ружі
І від очей десь заховався Бог.

Де б'ють ключі підступності і злоби
З джерел ще первородного гріха,
Де сірі дні, мов на криничну корбу,
Намотує ненависті рука.

А десь ясніють далі неосяжні,
У храмі сонця сотні свіч горять.
І чую в небі дзвоники мосяжні,
Що у душі надіями бринять.

Вклоняюся деревам і калині,
Люблю пісень пташиних перелив.
Почуй мене, озлоблена людино,
Відчуй душею барви моїх слів.

І сповідайся світанковим росам,
Прийми причастя із десниць небес.
А десь вже оси вишивають осінь
І новий день за обрієм воскрес.

Впаде корона із твого чола,
Ілюзії розвіються з вітрами,
А наче вчора ще принцесою була
І тішилася у обіймах мами.

Дивилась зверхньо на своїх подруг,
Над хлопцями відверто кепкувала.
Сідало сонце за вечірній пруг,
А ти все принца на коні чекала.

Казковий принц в баладах заблукав,
Чи скам'янів на перехрестях світу.
Давно той хлопець уже батьком став,
Що дарував тобі духмяні квіти.

До болю дивишся в заплакане вікно,
А за вікном дощі і пізня осінь.
Уже не бродить молоде вино
І нитка сивини в русявих косах.

Корона впала із твого чола
І порожнеча у сумних зіницях.
Чи тямиш, як принцесою була
Й тобі під ноги падали зірничі?

В екранах вікон – панорама дня,
Кораблик сонця в чистім небі лине.
Десь «мотокоси», як джмелі, бринять
І горлиця воркує на калині.

А вже з-за обрію хмарини дощові
Несуть на крильцях горобці й синиці.
І чути, як гуркочуть угорі
Громи предвічні й віщі блискавиці.

Сягаю оком десь удалину,
Вдивляюся у горизонт похилий.
А звідкілясь вже вітерець війнув
І штори напинає, як вітрила.

От і все – завершилась романтика
Й мусі-пусі палких вечорів.
Від цукерок залишились фантики
І холодне мереживо слів.

Обіцянки-цяцянки розвіють вітри,
Падолистом завіє стежини.
А для нього в оті вечори
Ти була неповторна й єдина.

Лише іноді в юній душі
Пригадаються ночі кохання.
А він іншій складає вірші
І цілує вуста до світання.

В сему світі ілюзій й оман,
На межі поміж праведним й грішним,
Роздавали любов і талан,
Та не всім усміхнувся Всевишній.

●.....

Коли в душі лавина слів,
А на вустах німота риби.
Єдине слово вибрати хотів,
Тверде, наче гранітна глиба.

Та загубилось в потемках воно
І не бажає вирватись на волю.
А місяць зазирає у вікно
І уже кличе на пораду зорі.

І відчуваю легкість у душі
І шепіт ночі, про святе й величне.
Думки переливаю у вірші,
Різцем пера карбую вічне.

А повінь слів змиває береги
І виграє ліричними струмками.
Мені мовчання нині до снаги –
Душею розмовляю з небесами.

Слухаю тишу... Що там у ній:
Таїна світу, чи вакуум космічний?
Зорі, мов бджіл позолочений рій,
Щось безголосо шепочуть про вічне.

Слухаю тишу дерев і трави,
Вітру, що десь задрімав на калині.
Слухаю тишу старої сови,
Доки ще ніч не розвиднила днина.

А на світанку заплаче роса,
Сонце полине у небо високе.
Є в тиші ночі величність й краса,
А в звуках дня – колотнеча й неспокій.

●.....

Наснилося – що я старий ватаг
Пантрую вівці десь на полонині.
Читаю шлях у небі по зірках,
Вклоняюся Венері, як богині.

Я чую шепіт буків і ялин,
Смерічки ніжні горнутья до мене.
Тут зупинився вічний часу плин
Й дарує Муза неземне натхнення.

Зі мною розмовляють небеса
І дух Карпат в зеленім капелюсі...
Десь під ногами зойкнула роса
І раптом задзвеніло в правім вусі.

А у вікні світанок зарябів
І сон розвіявся, як в полонині вівці.
Я так ватагом бути ще хотів,
Та вже сорока скреготить на гілці.

Не гойдай мене крилами, спомине,
І не клич у країну чудес.
Намальований сонячним променем
Янгол долі прилинув з небес.

Вже запізно, а може вчасно –
Кожен сам вибирав свій шлях.
Десь у небі зірниця погасла
І душа стрепенулась, як птах.

Заболіло, заквилило серце,
Йдуть холодні осінні дощі.
А минуле уже не вернеться,
Лише в згадках приходить вночі.

Не гойдай мене крилами, спомине,
І не клич у країну химер.
Вже малює сонячним променем
Доля світ, де ми суцї тепер.

У тім краю нікого не чекають,
А я приїхав, наче блудний син.
Вітри торішнім листям замітають,
Старі сліди на сторінках стежин.

Та що сліди? Мене тут призабули
Криниця, сад, горіх і комиші.
Лиш пес старий, сліпий й нечулий,
Відчув присутність рідної душі.

Торкнувся носом, гавкнув зо три рази:
«Привіт, старий, спасибі, що впізнав,
Тобі я, друже, по секрету скажу,
Що я за вами завше сумував».

Тут стара хата – вікнами до сонця,
Така знайома і така близька.
Стоїть моєї долі охоронцем
І, наче ненька, стільки літ чека.

Якось вийшло неждано, негадано,
Отаке лиш примариться в снах.
Баба Настя, що дихала на ладан,
Ще допіру ходила в дівках.

А тут раптом село загуділо...
Чули всі, навіть Дарка глуха.
Баба Настя нарешті зустріла
Свою долю, свого жениха.

Трохи згорблений і лисуватий,
Та усе ж, як не як, чоловік.
Й танцював на весіллі під хатою
Кучерявий старенький горіх.

Як та шлюбна ніч пролетіла
Не розкажуть зірки в небесах.
Та тулилося тіло до тіла
І весна розцвітала в очах.

Є у кожного право на щастя,
Та не всім однакове дано.
Літ зо двадцять скинула Настя,
Бо кохання п'янке, як вино.

●.....

Віддавав свою ласку й любов,
Свою душу, чуття і зарплату,
А вона у Італію знов
Починає валізу збирати.

Лиш приїхала щойно звідтіль,
Не потішила діти і мужа...
Стіни в хаті мережила цвіль
І зів'яли під вікнами ружі.

І тепер він готує борщі,
Виглядає зі школи малечу.
Щось тривожне бриніло в душі
І невтішним був зоряний вечір.

Дні за днями, за журавлями,
Відлітали в далекі краї.
Сумували діти без мами,
Й виглядали намарно її.

А з вітрами якимось прилетіло,
Що вона розлучається з ним,
Що у сіті свої заманила
Дідуся, його гроші і дім.

Скоро дідо відкине копита,
А вона, наче ватра, палка.
Не сеньйора, а сеньйорита,
Ще знайде собі жениха.

Віддавав свою ласку й тепло
І лелів, наче ружу багряну,
А вона, мов ота – з помелом,
Розтоптала чуття і кохання.

.....●

В твоїй казочці про любов
Не чекав я на бубликів в'язку.
Від бездум'я й нудьги утікав
І кохання жадав, і ласки.

Місяць-легінь про щось шепотів
І котився калачиком в небі.
У полові улесливих слів
Не знайшов я зернину для себе.

Ще одна марно втрачена ніч
І полин в моїй чаші надії.
А на ниві сумних протиріч
Янгол долі зірниці засіяв.

Чи з них визріє колос колись?
Не вгадаю, не відаю нині.
Перевеслами в серці сплелись
Болі втрати і грона калини.

В твоїй повісті про любов
Не чекаю на бубликів в'язку.
Ще розквітнуть півонії знов
І вже інша запросить у казку.

●.....

Не варто блукати в минулому,
Гортати папіруси днів.
І знову задумано і розчулено
Душі ворушити архів.

Де тля уже точить сторінки
У книзі – допоки живих.
Де очі коханої жінки,
Яку захистити не зміг.

Не варто шукати причини
Й каратись за втрачену мить.
Набутки ховаю у скриню,
Де шашіль ікони різьбить.

Нектаром небес причащаюсь,
Неначе народжений знов.
І сам собі щиро признаюсь,
Що вірю в осінню любов.

Що Муза у серця світлицю
Прилине з далеких світів.
Зчарує мене, мов жар-птиця,
Цілунками й барвами слів.

.....●

Знову я зазираю в минуле,
Де вже крам пожирає тля.
Де в примарному світі заснулім
В лівий бік оберталась земля.

Де лунали бравурні гасла
І тиранам вклонялись до ніг,
Де корови доїлися маслом
І солодким, як цукор, був сніг.

Слава Богу, розвіявся морок,
Та воскреснув тиранії змій
Знову топче підступний ворог
Землю волі, любові й надій.

Обрій неба пекельно палає,
На руїнах розпука і біль.
У минуле дороги немає –
За прийдешнє ідемо у бій.

Аби росами грали світанки,
Розцвітали волошки в житах.
І дзвеніла пісня кохання
На щасливих дівочих вустах.

Зазирати не хочу в минуле,
Де вже плісняви сірий грибок
Забринів по-весняному вулик
Скоро будемо пити медок.

●.....

Коли помрем і заростем квітками,
У пам'яті воскреснем ще не раз...
Осип Маковей.

Коли повернуся у світ начал
Й моя могила заросте квітками,
Душі бентежній буде довго жаль
За друзями, ріднею і за Вами.

Прилину в світ холодний і німий,
Немов фантом, без плоті і без крові,
До того дому, де ще дух живий
Святої материнської любові.

Блукатиму у нетрях неземних,
Доки стремлінням не відтяли крила.
Доки у пам'яті живу серед живих
Й не гасне свічка на моїй могилі.

Які безсилі й сильні водночас
Ми у своїх стремліннях і потугах.
На ті ж граблі ступаємо удруге,
А час, мов околіт, молотить нас.

Та, наче Фенікс, воскресаем знову
На попелищах втрачених ілюзій.
І залишаємо в минулім друзів,
Коли пливем до пристані любові.

Які ми сильні, як душа бринить,
І мрії кличуть в сонячні дороги.
Та повертаємося на оті пороги,
Де нас іще чекають кожну мить.

Де на Говерлі сивочолих літ,
До серця пригортаємо дружину,
Ту, найріднішу у житті людину.
Що дарувала радості хвилини
Й кохання ніжним зігрівала світ.

Сельо

А що село? Сельо то є сельо,
В селі свої статути і закони
І, якщо вуйко крикне коням: «Вйо!»,
То вже ніяка погань не догоне.
А що село? Сельо то є сельо –
Різдвяна шинка, з перцем качанівка
І не найбільше, я вважаю, зло,
Як поцілує тебе файна дівка.
А над селом не небо – небеса,
Що сперлися краєчком на ялицю,
І часником так пахне ковбаса,
Що під великдень в п'ятницю коптиться.
А що село? Сельо то є сельо,
Маленька крапка на несвітніх мапах.
Тут кажуть: «Славай Йсу» і «Чуєш, хло»,
Це як «Хеллоу» в Лондоні чи Штатах.
А хлопці і дівчата тут які –
Величні, наче стародавні греки.
Усміхнені, веселі парубки,
Запрошують дівчат на дискотеку.
А що село? Сельо то є сельо,
Столиця молока і косовиці
І те, що нині вітром примело –
Повірте, завтра вже не повториться!

.....●

Ідилія села – цвіте калина,
З коминка дим шнурочком до небес.
Когут пильнує свій гарем куриний,
А коло буди спить лінивий пес.
Муркоче кіт на сонячному ганку,
В коморі миші стережуть добро.
А десь під вечір нишком до коханки,
Скрадається, мов злодій, кум Петро.
Бешкетний вітер, шарпає спідницю,
Зриває яблука у вуйковім саду.
Фермер Данило за мішок пшениці,
Поцілував Ганнусю молоду.
Бредуть з пасовиська сумні корови,
Руда коза припнута до кілка.
А тато вчора купив новий ровер –
Бо вже продав на ковбасу бика.
В неділю газди не спішать до клубу,
Як за «совітів» в давнину велось.
Бо в хаті телевизор й жінка люба,
А з іншим вже змирилися якось.
Отак живем – товчемо воду в ступі,
Сусід учора кликав на сто грам.
Параска на закуску дала зупи,
А сало, каже, хлопчики, – продам!
Ідилія села – мов танкодром дороги,
В обрусі бузьок носить немовлят...
Що нам війна і всі земні тривоги –
Є ще фасолі, бульба й родить сад.

●.....

Коли черемха духмяніла

А цьогоріч вже в лютому весна,
Скресли сніги і жебонять потоки.
Берези захмеліли щедрим соком
Й коханням мліє юнка не одна.

Допоки світ і неба височінь –
Усе повториться у замкненому крузі.
Поети закохаються у Музу,
У небі загуркоче перший грім.

До своїх гнізд повернуться крилаті,
Із бруньки десь проклюнеться листок.
І розцвіте, немов колись, бузок
Десь на причілку батьківської хати.

А цьогоріч вже в лютому весна,
Підсніжники збираю на поляні,
І загадаю лиш одне бажання,
Аби десь поруч ще була вона.

.....●

З літами вже не пам'ятаю сни,
Що бліднуть у ранковому тумані.
Й дивуюся: чому не зупинив
Ту дивну мить облуд і сподівання.

Чому, немов між пальцями пісок,
Крізь сито днів просіялося суще?
Чому свій перший і наступний крок
Не наворожив на кофейній гущі?

Чомусь уже не пам'ятаю сни
Й тебе у снах давно вже не чекаю.
А на деревах словничок весни
Ранкове сонце по бруньках читає.

Підсніжники танцюють білий вальс,
Від холоду тремтять, як перепілки.
А десь у стійлі заіржав Пегас
І мене кличе в зоряну мандрівку.

Пора писати лірику весни
І захмеліти у раю цвітіння.
Давно уже не пам'ятаю сни,
Та відчуваю радість воскресіння.

●.....

Бабак Тимко уже весну віщує,
А лютий на останнім рубежі
Зі снігу ще фортеці буде
І гострить знову крижані ножі.

Боїться Стрітєння, що вже з-за горизонту
На колісниці сонячній спішить.
На лінії невидимого фронту
Весняна пісня скоро забринить.

Знову нап'ється півень із калюжі
Такої ще холодної води.
І світ зимовий, сонний і байдужий,
Прокинеться зі сплячки назавжди.

Берези захмеліють дивосоком,
Зажебонить під кригою струмок.
А бабакові дайте, люди, спокій,
Най подрімає ще якийсь деньок.

.....●

Відлітає травень між зелені трави,
Наче легінь бравий із ясним чолом.
А у чистім небі сонячні заграви
Вже віщують літо над моїм селом.

Як джмелі мохнаті, знову мотококси
Забриніли дзвінко десь удалині.
По ранкових росах я ступаю босий
Й наче у дитинстві радісно мені.

Відчуваю знову притягання літа
До землі і сонця, до зелених трав.
А вітрила долі напинає вітер,
Аби серед світу десь не заблукав.

Сонячні перлини дзвінко з неба линуть,
Ластівка щебече над моїм вікном.
А вже літо синє відчиняє скрині
І вінує щедро ласкою й теплом.

●.....

Люблю, коли півонії цвітуть
І загадковими стають короткі ночі,
А зорі десь отарами бредуть
На полонини Всесвіту урочі.

Люблю жасмину ніжний аромат
І на калині співи солов'їні.
Годинник долі не вернеш назад,
Та на душі ще юності хвилини.

Коли з жасмину квітку приколов
На її сукню із простого ситцю.
Тоді замріяний я ще не знав,
Що ота мить допіру буде снитися.

А ще півонії коханій дарував
Із квітника сварливої сусідки,
Десь нишком уночі я їх зривав,
А ти ніколи не питала звідки...

Дзвеніли ночі і минали дні,
З тобою поруч ми були пів віку.
Ти ласку й ніжність віддала мені,
Я був твоїм від Бога чоловіком.

Орлами відлетіли вже сини,
А у дочки давно дорослі діти.
А ти приходиш у бентежні сни
І я не можу десь від тебе дітись.

.....●

Ніжним голосом чарувала,
Заманила в травневий сад,
Де ще яблуні розцвітали
І вишневий кружляв цвітопад.

Де півоній багряних бутони
Нам вклонялися низько до ніг,
Де твої зхолоднілі долоні
Я зігрів у долонях своїх.

І душею відчув, як зімліли
Ніжні перса і спрагли вуста.
А над нами зорі бриніли
Й білий янгол у небі літав.

Цвіт із вишні падав на плечі,
Жебоніли травневі струмки.
Чи мене заманила в той вечір,
Чи тебе – заманив навпаки?

Не згадаю тепер... І навіщо?
Поміж нами літа, як туман.
Лише спогади, мов попелище,
Де ще тліє невтішена грань.

●.....

Знову п'янить черемхи аромат,
У білих шатах вишеньки-красуні.
Іду замріяний у яблуневий сад,
Душею ще розхристаний і юний.

Мені байдужі сивина й літа,
Що, мов тумани, в долі на раменах.
Я нині яблуню у цвіті привітав
Й черемхи віть горнулася до мене.

Я відчував, як сила від землі
Вливалася у плоть мою змарнілу.
Як промінь сонця на віконнім склі
Химери вимальовує уміло.

А сад цвіте й черемха духмянить,
Стою задуманий і дихаю весною.
Яка чудова, неповторна мить,
Велична мить кохання і розвою.

.....●

Літо, літо, скільки пережито

В твоїх зіницях – неба зірниці,
А в ніжнім слові – рожевий цвіт.
Чому відлинула в далекий світ
Моєї долі осяйна жар-птиця?

А наші липи знову розцвіли,
Задуманий хмелію в надвечір'ї.
Голубка й голуб на моє подвір'я
Прилинули, мов Господа послі.

Воркують, горнутья крильми,
Якби я знав оту пташину мову.
Моя утрачена надіє і любове,
Без тебе одинокий між людьми.

Прасує сонце скатертину дня,
Спекотні мислі не дають спокою.
Колись зустрінемося із тобою,
У тих світах, де янголи й рідня.

Дарує серпень пригорщі тепла,
На крильцях бджілки сонечко іскриться.
Прилинув знову до мого села
Медовий Спас з небесної світлиці.

Медами причащається душа,
Прощається із благодатним літом.
Та журавлі ще в ірій не спішать
І в квітнику барвисто мліють квіти.

Малинівка дозріла на порі,
Грушки-спасівки падають додолу.
І наливає меду в пугарі
Медовий Спас із щедрістю поволі.

Яка чудова, неповторна мить,
Пора обжинків, радості й надії.
А осінь уже лине крізь блакить
І дощику холодне мливо сіє.

.....●

Казали: «По Петрі – і по теплі...»,
А ми на сонці пражимось і досі
Й не віримо, що колись прийде осінь
Й у вирій злинуть сиві журавлі.

Ховаємось під парасоллю саду,
Де медом наливаються грушки,
Й від спеки зачервивіли сливки
І від людей ще ждуть якоїсь ради.

А сонце котиться по небу, як калач,
Проміння щедре заплітає в кіску,
І наливає повний келих віскі,
Я його мушу випити – хоч плач.

Черешні вже докльовують шпаки,
Засохлі вишні – хоч збирай в торбину.
А десь у небі сонячні перлини
Розпечені, немов мої думки...

Казали: «По Петрі – і по теплі...»,
Попробуй віднайти отих пророків.
А вже про дощ щось тріскотять сороки
І хмари десь збираються вгорі.

А жаби кумкали в потоці
На теплий дощ, на стиглі вишні.
І місяць в небі плив без лоцій,
Такий усміхнений і пишний.

Я босоніж спішив із хати
Туди, де небо стало вітром,
Щоб римами намалювати
Дива вечірнього палітру.

Цвіли сади, роїлись бджоли,
Слова спліталися у долю.
Я піснею засіяв поле,
Що родить радощі і болі.

Чимало літ ту ниву сію,
Врожаю маю повні міхи.
Та все ж, як у дитинстві мрію
Впіймати жабеня для втіхи.

Прокинувся – а ранок такий сивий,
Мов дід старезний засіває ниву.
Туман плекає трави, що в коліно,
А десь клепають коси – буде сіно.
І чимось пахне так, що аж хмелієш,
Душею розцвітаєш й молодієш.
Ногами босими збиваєш роси,
А сонце заплітає у волосся
Тонке проміння на добро і втіху.
І котиться десь понад сонні стріхи,
Первісною дорогою надії,
І ласкою й любов'ю душу гріє...
Прокинувся – а ранок такий сивий,
Стрічаю день усміхнений й щасливий.

●.....

А на вишні ягідки-рубіни
Кличуть в ліс малинові кущі.
Літо пахне щедрим зіллям сіна
І сакральне щось пробуджує в душі.

Надвечір'я лине, мов на крилах,
В лоно ночі, де танок зірниць,
Де з відра холодну воду пили
Ми з глибоких батьківських криниць.

Крижана водиця-студениця
Повертала силу молоду...
Знову в поле, де стоять копиці,
На побачення із юністю піду.

А на вишнях уже гронам тісно
І бринять малинові кущі.
Щось святкове і таке первісне
Пробудилося в моїй душі.

.....●

Збирали на узліссі ми малину,
В задумі ліс тихенько шепотів.
І якось дивно дівчина Галина
До мене усміхалася з-під брів.

Вуста бриніли барвами малини,
Веселка грала в дзеркалах зіниць.
За руку взяв я дівчину-пташину
І запросив у храм старих ялиць.

Вони над нами опускали віти,
Щось радили... На те вони й старі.
І забувалося, що ми уже не діти,
Що мліємо коханням на порі.

А сонце десь котилося в полудень,
Прощай, наш щедрий малиновий світ.
Малиновим вино хмеліли груди,
А у очах лише сімнадцять літ...

Чи ще зустріну дівчину Галину.
Десь у світах, на зоряних стежках.
Аби відчути пахощі малини
На її ніжних зболених вустах.

●.....

Казала мама: «Вже достигли вишні,
Зірви для мене, синку, кулачок»...
Давно згубився у світах колишніх
Такий привітний мамин голосок.

А вишні знову забриніли сонцем,
Купаються у росах і дощах.
І янголи – небесні охоронці,
Руками матері мене голублять в снах.

А у вікні – нового дня світанок
І вишня зашарілась, як дівча.
Немов зоря горить десь за туманом
Матусі вікопам'ятна свіча...

Прийду на Трійцю до її могили,
Візьму вишень достиглих кулачок.
А на світлині ніжний образ милий
І наче чую мамин голосок.

.....●

Згасало сонце десь за небосхилом,
На спрагли трави падали дощі.
Неначе небо двері відчинило
І загубило від дверей ключі.

Чалапав бузьок по холодній ниві,
А жабенята скачуть врізнобіч.
Іду задуманий крізь літню зливу,
Іду поміж дощі у літню ніч.

Як в юності пульсує кров у венах,
А дощ краплинами спадає на чоло.
Прагну скупатися в траві зеленій,
Де різноквіттям молоде зело.

Де ще цвіркун на скрипці витинає,
Від дощичку сховавшись під листок,
Де я між травами замріяний блукаю,
Щасливий, хоч до ниточки промок.

●.....

Знову дарує щедре літо небо,
Де повінь сонця й океан тепла.
І відчуваю у душі потребу
Вустами доторкнутись до зела.

Яке настояне на травах і калині,
І цвіту папороті з магії сторіч.
В якому теплі дощові краплини
І біль сльози із материнських віч.

У пригорщі збираю самоцвіти,
Що розсипає сонячна рука.
А уже осінь десь спішить до літа,
Хоч не просив її і не чекав.

Скоро у небі журавлині крила,
Немов вітрила, понесуть вітри.
А мені літо ще не надоїло,
Не надоїли теплі вечори.

Візьму на згадку часточку блакиті,
Цвітіння липи ніжний аромат.
Доки живу, буду сей світ любити,
А в ньому – сонце, небеса і квіти,
Осінній сад і в серпні зорепад.

Коли дошкулятиме вітер
І зціпить долоні мороз,
Запрагнеться сонця і літа
Й тепла, як на Петра, також.

А нині в душі проклинаєм
І спеку, і зморені дні.
Дерева в саду знемагають
І трави згоріли на пні.

Сумує у вулику бджілка
І марить про липовий цвіт.
А десь стрепенулася гілка
Й невизрілий скинула плід.

Дзвенить колосками пшениці
Спекотна, осонцена даль.
Сиджу у затінку світлиці
І бджілки, і яблуні жаль.

Не можу я їх запросити
До себе в кімнату й на час.
Пора небеса відчинити
Й дощами потішити нас.

●.....

А за край неба вже кучерявиться,
Тасують хмари прудкі вітри.
Ілля-пророк громами бавиться
І блискавицями цілить згори.

В зіницях сонця тьм'яніє обрій,
Від спеки мліє сумне село.
А дощ веселий і такий добрий
Вже причащає моє чоло.

Дахівка хати бринить, як струни,
Із ринви ллється дзвінкий струмок.
А десь у небі громів відлуння
Збирає в торбу Ілля-пророк.

Гамують спрагу троянди й вишні,
Зело небесне горобчик п'є,
А в голові вже рояться вірші
Про дощ, троянди і щось своє.

.....●

Минають дні вишнево-черешневі,
Достигле сонце – наче апельсин.
Немов спинився вічний часу плин
Там, де від спеки мружаться дерева.

Петра й Павла віншують небеса,
А я вітаю літо у зеніті.
І доки небом сонячним зігрітий –
Чарує душу ніжності краса.

А по Петрі, як кажуть, – по теплі
І вже за обрій стелиться дорога.
Вечірні зорі, наче очі Бога,
Про щось таємне шепотять в імлі.

Піду за горизонт, де журавлі
Допоки ще кружляють в ріднім небі.
Уже на Спаса їм збиратись треба
Шлях за моря долати на крилі.

Минають дні вишнево-малинові,
Білим наливом яблуня дзвенить.
Обняти прагну невловиму мить
І від життя чогось чекаю знову.

●.....

І знову сонце вишиває ранок
На полотні розхристаних надій.
Готую каву і простий сніданок,
У голові думок бджолиний рій.

Десь уже роси в'януть на покосах
І наливає грона виноград.
Цибатий бузько у обрусі носить
Для матерів маленьких немовлят.

А сонце котиться по небосхилу
Мов вогняний розпечений млинець.
Жар-птиця долі розпустила крила
І лине до закоханих сердець.

Що день грядущий заचाїв для мене
У скрині найзавітніших бажань?
Спекотне літо зажурило клени
І з неба сипле полум'яну грань.

Жарини ті збираю у долоні,
Немов сапфіри з рудника життя.
І тішуся, що суцїй ще сьогодні,
І відчуваю біль серцебиття.

.....●

Усміхнулась якось хитрувато,
Заманила в купальську ніч.
І палала сакральна ватра,
Коли кофту знімав з її пліч.

У очах грали іскорки зваби,
А уста – мов жаринки вогню.
Не розкажуть берези і граби
Двох сердець чарівну таїну.

А десь папороть розцвітала
І купалися відьми в траві.
Спрагли губи мої цілували
Її жадібні губи живі.

Чи зірвали ми квітку казкову
Знає місяць і зоряна ніч.
Чом приходиш у спогади знову
Й білу кофту знімаю із пліч?

●.....

Не шукайте мене десь за шторами,
Не дзвонить – відімкнув телефон.
Я сьогодні спекою хворий,
Що тремтить на дзеркалах вікон.

Не відчиню спокусниці рами,
Не впускаю у кімнату й на мить,
Нехай лине понад ланами,
Де пшениця колоссям дзвенить.

Вийду в сад під дерев прохолоду,
А від спраги зів'яли плоди.
Десь під вечір їм в нагороду
Принесу по відерку води.

Перестигла вишнева кислинка
Вже оскомить на спраглих устах.
Зачекайте мене ще хвилинку,
Най розвидниться небо в очах.

Захмелію липовим цвітом,
Мов дзвінка золотиста бджола,
І напишу хроніку літа,
Доки сонячно в морі тепла.

А повернуся в надвечір'я
І жадатиму з Музою стріч.
Зорі з спекою перемир'я
Об'явили лише на ніч.

Пательня сонця в небі аж шкварчить,
Здається, можна смажити яєшню.
Пекельна спека нагостила клешні
І літо не прогавити спішить.

Сховалося маленьке кошения
Десь під лопух, що наче парасоля.
І заклопотані, невтомні бджоли
Вже понад цвітом липовим бринять.

Іду до липня крізь спекотну мить,
Збираю в пригорщі позлітку світла.
А біла ружа в квітнику розквітла
І пелюстками сонячно горить.

Про що мовчить ота красуня-квітка,
Про що мені нагадує вона?
Тоді у серці ще цвіла весна
І білокрилою була моя лебідка.

А вишні досягають на порі
Такі звабливі, як вуста дівочі.
Вже липень кличе в прохолоду ночі,
Де зорі в небі, наче ліхтарі.

●.....

Літо, літо – половіє жито,
Вусами рудими тішиться ячмінь.
Вишні, як рубіни, сонечком наліті
Під зелене листя заховались в тінь.

Липа-наречена захмеліла цвітом,
Кличе на гостину весь бджолиний рій.
Ніжні чари літа, в пісню переліті,
Барвами веселки у душі моїй.

Літо, літо – скільки пережито,
Скільки у минулім стоптано доріг...
Крізь небесне сито, просіває літо
Борошно надії – біле, наче сніг.

Ще до сходу сонця зустрічаю ранок,
П'ю горнятко кави з присмаком гірким.
І криничну воду наливаю в збанок,
Ту, що освятили небо і зірки.

Після дощу світліє обрій,
Легені п'ють озон небес,
А я розчулений і добрий,
Хоч і до нитки змок увесь.

Ногами босими в калюжі
Шукаю плесо юних літ.
А хитре сонце око мружить
І в юність заховало слід.

Кармінні вишеньки-рубіни
Привітно тягнуться до рук.
А десь в покосах мліє сіно
І косовиці чути звук.

За хмарами громи гуркочуть,
Нектар дощу троянди п'ють.
Й русалки заманити хочуть
У світ, де ще казки живуть.

●.....

Того року не вродили вишні,
А цвіли так рясно на весні,
І чомусь здавалося мені,
Що я з ними розцвітаю пишно.

Та спалило сонце юний цвіт,
Квилить гілка, як безплідна жінка,
А у небі народилась зірка
І запрошує з собою у політ.

Світе мій – кохання і розвою,
Як тебе залишу в самоті?
Скільки весен було у житті,
Та, мов вперше, тішуся тобою.

Забринить над вишнею бджола,
Поцілує кожну пелюстину.
Прославляю небо і хвилину,
Що мене у світ сей привела.

.....●

А надвечір'я духмяніло сіном,
На землю тихо падала роса.
І сонце закотилося повільно
Десь у глибокі вічні небеса.

І знову в квітнику ожили ружі,
Багряними вустами п'ють росу.
А я складаю оду своїй Музі
І в літню ніч на сповідь принесу.

Нехай відчує трем живого нерва
Їй душі самотньої розчулену печаль.
Аби утішила, немов Мінерва,*
І за собою повела у даль.

Підемо разом в зоряну долину,
Де вже покоси мліють у стогах,
Де я наївний сам себе покинув
І за моря відлинув, наче птах.

Та знову повернувся в надвечір'я,
Що свіжим сіном ніжно духмянить,
Де чую клич небесного сузір'я,
Що у душі повік не відболить.

* богиня мудрості, справедливості і перемоги...
Покровителька поетів, акторів і художників.

●.....

Ти босоніж ішла по тротуару,
А дощ з лица весь макіяж змивав.
Руками розганяв я чорні хмари,
Але печаль твою не відігнав.

Засмучена, безвольна і безсила,
Мов пташка, що поранила крило.
Мене тоді ти тихо попросила,
Аби забрав з собою у село.

Де дощ купає трави при долині
І уночі півонії цвітуть.
Де на горищі, у старенькій скрині
Казки дитинства й досі ще живуть.

А косовиця дзвонить на світанку
І кличе за собою в дивосвіт.
Де колись мама на високім ганку
Із липи обривала ніжний цвіт...

Дощ, мов з відерця... Йдеш по тротуару,
А думкою у рідному селі.
Де вже у небі журавлина пара
Літати вчить маленьких журавлів.

Чуттями лину в журавлину осінь,
Вустами спраглими холодні роси п'ю,
А сонця ключики співають безголосо
І душу розтривожують мою.

Вже не чекаю на попутний вітер,
Що бригантину із химерних снів
Десь понесе морями, на край світу,
Де янголів лунає райський спів.

Чуттями проростаю в високості,
До вічності торкаюся чолом.
А осінь вже спішить до мене в гості,
Немов лисиця із рудим хвостом.

А уночі так гупають ренети,
Наче відлуння молодих громів.
І слід сліпучий від хвоста комети
Несе послання зоряних світів.

●.....

А по Іллі світанок прохолодою
Дмухнув на ружі пишні пелюстки.
Та щедрий серпень ще чарує вродою
І наливає сонечком грушки.

В саду ледь рум'яніють паперівки,
Ренети досягають на гіллі.
І нахиляють соняхи голівки,
Мов моляться до матінки-землі.

В старій коморі пахне свіжим збіжжям
Бринить стерня на скошенім лану.
І пухне тісто на весільних дріжджах,
Та вже скрипаль натужує струну.

Будуть забави й калачі святкові,
Вином кохання захмеліє ніч.
А осінь якось хитро й загадково
Вже підкрадається тихенько зусібіч.

Сей літній дощ такий дзвінкий,
Немов цимбали на весіллі.
З-за хмари ллється неба зілля
На кабачки і огірки.

На спраглі трави й лан пшениці,
Що простягнувся з краю в край.
Буде добротний урожай
І пироги, і паляниці.

А в небесах у бубни б'є
Ілля-пророк на колісниці.
І цілять стріли-блискавиці
В чоло просвітлене моє.

Іду крізь дощ і громовицю,
Вустами п'ю бальзам небес.
Такий піднесений увесь,
В душі тріпоче райська птиця.

Черешнева радість у моїм саду,
В грядці полуниці просяться до столу.
Я в мале відерце ягідок нарву,
Доки ще світліє десь на видноколі.

А вони солодкі, як уста дівочі,
Скупані у росах і рясних дощах.
Я тебе, кохана, пригостити хочу,
А ти заблукала в синіх небесах.

Вже шпаки веселі галасують зранку
І крадуть черешні із високих крон.
А мене голубить Муза, як коханка,
Пташкою щебече край сумних вікон.

Ягідки червоні просяться в долоні,
Переллю у слово черешневу кров.
А десь у туманах – згадок сиві коні,
Про ту, найріднішу, нагадали знов.

Контраст природи... Вчора була спека,
Залізко сонця прасувало сад.
Коріння пересохло у смереки,
Сховав під листя грона виноград.

А на світанку заgrimіло в небі
І теплий дощ пролився над селом.
Зелені коси розпустили верби,
Листочки п'ють божественне зело.

На крилах вітру лине прохолода
І забуваються всі болі і жалі.
На все є час і місце у природи
І благодать від матінки-землі.

●.....

Знову у осінь іду

Сей перший дощ осіннього розливу,
Про щось мені тихенько жебонить.
Він лагідний, він не предтеча зливи,
Я так чекав сю благодатну мить.

Бо вже береза скинула листочки
І трави сонцем спалені дотла.
Десь риба задихається в ставочку
І не струмить вода із джерела.

Газдині журяться – де накосити сіна,
Отавами не вруняться поля.
Сей перший дощ – ідилія осіння –
Мене потішив на світанку дня.

Збираю сушениці на балконі,
Що поруділи від спекотних днів.
І будуть сонцем пахнути долоні,
Й п'янким настоєм літніх вечорів...

Про що мені розказують дощі?
Якби я знав мову стихій і неба.
Та щось первісне чую у душі,
А знати більше, може, і не треба.

Литаври сонця Яблуневий Спас
Кличуть у гості за столи осінні.
І чути в небі клекіт журавлиний,
Скоро відлинуть буслики від нас.

А сад дзвенить достиглими плодами,
У храмі сонця сотні тисяч свіч.
Стою в саду із небом віч-на-віч
І у думках спішу за журавлями.

Та втрати мої крила надломили,
Вже не полину в неба високості.
Піду до яблуні розлогої у гості,
Що ябка, наче сонечка, зродила.

Грушки солодкі падають в траву,
Медовий сік смакує рій осиний.
Не прошу іншої собі гостини
Допоки мислю, дихаю й живу.

●.....

Заквасилося, загуркотіло,
Запахло в повітрі дощем.
Хмари, мов птахи, присіли
На щогли байдужих антен.

Краплини, як музики ключики,
Наспівують давній мотив.
Ти краплі збирала у рученьки,
Як щедрий дарунок богів.

Волосся русяве купало
Чарівне небесне зело.
А в небі вже радуга грала
Над нашим осіннім селом.

В саду дозрівають спасівки,
Шаліє осиний бенкет.
У вулику матінка-бджілка
Від трутнів пантрує свій мед.

Попрошу у бджілки для тебе
Наперсток духмяних медів.
А дощ тихо сіється з неба
І грім вдалині прогрімів.

Не співай мені про весну,
Не приходь в мої сни у гості.
Я й без пісні твоєї засну
У полоні солодкої млості.

Не співай мені про любов,
Наша ватра кохання дотліла.
Не розквітнуть сади наші знов,
Не відчуєш тепло мого тіла.

Будуть місячні ночі й зоря
З тихим болем впаде десь у роси.
Вже лелеки за обрій летять
І на крилах несуть мою осінь.

Скоро прийде баба-зима,
Намалює на скельцях косиці.
Не співай про минуле – дарма,
Наших днів вже погасла зірниця.

●.....

На бригантині долі в листопад
Пливу без компаса через тумани.
А ти словами сієш невпопад
І щось про літо шепотиш вустами.

Невже ще не збагнула до кінця,
Що наше літо ватрою дотліло.
Що не заб'ються в унісон серця
І спрагле тіло щемом відболіло.

І сумно, і розпачливо чомусь,
А листопад блукає в сірій плюті.
Чи варто сповідатися комусь
Про ту, яку не зможу вже забути?

Туман плекає сивим молоком
Голі дерева і пожухлі трави.
Минуле ще бентежить дивосном,
А десь горять прийдешнього заграви.

.....●

Мольфарка-осінь вже пакує в тайстру*
Тумани сиві, мряки і дощі.
Кожух із скрині витягнув Чугайстер**
І в гості кличе зиму уночі.

Будує крижані мости і храми,
Зірницями оздоблює вітвар.
Карета осені, запряжена вітрами,
Десь відзвеніла в небі поміж хмар.

Сніжинки-балерини лебедино
Вже закружляли над моїм вікном.
Не сам тебе я, осене, покинув,
Мене ти зрадила неждано і тайком.

Сприйму сей фатум долі, як належне,
Вклонюся до землі богам зими.
Різдвяна зірка на небесній вежі
Мене до світла виведе з пільми.

* писана торбинка

** дух Карпат

●.....

А вже у кленів облісіли чубки,
Дари садів у затишку пивниць.
І знову прилетіли дві голубки,
Як і торік, до щедрих годівниць.

Та їх я ще не буду годувати,
Калина багрянє угорі,
І яблучка ще можуть поклювати,
До мене ж завітають на порі.

А у саду шаліє буйний вітер,
Останнє листячко зриває з верховіть.
Осіллю казку ще складаю з літер,
А вже мороз за вікнами тремтить.

Під надвечір'я затихають звуки,
Дощів краплини струнами бринять.
О, листопаде, місяцю розлуки,
Чому береш в свої холодні руки
Осіллю краси останню мить?

.....●

Не сподіваюся на диво задзеркалля,
Вклоняюся високим небесам.
У світі, що крихкіший від кришталю,
Зі своїм болем залишився сам.

Не прошу співчуття, ані зітхання,
Полову слів розвіє вітровій.
За обрій відпливають у тумані
Кораблики моїх рожевих мрій.

А на межі між вічністю і сущим
Відчую невагомості крило.
Радію, що ділився, як насущним,
Словами добрими і ніжності теплом.

А десь за обрієм світанки у загравах,
Жорстокий світ терebить, наче млин,
Осінні роси на пожухлих травах
І хмари, мов вітрила бригаантин.

Горіхи лускають і падають додолу,
В саду осіннім яблуневий бум.
Чогось чекаю ще в житті від долі,
А на душі моїй вохровий сум.

Стою розгублений посеред світу,
Я свій уділ вже вибрав загоді.
А десь мороз цілує пізні квіти
І крига задзвеніла на воді.

Літа курличуть, наче журавлі,
І в ірій з тихим сумом відлітають.
Горнуся серцем ніжно до землі
І пізні яблука у кошики збираю.

А наді мною неба сивина,
Осінні хмари десь у далеч линуть.
Замріяний хмелію без вина
І залицяюся до яблуні й калини.

Сонячний келих вже чомусь змілів,
Та славлю небо й за оту дещицю.
Вінок для осені сплету зі снів
І закосичу квіткою зірниці...

А вже літа відлинули у вись,
Неначе бузьки, у далекий вирій.
Чи пригадають правнуки колись,
Як ми кохали, мріяли й творили?

Мелодія кленового листка
Осіннім вальсом лине понад містом,
А ти така, немов листок легка,
Неначе осінь, вогняна й врочиста.

В кофтині золотій, немов листок,
З волоссям, наче сонце надвечірнє,
Лише в очах цвіте весни бузок,
Цвітуть блавати світанкові мрійні.

Ти ще не осінь, а сумний листок,
Що десь кружляє понад тротуаром,
Мов того вальсу незабутній крок,
Що нас з тобою поєднав у парі.

●.....

Десь у минулому казковий птах,
Нашої долі золота жар-птиця,
Іду крізь осінь по сумних стежках,
Немов персидським килимом із листя.

Овидом сонця ще ясніє мить
Та скоро згасне десь за небокраєм.
Радію, коли думка ще бринить,
Листи надій у вирій посилаю.

Тремтить на віях осені роса,
Вітри співають серенади ревно.
Погідних днів утрачена краса
Кружляє тихо листячком із клена.

Наївно вірю в дивину чудес,
Шукаю істину у келиху на денці.
Віщому небу ще складаю тест,
А щось тривожне тенькає у серці.

Прелюдія осіннього дощу:
Співає вітер, як циганська скрипка.
А я собі ніколи не прощу,
Що літо відпустив, неначе рибку.

Я ж міг, як в казці, волею бажань,
Ще попросити сонячного світла.
А вже в очах засмучених світань
Холодними сльозами плачуть квіти.

Десь дощові краплини виграють,
Наче весільні запальні цимбали.
І сірі хмари в небесах бредуть,
Як вівці з пасовища до кошари.

●.....

Тумани по траві, як сиві коси,
А десь з-за пагорбу вже подихи зими.
Якби я міг, моя красуне-осене,
Морози б на кордоні зупинив.

І тішився б твоєю благодаттю,
Золотим листям, псалмами вітрів.
Покровою – дзвінким осіннім святом,
Що тішить душу барвами плодів.

Коли прийде пора і твій кораблик
Відчалить від привітних берегів,
Затьмарить небо сірими дощами
Й ординськими набігами снігів.

Ти довго їх на прив'язі тримала
І тішила нас ласкою й теплом.
Пробач, що ми тебе не шанували,
Хоч проведу тепер десь за село.

Нехай дощі і грози, й блискавиці,
Й зимові хуртовини навісні
В зимові ночі мені буде сниться
Принцеса-осінь – фея неземна.

Жовтень золотистий, в сонячнім намисті,
Яблука червоні, як козацький стяг.
Рідна Україна прославляє нині
Лицарів держави, з вірою в очах.

Їх свята Покрова, в пеленах любові,
Колихала ніжно, мов мале дитя.
І радіє мати бо сини-солдати
Бережуть кордони, спокій і життя.

У тривозі мати, як ревуть гармати
І священну землю рве жорстокий кат.
Та в сирих окопах, на краю Європи
День і ніч на чатах незборима рать.

Крізь бої й тривоги йдем до перемоги,
Сонце правди й волі не затьмарить ніч.
Згинуть вороженьки, усміхнеться ненька,
Україна кличе юнаків на Січ!

А вже Покрова в небесах,
Музики кличуть на весілля.
У обмолочених снопах
Святкують миші новосілля.

Трава, мов кришталеве скло,
Така дзвінка й крихка водночас.
І щось ворожить за селом
Осілля відьма безголоса.

Може, скликає на шабаш
Тих, хто у лісі і у схронах.
І чути, як вже грають марш
Листочків мідних саксофони.

А літо бабине чомусь
Десь забарилося в дорозі.
Якось із силами зберусь
Й зустріну бабу на порозі.

.....●

Мене просить осінь на холодні роси
У свої покої, у свої сади.
Відбриніли оси, вже тумани босі,
Наче гусенята линуть до води.

Не іржаві трави, сонячні заграви
Принесуть світанки десь із-за гори.
Осене-Любаво, горда й величава
Ще хоч раз зі мною ніжно говори.

Розкажи, газдине, як у небі синім
Каравели-хмари в далечінь пливуть,
Чи нам на гостину твої слуги нині
В кошиках дарунки щедрі принесуть?

Яблука червоні падають в долоні,
Грушка б'є в литаври сонячних плодів.
У небеснім лоні ніжні сонця дзвони
Розсипають щастя срібний передзвін.

Знову у осінь іду,
Килимом листя із клена.
Як я тебе віднайду,
Музо моя і натхнення?

Десь заблукала в садах,
Десь загуляла з вітрами.
Лину до тебе, як птах,
Ніжна моя і жаданна.

Без тебе сумно мені,
Без тебе ночі, як море.
Без тебе в серці пісні
Згасли, як в темряві зорі.

Знову у осінь іду,
Лист опадає із вишні.
Яблука стиглі в саду,
Наче вуста твої пишні.

.....●

Наснилося, що я зрізаю вишню,
Немов оса, дзвенить мото-пила,
Тремтить листок на гілочці горішній,
Жах і тривога стовбур обняла.

Зрізаю вишню, а вона, сирітка
Весною дарувала ніжний цвіт
І ягідками чарувала влітку,
Що багряніли на раменах віт.

Причулося, як тихо застогнала
І безголосо зойкнула тоді,
Коли на землю зболена упала,
Сумна й безвольна у своїй біді...

Прокинувся, а сонячні дзвіночки
Побренькують тихенько у вікні.
Й гойдає вишня золоті листочки
І ніжно усміхається мені.

●.....

А скільки ще буде ніжності,
А скільки ще буде слів.
Там, де з кохання і вірності
Хтось перевесло сплів.

Де під високими в'язами
Щастя розквітло в очах,
Де той, що клятвою зв'язаний,
В мріях був вільний, як птах.

А скільки ще буде доброго,
А скільки тривоги і надій.
Друг може стати ворогом –
Другом знайомий твій.

А скільки всього перемелиться
Й розвіється десь на вітрах.
Дорога у осінь стелиться
По жовтих кленових стежках.

Листочки скидає вишня,
Наче весільний вельон.
І зорі, коханням утішені,
Цілюють у губи на сон.

.....●

Моїх думок осиний рій
Осіннім болем жалить все частіше.
Крізь падолисти шлях торую свій,
Хміль винограду заплету у вірші.

І сумніву розвіється туман,
У серці щось святкове стрепенеться.
Я сам собі і побратим, і пан,
І той, що збоку з себе насміється.

У підсвідомості сплітаються рядки,
Строфа поезії щемить до болю.
З собою ніц не вдію – я такий,
І на своєму завше твердо стою.

Хай осінь плаче мрякою й дощем,
І моє літо десь там за туманом.
Я шал любові не згубив іще,
Кохати прагну щиро, до нестями.

І просвітліє неба сивина,
Народить сонце дня нового втіху.
Пробачте, друзі, – не моя вина,
Що десь ворона вже краде горіхи.

Зірветься з дзьоба на ріллю горіх,
Із шкарлупини проросте деревце.
І восени комусь впаде до ніг
Рядком із вірша – крапля мого серця.

●.....

Скільки їх, залишених в полоні
Десь на денці кліточки душі,
Нижних слів, вже визрілих у лоні,
І ще ненаписаних віршів?

Просьтесь на волю до нестями
У гаї, де осінь на крилі.
Де підхоплені всесильними вітрами
В ірій відлітають журавлі.

Де жоржин похилені голівки
Роси п'ють студені на порі.
Де мене зрадлива осінь-дівка
Заманила в нетрі-чагарі.

І блукатиму у тій колючій гущі,
Доки не пізнаю біль шипшин.
Доки не відчую, що я сущий,
Й діві-осені зашлюбний син.

А до серця линуть рими-зорі
І коралями сплітаються в рядки.
В сему світі я любов'ю хворий
Й долею зурочений таки.

.....●

Поглядом звабливим заворожений
Я до тебе в ніч осінню йшов
По дорогах, ще ніким неходжених,
По алеях золотих дібров.

Розгубився десь на перехрестях
І чомусь не вибрав вірний шлях.
А мені і досі ще здається,
Що до тебе лину, наче птах.

Хоч пір'їни розгубили крила
І не ті потуги, як колись.
Та кохання таємнича сила
Знову кличе в піднебесну вись.

Вже розлуки сивина невітшна
На небеснім прюзі пролягла.
Та для мене ти, мов біла вишня,
У осіннім серці розцвіла.

Лист опалий до грудей притулю,
Бо ж йому, як і мені, болить.
Восени вже не кують зозулі,
Восени сльоза дощу бринить.

●.....

Листячко метеликом кружляє
Жовтий сум у щедрому саду.
Знову я твої сліди шукаю,
Знов до тебе через осінь йду.

Замело, завіяло стежини,
Як твій слід в заметах віднайду?
А у спогадах цілую очі сині
І тебе голублю молоду.

Знову розплітаю пишні коси
І гойдає нас весільний вальс.
Захмелілі і веселі гості
«Гірко» нам бажають раз по раз.

І гірчать ті поцілунки й досі
На сумних і зболених устах.
А у згадках ще спішу крізь осінь
До твоєї зірки в небесах.

Десь іржаве листячко кружляє
І летить метеликом у даль.
Жовті яблука у кошики збираю,
Мов твою невтішену печаль.

.....●

Хризантеми заплела у коси,
Листячком завіяла гаї.
І мене вже на гостину просить
У хороми золоті свої.

А в очах у неї хтива зваба,
Хустка шалянова на плечах.
Підрум'янилася хитра баба,
Хоче ще побути у дівках.

Закружляла вітром-вихором,
Повела у яблуневий сад,
І на вушко шепотіла тихо,
Що дороги вже нема назад.

Що по травах не пройдуся босий.
Не пірну у сонячну блакить.
Під вінець весільний квапить осінь,
Бо Покрова вже з-за обрію спішить.

Бабо, бабо, що собі гадаєш,
Бутафорна вся твоя можуть...
Я у снах журавлики вітаю,
Що весну на крилах принесуть.

●.....

Мене ніхто допіру не спитав,
Чому я відпустив у вирій літо,
Чому десь на кордоні не стояв
І осені дозволив прилетіти?

Змахнула осінь золотим крилом,
Немов жар-птиця із казок дитячих.
Зустрів лиш вітер кралю за селом,
Прийняти гостю мушу теж одначе.

Вона, немов володарка світів –
Велична і підступна, як лисиця.
Війнула леготом ранкових холодів
Й до мене літом бабиним ластиться.

Змирюся з повеліннями небес,
Сприйму її належно, як годиться.
Хоч у душі ще розцвітає без,
Та личить тій володарці вклониться...

Сумують хризантеми в квітниках,
Немов в полоні горді роксолани.
Іду крізь ніч по зоряних стежках
У світанкові осені тумани.

.....●

Не відаю, чи вже себе знайшов
У павутині лабіринтів світу.
Хтось каже, що мій поїзд вже пішов,
Що відгоріло сонце мого літа.

Не вірю й не повірю нізачо
Словам, що меле той без кістки.
Я ще себе в сім світі не знайшов,
Чекаю із небес Благої звістки.

Ще будуть дні, і знову поїзд мій
Покличе світлофор зеленим оком
У світ поезії, кохання і надій,
Де сумна муза бродить одиноко.

У неї стільки ніжності і слів,
Ще не цілованих ніким і загадкових.
Лише б не запізнився і зумів
Наснаги випити із джерела любові...

А у садах – осіння заметіль,
Вітри холодні навівають рими.
І винограду чародійний хміль
Вливається в мої вірші незримо.

●.....

Запроси мене в падолист,
Запроси у світлицю осені,
Там, де вітру веселий свист
І отави мліють в покосах.

Де барвисті голівки космей
В такт із вітром танцюють ламбаду.
Я прийду із доріг і алей,
Я прийду із осіннього саду.

Стиглим яблуком упаду
У маленькі твої долоні.
І щасливу й таку молоду
Поведу у світи без кордонів.

Усміхнуться зорі з-за хмар,
Зачарують небесні музики.
І про нас лише місяць-мольфар
Пліткуватиме безязико.

Най пліткує й розкаже усім,
Як вуста пили спрагу любові.
Як у лоні дівочім твоїм
Поєдналися крапельки крові...

Запроси мене в падолист
До світлиці осіннього саду,
Там, де вітру веселий свист
І космеї танцюють ламбаду.

.....●

Тумани білі, наче сонні вівці,
Отарами блукають по долині.
А десь вже осінь грає на сопілці
Й дари садів збирає в свої скрині.

Я не просив її, не кликав в гості,
Тішився літом в сонячному світі.
А вже журавлики у неба високості
До вирію збираються летіти.

Журливе «Кру» бентежить мою душу,
Та крил не маю полетіти з ними.
Осиний рій смакує стиглі груші
І вже шукає прихистку на зиму.

А я до осені ще буду залицятись,
Допоки серцем відчуваю звабу.
Та маю, друзі, вам признатись,
Що осінь хитра й вередлива баба.

Вона ще іноді теплом потішить,
А на світанку зникне у дібровах.
Залишить смуток і в блокноті вірші,
Й на добру згадку листячко вохрове.

●.....

Заблукаю в мереживі снів,
У туманах видінь хаотичних.
Я від світу сховатись хотів,
А він все знаходив мене звично.

Насміхався єхидно, мов змій,
Як спокуси прищеплював в душу.
І бринів в голові моїй рій,
Відчував, що скоритися мушу.

Відчував, що втрачаю свої
Світлі мрії й душі загадковість.
Чужим голосом солов'ї
Заспівали романси любови.

Та все ж вирвався із тенет,
З павутини осіннього світу.
Знову ружами квітне сонет
І зорею закоханим світить.

Не блукаю в мереживі снів,
До джерел припадаю вустами.
Я, мов сокіл, над світом злетів
Й задзвенів молодими піснями.

Вже падолистом замело сліди
Там, де благав тебе: «Не йди».
Де осінь на твоїй сорочці
Мережила узір з листочків.

А ти легітно, наче тінь,
Пішла від мене в далечінь.
Сумує вітер-баяніст,
Танцює вальс вохровий лист.

Тебе нема – банує осінь,
Дзвінки дощі отави косять.
Вохровий сон коло вікон,
А в згадках біль твоїх долонь.

Життя перегортаю зміст,
Кружляє в небі падолист,
А осінь замела сліди,
Де я благав тебе: «Не йди».

●.....

Яблуня зігнулася під ношею,
Яблучка червоні нам несе.
Дощ отави у полях докошує
І туман студені роси ссе.

За край неба ледь завереснилось
І зміліла сонячна ріка.
А мені ще літечко наснилось,
Де у щедрім серпні я блукав.

Де із збанка неба пив натхнення,
Захлинався в сонячних морях
І шукав десь ув очах зелених
Тої, що відлинула, мов птах.

Та чомусь в зіницях таємничих
Вже такої більше не знайшов.
А вже осінь на світанку кличе
В сад, де яблучка ніхто не позбирав.

Скільки натрусив їх на травичку
Десь під вечір вітер молодий?
Осінь відмикає, мов скарбничку,
Дивосвіт, де радості плоди.

.....●

А вже серпень до вересня горнеться
І студена роса на траві,
Назбираю у пригорщі сонця,
Подарую на згадку тобі.

Аби в ночі холодні осінні
Відчувала легіт тепла.
Ти моє неземне створіння,
Ти ромашка моя польова.

А вже серпень братається з вереснем,
У саду яблуневий шал.
Заручив тебе місяця перстнем,
На якому зірниці кристал.

На небесних дзвінких антресолях
Журавлі уже линуть в блакить.
Я б нікому тебе не дозволив
Відібрати у мене й на мить.

За тобою услід, як приречений,
Я ступав без дороги назад.
Чом пішла, як видіння, під вечір
У світи, де зірниці горять?

Забриніли весільні забави,
Десь тумани блукають в імлі.
У небесних вечірніх загравах
Твої очі в десницях зорі.

●.....

Якби я міг у кошик трохи літа
Зібрати і відкласти на відтак,
Аби десь серед осені радіти,
Святити знову яблука і мак.

І сонця наливати в келих долі
По вінця, як на Петра і Павла.
Та ранки холодніють вже поволі
І діва-осінь лине до села.

Грушки і ябка, сонечком наліті,
Немов боліди, падають в траву.
Якби я міг на хвильку зупинити
Сю мить яскраву і таку живу...

А Яблуневий Спас спішить у гості
І вишиває сонцем рушники.
Відкласти літа на відтак не просто,
Нехай теплом зігріють хоч думки!

Журавлики із клетотом прощальним,
Скоро відлинуть за чужі моря...
Сідає сонце за пороги дальні,
Де розцвітає осені зоря.

.....●

Під осінь, у блаґенькому плащі,
Коли в саду вже баґрянiли йони
І падали грушки в мої долоні,
Вона пішла десь у рясні дощі.

І загубилася за сірою завісою,
Де небо доторкалося землі.
Тепер там зірка світиться в імлі
І бродить місяць – парубок-гульвіса.

Гойдала доля плин моїх хвилин,
Крилами цвіту лопотіли вишні.
Вже скоро осінь, як ота колишня,
Розбудить в серці споґадів полин.

Будуть вітри стогнати за вікном,
Іржавим листям замете стежини.
А десь у небі зґраї журавлині
Журливо закурличуть за селом.

І вже тоді, як проминуть дощі
Й вином заґрають виноґрадні грона,
Прилине знову у моє безсоння
Панянка у блаґенькому плащі.

●.....

Сльотавий вересень до фінішу добіг
І захлинувся в дощовій богемі.
А на подвір'ї лущитья горіх
І з листячком прощається зеленим.

Десь іздаля злетілось вороння,
Горіхи-лущики крадутьіз високості.
Сідлає осінь смирного коня
І жовтень вже запрошує у гості.

Вдивляюся у неба височінь,
Де сірі хмари линуць табунами.
О вересню, покинь мене, покинь,
Нехай прилине жовтень із дарами.

Зірву червоні яблучка в саду,
П'янітиму від хмелю винограду
І на вітвар любові покладу
Своєї пісні сонячні рулади.

А літо бабине у шатах павутин
Весільний вельон молодій готує.
І чую серцем, як небесний млин
На коровай вже борошно петлює.

Сірий день заплаканий, під ногами чвакає,
Може, уже досить божої води...
Небо отворилося, хмарами покритося
І вмиває щедро у садах плоди.

Чом ти, красна осене, відбриніла осами
І дощами плачеш, як сумна вдова?
А туман покосами лине понад лозами
І зелом небесним тішиться трава.

Сірий день заплаканий, під ногами чвакає,
А душа до сонця лине, наче птах.
Чомусь літо бабине дихає на ладани
Й наче заблукало у рясних дощах.

●.....

Листя зів'яле не стане зеленим
І трава не воскресне скошена,,,
Чом у спогадах линеш до мене
Вже небажана і непрошена?

Відцвіли наші весни-півонії,
Облисів наш старенький горіх.
Пам'ятаю тендітні долоні
І сльозу на повіках твоїх.

Ми стояли удвох на пероні,
А вже потяг дзвенів вдалині...
Одягнув я солдатські погони
На три роки в чужій стороні.

І летіли листи-ластів'ята,
Ще «мобілок» тоді не було.
Обіцяла любити й чекати,
Та чомусь вийшла заміж на зло...

Листя опале не стане зеленим
І трава не воскресне скошена.
Чом приходиш у згадки до мене
Із далеких світів заporошених?

.....●

Не потьмяніє сонячний вінок
І роси-діаманти на отавах,
Коли ще кличе осінь на забави
І мозок мій роїться від думок.

Десь на світанку п'ю горнятко кави
І новий день стрічаю на порі.
Прощальний блиск холодної зорі
За обрій відпливає величаво.

І забриніли сонячні ключі,
Тумани розбрелися по долині.
Збирає осінь у предвічні скрині
Червоні яблучка, що падали вночі.

А вітерець прилинув іздала
І знову натрусив їх на травичку.
Голублю долі молоду синичку,
Допоки не спіймав ще журавля.

А в небі грає сонячний кларнет,
Стежини замітає падолистом.
Збираю золото, як Монте Крісто,
І осені присвячую сонет.

Білим біло забіліло

Чи небо захиталось наді мною,
Чи твердь земна танцює вальс?
На білим простирадлі поля стою
Й земля мене гойдає раз по раз.

Чи я хмільний, чи в стані ейфорії,
Чи заворожений забавами вітрів?
Небесний млин муку сніжинок сіє,
Та з снігу не наліпиш пирогів.

Сопілка вітру на найвищій ноті
Кантату неба обірвала вмить.
Та в тихім безголоссі і німоті
Десь вдалині ще музика дзвенить.

І неба ще гойдається колиска,
І твердь земна танцює, як колись.
А наді мною уже хмари низько,
Мов посивілі коси заплелись.

.....●

Виє комин, наче сто вовків,
Вітер розчахнув стару ялицю
І зі снігу ліпить голубів,
Відрами тельнякає в криницях.

Місяць шулиться у небесах,
Зорі сколотилися, як гуси.
Вітер-батьр, наче хижий птах,
Свою здобич вполювати мусить.

Десь від болю зойкнула верба
І зломилася, немов сірник, під корінь
Випурхнула пташка із дупла –
Вітер підхопив її, як ворон.

Й виє в комині, мов сто вовків,
А я слухаю симфонію стихії.
Осідлати вітер би хотів
І чомусь повірив – що зумію.

●.....

Не остудить груди грудень,
Січень не спалить вуста.
Як веде мене мета
Поміж блуди-пересуди
В світ, де істина свята.
Не схилюся у поклоні
Перед хижим і чужим.
Не схилюся й перед тим,
Хто поправ святі закони,
Зрадив Батьківщину й дім.
Знаю шлях тернистим буде,
Краплі крові на траві.
Та живу – доки живі –
Не «подобіє», а люди,
Діти неба і землі!

.....●

Необережно кинув слово,
А вітер десь у даль його поніс.
Тепер дивуюся, чому так загадково
Про щось мені шепоче білий ліс.

А у тім шепоті таке знайоме слово,
Що з моїх вуст зірвалося колись.
Коли хмелів у розкошах любові
І тверезів, як мрії не збулись.

Десь під вікном хурделиці співають
Нових хітів нав'язливий мотив.
А я душею знову відчуваю
Знайомий присмак моїх давніх слів.

О, вітре, – плагіаторе безчесний,
Чому крадеш віночки чужих слів?
Співай пісні небес про красні весни
І вічний сон зимових вечорів.

Свої метафори я заплету в сонети
З присвятою на світі лиш одній,
Яка побачила в моїм єстві поета
І капітана корабля надій.

●.....

Під настрій сонячно в душі
І, здається, увесь світ радіє.
Навіть небо, що сніжинки сіє,
Навіває весняні вірші.

Під настрій й чарка не гірка,
Пісні і жарти тішать товариство,
А десь дарує парубок намисто
Коханій, що достигла до вінка.

Під настрій й звабити не гріх
І простити за дрібні провини.
Й пригорнути до грудей людину,
Без якої жити вже б не зміг.

Що вгамує спрагу сірих днів
Й на світанку приготує каву.
І якось так просто й величаво
Усміхнеться весело з-під брів.

Сакральна святість в лоні ночі,
Безсоння полонило сон.
Про щось зоря мені шепоче
І місяць-красень край вікон.

Колядки переносить вітер
Й морозом дихає сухим.
Хтось на вікні малює квіти
Казковим пензлем чарівним.

І тихо, як в небеснім храмі,
Де три свічі на вівтарі,
Де янголи поміж зірками,
Мов вифлиємські пастирі.

Різдвяна святість в лоні ночі,
Мовчання стін й старих ікон.
І бачу, як вже місяць хоче
Небесний осідлати трон.

Я сам собі тепер готую каву
На кип'ятку – звичайну заварну.
Шукаю десь у зоряних загравах
Свою єдину зіроньку сумну

Зі мною Мурчик у зимові ночі
Мурликає десь тихо біля ніг.
А в грубці дрівця лагідно тріскочуть
І ні по чім нам завірюха й сніг.

Звикаю до самотності глухої,
До німоти старих світлин і стін.
Стою, немов серед руїни Трої,
І чую як ірже троянський кінь.

Ні переможений, ні в лаврах слави,
Мов каравела в морі без стерна.
Я сам собі тепер готую каву –
А в небі зірка світиться сумна.

Білий сон, дерева білі,
Закружляли заметілі.
Зайчик в білій кожушині
Десь там колядує нині.

Снігом небо засіває
Білі обрії безкраї...
Що за диво, що за сон?
Зателенькав телефон...

Треба швидко прокидатись,
В коляду й собі збиратись.
Хай стежини замело,
Колядує все село.

Йду від хати і до хати,
Аби друзів привітати.
Разом випити чарчину
За любов і Україну.

●.....

Відкоркую пляшку вина,
Ще отого – «портвейну» старого.
Під вікном вже колядка луна
Про народження вічного Бога.

Промениться в бокалі вино,
Десь у кахлях потріскують дрівця.
Місяць буцає рогом в вікно,
Зорі небо пасуть, наче вівці.

А колядки предвічний мотив
Вже несе мене в далеч на крилах.
Скільки літ я у серці носив
Ті колядки прадавні і милі.

Ті, що мама мені ще колись
Над колискою тихо співала.
Ті, що дух підносили у вись,
Як турботи лихі пригинали...

Відкоркую пляшку вина,
Хай теплом розливається в тілі.
Забриніла надії струна
І колядкою вдаль полетіла.

.....●

У лісі ялинку зрубали,
За нею заплакав дубок...
Дмитро Павличко.

Милуюся ялинками струнками,
Що кличуть знову в новорічний ліс,
Що ніжними зіницями живими
Зелено дивляться на мене скрізь.

Які вони – на всі століття модні,
Немов дівчата, неціловані ніким.
Я на сторожі біля них сьогодні
Поставлю небо, пильним вартовим.

Аби ніхто із хижими очима
Їх на світанку не зрубав у пень.
Аби стрічали свої весни й зими
І чарували у святковий день.

Нехай пильнує небо щохвилини
Красу землі величну й молоду.
І вірю – що зростуть мої ялини,
До них у гості ще не раз прийду.

Салютами зустріли Новий рік,
Старий – зітхнув і злинув за край неба.
У дзеркало поглянув знов на себе,
А звідти дивиться знайомий чоловік.

Невже се я – такий, як був, торішній,
Невже нічого не змінилося за мить?
Та іншим болем вже душа щемить,
Немов її гризуть залітні миші.

А завтра знов світанок забринить
Дощами-стрілами по новорічній стрісі.
А небо з хмар пряде собі завісу
І на світанку про весну сурмить.

Мовчать синоптики – словами не зарадиш,
У неба свій небесний календар.
А сонце іноді десь вигляне з-за хмар,
Але йому, як небу, не накажеш.

.....●

Дрова потріскують у грубі,
Ялини гілка духмянить.
Із келиха вино пригублю
В оцю різдвяну тиху мить.

Самотньо й сумно у кімнаті,
Твоя світлина на столі.
Хіба я в тому винуватий,
Що ти уже в сирій землі?

Хіба у тім моя провина,
Що не вберіг, не захистив?
Зелені очі зі світлини
На мене дивляться з-під брів.

А десь крилаті янголята
Несуть із неба благу вість.
Хто мені нині в теплій хаті
Різдвяну притчу розповість?

Хто татову колядку давню
Заколядує за столом?
Хто пригадає, як у травні,
З'єднав нас Бог своїм перстом.

Дрова потріскують у кахлях,
Бентежить полум'я мене.
Крихкі сніжинки, наче вафлі,
Зі сходу вітер десь жене.

●.....

Вже келих ночі випито до дна
І знову причащаюся світанням.
Холодна зірка край мого вікна
Дарує срібло неба на прощання.

А за вікном сніжинок білий рій,
Мороз малює вітражі на скельцях.
Радію, що сей ранок, мов прибій,
Хвилями радості бадьорить серце.

Мов Божий дар сприймаю морозець
І днів різдвяних неповторне диво.
Удячний близьким за тепло сердець
І добре слово – щире і правдиве.

Минулих днів полиновий дурман
Розвіявся, як грозові хмарини.
Час, наче лікар, загоїв сто ран,
Та кровоточить й досі та єдина.

Вже келих ночі випито до дна,
Нового дня десь відчуваю подих.
Сніжинки в'ються край мого вікна
Й москалик-вітер квапиться зі Сходу

.....●

Ще місяць блимав у пів ока,
А вже світанок зарябів.
Скотилась зірка одинока
З небес на білий пух снігів.

Про щось співає легінь-вітер,
Допіру лагідний й благий.
Одягну шапку й теплий свитер,
І пуховик старенький свій.

Вийду із сіней на подвір'я,
Від снігу стежку промету
І у долоні біле пір'я
Буду ловити на льоту.

А світ навкіл такий чарівний
І свіжість в груди, мов озон.
Покличу снігову царівну,
Що приходила у мій сон.

Десь заблукала в заметілях,
Будує крижані мости.
Нап'юся чаю з різнозілля
Й піду її допомогти.

●.....

Білим біло забіліло,
Білим снігом землю вкрило.
Біле пір'я на перину
Небо скубає газдиням.
В білих шатах сад біліє
І смереки в білім мріють.
В простирадлах білих стріхи
І під вікнами горіхи.
Білу шапку зайчик білий
Одягнув на себе сміло.
Вже тепер на білім полі
Не знайдеш його ніколи.
І святий Андрій у шубі
В білий ріг зимовий трубить.
Йде до нас на вечорниці,
Де веселі молодичі,
Парубки і газди гречні
Такі файні і статечні.
Білим біло забіліло,
Хоч вже вуса побіліли
Та ще кров не студеніє
І любов'ю серце мліє.
Ой Андрію-добродію,
Чому стежечку завіяв?
Бери віник і лопату
Прокидай стежки до хати!

Перший сніжок і морозець
Малює на вікні косиці.
А мені дівча-осінь сниться,
Що одягнула золотий вінець.

Не все сказав їй на прощання,
Любов для іншої зберіг.
Холодні зорі на світанні
На землю розсипають сніг.

Калини грона, мов намисто,
На шиї дівчини-зими.
І на пиріг із снігу тісто
Котові місяць дві куми.

Панянки личко рум'яниться,
Кружляє щедрий сніговій.
Одягну куртку й рукавиці
Й піду ловити білий рій.

Новорічне

Новий рік коло порогу,
Подякуймо, друзі Богу,
Що носили нас ще ноги,
Що тримались хто за кого:
Хто за жінку, хто за стінку,
Хто за серце чи печінку.
Головне, що рік прожили,
Що дзвеніла кров у жилах.
Вже не так, як в майські дні –
Але ми ще на коні.
Літ немало за плечима,
Колись були молодими.
Нас гойдали літні ночі,
Нас кохали карі очі.
І зросли найкращі квіти
Із кохання того – діти...
Розлетілись горобцями
Діточки від тата й мами.
Та дарунками з далека
Внуків вже несуть лелеки.
Гойдай, діду, гойдай, бабо,
Хай когось задушить жаба,
Що росте нащадок роду,
Що є в домі й на городі...
В хаті, де нема онука,
Баба пса бере на руки,
Дідо тягне із плящини,
Ховається під перину.
І тремтить, як лист трепети,*
Бо боїться нагло вмерти.
І від вірусу в короні,
І від дзвоників у скронях.

* осика (діал.)

Від болячки і горячки –
І «швидкої насті» – с...ки ...
Новий рік коло порогу,
Поклонімся друзі Богу.
Миру й долі Україні,
Неба світлого дитині.
Аби, мов весняні води,
Плив достаток до господи.
Синьооким й чорнобровим
Море радості й любові,
Щастя й вірної руки –
Не на день, – а на роки!

●.....

Світлій пам'яті дружини

Достиглим яблуком до твоїх ніг
Я колись ніжно й сонячно скотився.
Гординю в своїм серці переміг
І на світанку росами умився.

Надвоє розколось моє «Я»
І небо об'єднало нас в єдине.
Чому ти згасла, зіронько моя,
Коли на веслах човен долі линув?

Тепер пливу без компаса й стерна,
Одним веслом натужено веслую.
А десь за обрієм уже бринить весна
І клекіт журавлиний знову чую.

.....●

Чуєш, сину, як вітрів кларнети
Забриніли знову вдалині,
Як світанки кличуть півні треті
І стають якісь коротші дні?

Чуєш, сину, як дзвенить струною
У криниці вічне джерело?
З неї воду пили ми з тобою,
Чисту і цілющу, як зело.

Глянь у небо – знову з журавлями
Відлетіло літо за моря.
Сумно, що немає з нами мами,
Що погасла вже її зоря.

Соком мліють грона винограду,
Йони грають сонечком вгорі.
Запитаймо у небес поради
Як прожити маєм на порі.

Та чомусь у неба безголосі
Не почули заповітних слів...
А десь осінь вже тумани косить
І дощами обрій зарябів.

●.....

Півонії багрянні розцвітали
І небо кликало у зоряний вояж,
І вечір – той, що був лиш наш,
Коли кармінні зорі нас вінчали.

Єдиний вечір – та сліпуча мить,
А скільки в ньому сподівань і втіхи.
Життя колись розставить свої віхи
І в пам'яті минуле відболить.

Та отой вечір поєднав навіки
Наші наївні молоді серця.
З тобою в парі йшли ми до кінця
Думками злиті, як маленькі ріки.

І стала повноводна і дзвінка
Нашої долі течія щаслива.
Де загубилася, голубко моя сива,
Де твоя врода й вірності рука?

А у душі щемить травневий вечір,
Де ти така весела, як весна.
Хмелію знову, наче від вина,
І у думках голублю твої плечі.

У лікарняному вікні,
Коли безсонням тліла нічка,
Почувся голос твій мені
Сумний, мов жебоніння річки.

Яку в осінні холоди
Зціпили пазурі морозу,
Що відчувала крик біди
І крижані кристали-сльози.

Твої й мої – такі гіркі,
Що зачайлися в зіницях...
Між нами вічності роки,
А що було не повториться.

У лікарняному вікні
Уже світанок рожевіє.
Хоч слово ще скажи мені
Як тобі там, моя Маріє?

До тебе йшов по зоряних стежках,
До тебе йшов крізь грози і завії.
Світлини моїх стертих підшов
Розкажуть, що словами не зумію.

До тебе йшов, до тебе й досі йду,
Так не спішив ніколи й ні до кого.
Несу в бесагах радість і біду,
Безсонні ночі і свої тривоги.

Я вірю, що чекаєш до пори,
До болю в серці й спалаху надії.
Колись розкажуть сиві явори,
Які тернисті ті шляхи до мрії.

.....●

Загубив я від дверей до раю
Долею даровані ключі,
Де мене ще й досі виглядає
Зірка долі з неба уночі.

Десь посеред ночі та зірниця
Мерехтить у зболених очах.
Як тобі у Господа світлиці,
У високих райських небесах?

Безтілесним маревом блукаєш,
Пташкою тріпочеш під вікном.
Як мені знайти ключі від раю
І тебе впустити у свій сон?

Як не потривожити твій спокій
Згадками, що у серці десь на дні?
Чую, люба, твої легкі кроки,
Бачу у туманах вдалині.

А вже осінь проситься до хати
І роса студена на межі.
Якби ж ті ключі від раю мати,
Відчинив би райські рубежі.

Та небесні рубежі й закони
Не підвладні всім земним царям.
Листя осінь на долоні ронить,
Я тобі їх вітром передам.

●.....

Тобою дихав і горів,
З тобою розцвітав у слові,
На перевеслах чорних брів
Читав поезію любові.

Хотів у синяві очей,
Наче у морі, потонути,
У світі замкнених дверей –
Одні лиш прагнув відімкнути.

Лелів незайманість твою,
Лелів кохання ніжну квітку.
І кликав місяць і зорю
Любові й вірності за свідка.

Чому пішла за горизонт,
Де вже згасають наші зорі?
Життя – аукціон, де лот
Втрачає цінності поволі.

Тобою дихав і горів,
Тобою мрію ще і досі.
А вже на крилах сто вітрів
Прилинула коханка-осінь.

На твоїй могилі забуяли цвітом
Чорнобривці ніжні, як любові щем.
Мерехтіння свічки задуває вітер
І сумує небо зоряним дощем.

Безгоміння цвіту, безгоміння свічки
І твоєї долі вічна німота.
Вже скрипаль веселий своїм смичком
Нам не заспіває многая літа.

Доторкнутись серцем вічної скорботи,
Пам'яті торкнутись, що не відболить.
Там, де осінь в небі жовті хмари котить,
Твоя зірка долі сумно мерехтить.

Мені байдуже, що ідуть дощі,
Що сиві коси розплели тумани.
Лиш сумно, що не бачу уночі
Твоєї зірки в небесах, кохана.

А хмари, наче ворона крило,
Пливуть удалеч низько над землею.
Й вохровим листям знову замело
Стежину, що вела колись до неї.

Осіння мряка за віконним склом,
Перегортаю пам'яті світлини.
Напишу пісню золотим пером,
Нехай до тебе в небеса полине.

І новий день розвиднить небосхил,
Дощі розвіє понад полем вітер.
На полотнищі сонячних вітрил
Малює осінь спогади про літо.

.....●

Хотів до тебе доторкнутись словом,
Відчути серця запізнілий клич.
Знайти у світі дивнім й загадковім
Твій образ серед тисячі облич.

Інтуїтивно знову відчувати
Твою присутність, ніжний подих твій,
Запах волосся з ароматом м'яти
І шепіт голосу, замріяний такий.

Хотів обняти за тендітні плечі
І на руках понести в зорепад.
А ти пішла в незвіданість під вечір
І посумнів без тебе щедрий сад.

Холодна осінь остудила серце,
Іржавим листям замело стежки,
А в спогадах бринить весняне скерцо
І чую трем коханої руки.

●.....

Коли ще розцвітав під небесами
І був дзвінкий, як кришталева креш.
Хмелів в обіймах юної Оксани
І до Галини залицявся теж.

У рай блаженства кликали спокуси,
Вуста були солодкі, як меди.
В бузкову ніч щось шепотів Катрусі
І від цілунків не ховав сліди.

Осіннім листячком розвіялись затії,
Мов журавлі, відлинули літа.
Подарувала дівчину Марію
Мені десниця Господа свята.

Я ще не вірив, що якимось зумію
Угомонити в серці буревій.
Та освятила доленьку Марія,
Немов веселка радості й надій.

З'єдналися навіки половинки,
Маленькі сонечка розквітли на порі...
Тепер до мене наймиліша жінка
Лише у снах приходить на зорі.

.....●

Любове перша і любове крайня,
Ви, наче зорі, в небесах душі.
У снах приходите десь на світанні
І знову вам розказую вірші.

Любове перша з осені шкільної,
Любове крайня із весняних днів.
Обидві такі юні й загадкові,
Чому я вберегти вас не зумів?

Чом не повірив у веління долі,
Не заховав за тисячу дверей?
У моїм царстві болю і юдолі
Розквітли чорні квіти орхідей.

Любове перша – з юності Марічка,
Моя надія, радість і печаль.
У довгих косах полум'яна чічка,*
А над чолом зірничі пектораль.

Любове крайня і моя остання –
Дружина, мати й серця оберіг.
Осіння пристань щастя і кохання,
І долі нерозораний обліг.

Любове перша і любове крайня,
Мої дві зірки в райських небесах,
Мої утрачені надії й сподівання
Приходять на побачення у снах.

* квітка (діал.)

Котяться за обрій сонячні заграви
І шкребеться вечір у моє вікно.
Я б тобі сьогодні приготував каву
І на стіл поставив дороге вино.

Я б обняв за плечі, зазирнув у вічі
І відчув любові неземне тепло.
Та тебе від мене заховала вічність
Там, де небо в землю кроною вросло.

Скоро місяць-красень у високім небі,
Нашу давню пісню заспіває знов.
Не смакує кава і вино без тебе,
Догоряє сонце в полум'ї заграв.

Тиша у кімнаті, чути як комарик,
Крильцями тріпоче над моїм столом.
Засвітив для тебе зіроньки ліхтарик
Янгол білоперий осяйним крилом.

.....●

(коли ми ще були разом)

Налий мені червоного вина
Із того бутеля, що у пивниці.
Присяду захмелілий край вікна,
А за вікном дощі і громовиці.

А за вікном гримить війна стихій
І блискавиці цілять в тополину.
Вина червоного мені налиий
Й собі також налиий якусь краплину.

Присунься ближче – що-небудь скажи,
Відчуймо знову, як єднає слово.
Чомусь ми на осіннім рубежі
Вже тверезіємо у мареві любові.

А нині захмеліймо від вина,
Й нехай стихія біситься громами.
У цьому світі ти лише одна –
Душі розрада і жага кохання.

Схилися ніжно на моє плече,
Лебідко сива, – я твій білий лебідь.
А блискавиці крешуть, як мечем,
Стежину долі, що веде до тебе.

І знову біль пронизує клітини,
У спогадах гірчить, немов полин.
А мріялось з тобою ще донині
Вітати в небі журавлиний клин.

Та надщербився віщій збанок долі
І зорі впали на крихкі сніги.
Під вечір ти полинула між зорі,
Де море вічності цілує береги.

Якби я міг, якби зумів спинити
Ту мить, що наче ворона крило.
Холодне небо і гранітні плити
Лягли, як брили, на твоє чоло.

Будуть світанки росами бриніти,
Відлинуть за край неба журавлі.
Я принесу тобі осінні квіти
І з журавлями зникну у імлі.

.....●

Чорний метелик, як ніч безголоса,
Тріпоче крильцями за вікном.
Може се душа твоя просить
Щось відоме лиш нам обом.

Але в тебе душа була біла
І жасмином духмяним цвіла.
Що за чорна мара прилетіла
До віконного дзеркала-скла?

Пріч метелику з чорними крилами
Хай тебе забирає пільма.
Де ти, доле, із крильцями білими
Хоч на мить доторкнися вікна.

Відчиню тобі навстіж всі рами
І засвічу воскову свічу.
Вже не граймося більше словами,
Промовчи – і я промовчу!

Чорний метелику – демоне аду,
Я вже випив гіркий твій напій.
Білий янгол мене розрадить
Й подарує троянди надій.

Над землею хмари опустили крила
І весняний дощик дрібно моросить.
Знову я, дружино, на твоїй могилі,
Де, здається, вічність зупинила мить.

Знову відчуваю той останній дотик
До руки й холодного чола.
В пам'яті перебираю всоте
Дні, коли ще вишня нам цвіла.

Як раділи ми красуні-доні
І синам, немов стрункі дубки.
Спогади, наче цугові коні,
Десь у далеч линуть крізь роки...

Великодні дзвони розхитали хмари,
Мерехтіння свічки – німота небес.
За яку провину я несу сю кару,
Як колись Месія на Голгофу хрест?

.....●

Я її видумав у снах і мріях,
Кохану жінку з ім'ям Марія.

На бригантині своє долі
До неї линув у світ любові.

У сині ночі і літні зливи
Кохав до болю і був щасливий.

Та налетіли шторми шалені,
Вітрила долі забрали в мене.

Забрали мрію в тенети змія,
І повернути вже не зумію.

Крешуть над світом злі блискавиці,
Журавка в небі – в руках синиця.

Зімліло серце, тріпочуть крильця,
А мені мрія допіру сниться.

●.....

Колись, як уже зблідне сонця блиск
Й нові світила зійдуть вогнеликі,
З серпанку зіткана мені з'явись
Й зустрінемося в просторі великім.

Дві безтілесні зболені душі,
Дві долі із осінньої світлиці.
А зорі будуть падати вночі
В джерельну воду отчої криниці.

Де нас забули трави й лопухи
І сліпі вікна ветхої оселі.
Дорога долі, відстанню в роки,
Нас розвела на різних паралелях.

Та ще допоки сонце і весна,
Наче веселка, грають в моїм зорі,
Приходить в сні засмучена вона
Й любов'ю напуває серце хворе.

А там, де зустрічаються світи
На пагорбі безмовної могили,
За непромовлені слова прости,
Сказати їх мені забракло сили.

.....●

Для себе в неба не просив багато,
Не нарікав на долю і уділ.
Десь іноді в житті бувало свято,
Десь іноді лиш ейфорії хміль.

Для себе в неба не просив нічого,
Для тебе раю на землі благав.
Чому пливеш до берега чужого,
Де пристань ще ніхто не збудував?

Там на морозі не розквітнуть рожі,
Надій зів'януть щедрі пелюстки.
І в сонмищі байдужих перехожих
Вже не відчуєш дружньої руки.

Для себе в долі не просив багато,
Для неї зірку в небі засвітив.
Та відчуваю й досі – винуватий,
Що не вберіг її, що відпустив.

Хотілося б намалювати сад,
Де розцвіла вже вишенька дружини,
Де мудра бджілка, наче на парад,
На свято яблуні запрошує родину.

І забринить симфонія надій
Понад рожевим яблуневим цвітом.
О, світе, – добрий, феєричний мій
Прагну тобою жити і п'яніти.

І знову повернутися в ту мить,
Коли з тобою милувався цвітом.
А сонце, мов кораблик, у блакить
Під парусами неба лине в літо.

Хотілося б намалювати сад,
Та дар малярства не моя стихія.
А десь черемхи ніжний аромат
Бентежу і неспокій в душу сіє.

.....●

Стою біля гранітної плити,
Вдивляюся в зіниці на світлині.
Вже не запрошую тебе прийти
У мої сни, засмучена дружино.

Я з болем відпустив тебе – лети,
Неначе пташка у сади Едему.
Мене також з обіймів відпусти,
Вони сумні, як пізні хризантеми.

Лиш іноді у березневі дні,
Коли ти відійшла в захмарні далі,
Зійди зорею десь у вишині
Й холодним світлом огорни без жалю.

Для тебе ніжні проліски зірву,
Такі ще по-зимовому холодні.
Тебе живою бачу наяву
Й дарую квіти, як колись, сьогодні.

Стою біля гранітної плити,
А над землею чорні хмари линуть.
І знову тихо шепочу: «Прости,
Що не вберіг тебе, дружино».

Допоки сонце біль роси
Не випило із ока квітки,
Чого бажаєш – попроси,
Моя зажурена лебідко.

Чом обірвався твій політ,
Коли троянди розцвітали,
Коли нам вишні білий цвіт,
У мить кохання дарували?

Відлинула у засвіти,
Зоря погасла серед ночі.
Лиш спогади, немов мости,
Чуттями об'єднати хочуть.

А сонце п'є нектар роси,
Промінням ніжить око квітки.
Чого бажаєш – попроси,
Коли у сни приходиш зрідка.

Про що я думаю в ту мить,
Коли ще свічка мерехтить
І на граніті твої очі
Про щось мені сказати хочуть?

А навкруги сакральна тиша
Лиш вітер квітами колише.
Й ніхто того не відчуває,
Як біль втрати серце крає.

Про що я думаю в ту мить,
Коли вже свічка догорить
І білий віск, як мої сльози,
Закрижаніє на морозі?

●.....

Не прийдеш до мене з літа-літечка,
Не впадеш під ноги листям осені.
Скрижаніла на морозі квіточка,
Білий іній у моїм волоссі.

Поміж нами простирадла вічності,
Де зірниці до галактик горнутья.
Припадаю до твоєї ніжності,
До твоєї долі, моя горлице.

Не розбудеш мене на світаночку,
Не торкнешся вже руками-крилами.
Зорі зазирають крізь фіраночку,
Наче твої очі, моя мила.

Знову дорікаєш мені щиро,
Що не зміг від болю захистити.
Відлетіла з журавлями в ірій.
Де світи туманами повиті...

Не прийдеш до мене з літа-літечка,
Не прилинеш пташкою у сни.
Скрижаніла на морозі квіточка,
Що розквітла пізно восени.

Як ти без мене, як я без тебе?
Дощами плаче холодне небо.

Сховали зорі похмурі хмари.
Як ти без мене, як я без пари?

Сумує голуб – нема голубки,
В душі розпука, на серці бубка.*

* рана (діал.)

●.....

Шаляновою тішилась хусткою,
Запросила у світ надій.
Прив'язала, немов мотузкою,
Ніжним поглядом із-під вій.

Повела за собою в тумани,
У спокуси гріховні кущі.
Нас вінчали барвисті світання,
Причащали осінні дощі.

Плід кохання дозрів у лоні
І з'явився у світ на порі.
Із твоїх груденят, мов бутони,
Молочко пили дітки малі.

Виростали сини наші й дочка
І батьками ставали самі.
Вже онучка голубить синочка,
А ти снишся щоночі мені.

Чом пішла по Чумацькому шляху
До Едему, де вічності плин?
Десь тривожно зойкнула птаха,
На душі гіркота, як полин.

.....●

ГОЛОВОЮ ВНИЗ

*(байки, гумор,
тости, віншування, афоризми)*

● Байки

Миша-емігрантка

В старій коморі серед тиші
Жалілась мишка другій миші:
– Уже набридло отак жити
Й зерно пшеничне теревити.
Піду шукати десь за морем
Із салом й шинкою комори.
А, може, там є й сир голландський
І заживу тоді по-панськи.
Не довго думала та мишка,
На пароплав залізла нишком
І вже за морем-океаном
Прокралась в дім якогось пана.
А там ковбаси, шинка, сало,
На вибір всіх сирів немало,
Бери, що хочеш, їж, будь ласка!
Та злодія чекала пастка...
Прийшов господар й по заслuzі
Отримала злодійка, друзі.
А мишка в рідній комірчині
Зерно теревить і понині.

Звіриний суд

Якось зібрались в лісі звірі:
Вовки, ведмеді, зайці сірі,
Руда лисиця, лось рогатий,
Свиня з кнуром і поросята,
Козуля з цапом, навіть білка
Стибнула на галяву з гілки.
– Давайте починати раду, –
Сказав ведмідь, – а ті позаду
Підходьте ближче до пенька,
В громади думка є така:
У лісі суд пора створити,
Щоб справедливо всіх судити».
Суддею стане вовчик-братик,
Не пожаліє він і тата.
А засідателем зайчисько,
Живе вухань десь отут близько.
З козулі вийде секретар,
Її не купиш за хабар.
Лисиця буде адвокатом,
А прокурором лось рогатий.
І, звісно, білка в нашім лісі
Носитиме із суду вісті.
Враз обізвався кнур із цапом:
«Ви, друзі, не беріть нахрапом,
Забули, що нема тут лева,
Прийде – ховайтесь за дерева...».
Здаля почувся рик левиний.
Розбіглись всі... І навіть нині,
Як з поросят зробились свині,
Несуть данину в суд щоднини,
Бо суд залишився левиний.
Мораль шукати марна справа,
Доки ще лев у суді править!

.....●

Шануйте півня

У курнику – переполох,
Веселий півень раптом здох.
Можливо, славний півень-мачо
Отруту дзьобнув десь мишачу.
А, може, через апетит
Його здолав панкреатит.
Що тут гадати – факт є фактом,
Залишив світ цей півень раптом.
І зажурились бідні кури,
Які без півня шури-мури?..
Не довго думали ті кури
І, щоб розвіяти зажуру, –
Купили на базарі півня
За єврики чи яйцегривні.
А півень той, немов панич,
Його хоч клич, а хоч не клич,
На кури й оком не кидає,
У серці він гординю має.
Бо куплений когут пихатий
Колись був півнем депутата.
Можливо, в іншому причина –
Став імпотентом когутина!
У курнику – переполох,
А щоб ти, клятий півню, здох!

Мораль проста: не справа в гривнях,
Шануйте, кури, свого півня!

Зозуля-повітруля

Пліткувала десь сорока,
Що уздріла своїм оком,
Як підкинула зозуля,
Аферистка-повітруля,
У чуже гніздо яйце.
Всіх обурило оце:
Гріх великий без причини
Генофонд псувать пташиний.
І по лісових законах,
В мантиї стара ворона
Присудила шарлатанці,
Аби з вечора до ранку
У гнізді своїм сиділа
І, мов квочка, яйця гріла.
А зозулю-повітрулю
З лісу, наче вітром, здуло.
Навіть сокіл і орел
Не знайдуть її тепер.
Що насамкінець сказати,
Як мораль тут зав'язати?
Є зозулі й серед нас
І були у різний час!

.....●

Мудрий рак

Побачив рак – біжить їжак,
Але чомусь не так, як рак.
Почерез поле, через сад
Носом вперед – а не назад.
Напевно, дурень той їжак –
Подумав мудрий старий рак.
Бо наше славне плем'я раче
Із давніх пір повзе інакше –
Хвостом вперед, немов бульдозер,
І в цьому є великий козир.
Бо всі дорожні перешкоди,
Очам рачиним не зашкодять.

Мораль у баєчці така –
Я відповім за їжака:
– Хай по-своєму ходять раки,
Але наука їх – до с...ки.

Горда підкова

– Якби не я – то й кінь би не скавав, –
Промовила підкова урочисто. –
Бо навіть місяць в небі гоноровий
Господь створив по образу підкови
І заповів у вічних небі плисти...
Та раптом десь у полі чи діброві
Із копита згубилася підкова.
Відчув скакун первісну велич волі...
Які ж підкови особливі ролі?
Десь іржавіє у обіймах скиби
І вже мовчить, немов холодна риба.

Метелик і черепаха

Метелик насміхався з черепахи:
«Яка ти нечепура і невдаха –
вже сотню літ свій панцир не знімаєш,
повзеш, немов черв'як, і не літаєш.
А пурхати під небом ясночолим
тобі, прабабо, не дано ніколи».
І відповіла мудра прабабуся:
«Літати я не мрію й не беруся,
але ще добру сотню літ –
буду стрічати сонця схід.
А твої крильця, мій коханий,
уже до вечора зів'януть».

Мораль тут зрозуміти просто –
У кожного в житті свій простір.

.....●

Заєць при штанах

Зайчисько одягнув штани,
Здається, в сім нема вини.
Бо нині атрибути чоловіка –
Нап'ялить всякий недоріка...
Тріщать вони на дупі двопудовій,
Хизуються на мавпі, і на псові.
Скоро у Африці слони
Одягнуть джинсові штани.
Навіть опудало городне
Гойдається у портках модних...
Тож заєць одягнув штани
Й поперся сірий у чини.
Сидить у кріслі посадовім,
Величний, мудрий й гоноровий.
Вухами небо полірує,
Капустяним добром тогує.
Не заєць – сизокрилий птах.
Бо він, панове, при штанах.
А був би сірий без штанів –
В кущах би до сих пір сидів!

Що роблять з сіроти штани –
На мить задумайся, збагни!

Павукова гостина

Хитрий павук сплів павутину
Десь у куточку в комірчині.
Почистив зуби в малім рильці,
Гойдаючись на срібній нитці.
Й запрошує до себе на гостину –
Сіреньку муху й комашину.
– Летіть у гості з міста й поля,
Є смачненького доволі.
Почастую, як у казці –
Захмелієте від щастя.
Повірила наївна муха –
Й zostалися від неї – вуха!
Всю кривцю випив упирисько...
Може пора підвести ризику?
Та ні – у гості джміль прилинув
І зрозумів ціну гостині...
Добряче врізав хижаківі
І полетів у золоту діброву.
А де той павучисько нині?
Тремтить в шпарині...

Як добре, що на сій землі
Ще водяться джмелі!

Кровна любов

Корову овод ушили в у спину –
Підняла хвіст нещасна худобина.
Біжить, летить – із ніздрів пара,
А овод піддає ще й жару...
Й бринить на вухо коровині:
– Тепер з тобою ми єдині,
Бо твоя кров тече у моїх жилах,
Корівонько, моя кохана й мила.
Під солоспів признання у любові
Примчала коровина у діброву.
А там кущі, дерева, переліски –
І теж фінал сій байці близько...
Гіляка міцно вдарила по спині
Й зломила крила клятій оводині...

Мораль: не завше єдність крові
Підносить почуття любові...

Котячий мир

Кіт з мишкою уклали перемир'я.
– Котові – слава! – линуло подвір'ям. –
Слава молодшому з родини лева, –
Кричали, аж здригалися дерева!
Здійснилася одвічна мрія...
Але не довго гріла ейфорія –
Десь випадково сіра мишка
Котові перейшла доріжку.
– Нахаба, – випалив левоподібний, –
У нас хоч мир – та я тобі не рідний!
Можеш собі дозволити, небого,
Перед щурами пертись на дорогу.
І, почесавши лапкою живіт,
Сердегу зжер підступний кіт...

Мораль відома з давніх пір:
Не вір в котячий мир – не вір!

.....●

Біс в ребро

Жили собі сумирно й тихо
Старий баран і бараниха.
Та якось однієї днини
На їх зелену полонину,
Не відаю з яких країв,
Юну ягницю хтось привів.
Веселі очі – шубка біла,
Хвостом прикрите грішне тіло.
Ходить велично, наче пава,
Ягниця в шубці кучерявій.
Тут барана, мов хтось наврочив:
– Де були колись мої очі?
Навіщо вибрав бараниху,
Хай забирає її лихо?..
Якось піднявши гордо роги,
Красуні перейшов дорогу.
– Усе віддам, жону покину –
Будь за коханку і дружину.
І хоч баран був не «лопух» –
Найперше зняв з себе кожух.
Продав... й купив найкращі квіти
Отій єдиній в цілім світі.
Всміхнулась кралечка з-під брів:
– Придбай для нас окремий хлів,
Не хочу жити у кошарі,
Де бродять привиди-примари.
Купи обручку і коралі,
Рушник весільний... і так далі...
Баран зняв ратиці і роги –
І, кажуть, що відкинув ноги!

Недавно кралю ту зустрів –
Стриже вже інших баранів!

Когут на бантині

Сидить когут на бантині,
На вершині когутиній,
Мов султан, чи шейх вельможний,
Спогляда на курку кожну.
В нього двадцять роксолян,
Він в гаремі цьому пан.
Гідності тримає марку,
На світанку без дзигарка
Провіщає нову днину
«Ку-ку-ріку» – когутиним.
Всім чорненьким й зозулястим,
І білявим, й попелястим
Підморгне веселим оком,
Підтанцює легким кроком.
Й кожну курочку почубить,
Поцілує, приголубить.
Ходить гордий і пихатий
На подвір'ї коло хати.
Двадцять жінок у героя –
Тещі, звісно, – ні одної.
Спритно може той султан
Перелетіти паркан.
Наче птах, злетить й на слупа,
Аби не зловили в зупу!

.....●

Оженився комар

Прийшла жура до комара –
Уже й женитися пора.
Посватав би комарівну,
Та вона йому не рівня.
Бо він з міста славний мачо –
Вона із боліт смердячих.
А у мухи-зеленухи
Худі ноги, криві вуха.
Ще й не вміє прясти й шити,
Й комареві догодити.
Про се знає увесь світ –
Жив із мухою прадід...
Послав старостів до бджілки,
Працьовита й славна дівка.
Мріяв спати на перині
Із духмяної вощини.
Мед би пив при кожнім дні,
Та сказала бжілка: «Ні!».
Думав сватати осу –
Має талію й красу.
Та бринить, мов вертолїт,
Гірким буде з нею світ.
У джмеля – джмелівна люта,
Та і розумом звихнута.
Мошкара – дрібна і бідна,
Пара теж йому негідна.
Та далеко десь під лісом
Живе овод-«кровосіса»,
Є у нього гарна донька,
«Кровосіска»-оводонька...
Посватали – поженились,

Вже й потомки появились.
Кривцю п'ють гуртом, як воду,
І з худоби, і з народу.

А мораль десь зовсім близько:
Як схрестити комариська
З самкою оводороду –
Чекай упирів приплоду!

.....●

● Лірично-гумористичні
викрутаси

НЛО

(жарт за межею плагіату)

Ані сіло, ані впало – а було,
Прилетіло у село – НЛО.
Як летіло – зашуміло, загуло,
Не вгадаєш – НЛО чи село.
Баба Анна поховала фартухи,
Щоб не стирали космічні лопухи.
А Марічка в'юном коло них,
Може, клюне пришелець-жених.
Дідо Гнат їм продав барана,
А Василь цілий бутель вина.
Вуйко Яків старого сальця,
Аж змінилися гості з лица...
Стеребили за мить баранця,
Потім випили трохи винця.
Закусили сальцем всамкінець
І прийшов тим пришельцям капець...
Зашуміло, загуділо, загуло,
Наче вітром їх підмело.
І тепер не вірить село –
Що й було оте НЛО!

Баба і смартфон

(майже з натури)

Продав дідो коровину
І кітну кролицю,
Купив своїй половині
Смартфон заграничний.
Баба мала «Моторолу»,
Ще ту, при антені,
Але внук узяв до школи
Й загубив з кишени.
Баба довго айфон крутить,
Гудзики шукає.
Не може ніяк збагнути,
Як тут набирають.
Екран гладкий і дзеркальний,
Можна себе вздріти.
Але як в світ віртуальний
Двері відчинити?
Довго два дітлахи браві
Бабу «школували».
Варила їм баба кави,
Льоди купувала.
Врешті якось допетрала,
Що, куди й до чого.
Тепер дзвонить в рай і пекло,
І до діда свого.
Має баба в інтернеті
Цікаві сторінки...
Забув дідो про котлети
І рум'яні грінки.
Прання дві копи набралось
На кривім ослоні.
Баба твердо приписалась
У крутім айфоні.

Коза

Кожна коза хоче з цапом
Поцапатись трохи,
Бо газда за дійки лапав
І кусали блохи.
Нема цапа – то не буде
Козенят й надою.
Ніхто козу не осудить –
Має мухи свої.
Скоро цапа зможеш вздріти
Лиш в червоній книзі.
Плаче кізонько-кобіта:
– Де ви мої «кнезі»?
Доки вона ще побуде
В короткім декреті,
Підшукайте козі, люди,
Цапа в інтернеті.

Суші

Наслухалася Галина
Про японські суші,
Тепер собі кожду днину
Головоньку сушить:
Де зловити ту рибину
На заморську страву,
Їстівну наполовину,
Якщо без приправи.
Мучить клята заморочка,
Не дає спокою...
Подрібнила огірочки
І мойву з тріскою.
Ложку солі, три петрушки
Й червоного перцю.
Такі вдалились смачні суші –
Аж палало в серці...

Лайкни мені

Лайкни мені у фейсбуку
І я тобі лайкну.
Куплю за се нову шубку
І фірмову майку.
Буду бур'яни сапати,
Рубати ліщину,
Повезу тебе в Карпати
В білім лімузині.
А в Карпатах пригощати
Льодами й фастфудом,
Аби довго могла мати
Такі пишні груди.
Лайкай, як вже каву пила,
Лайкай вечорами.
Може злайкаємось, мила,
Десь у інстанграмі.

Усі кури в баби Доці
Якийсь дідько сцапав.
А когут живий і досі,
Бо спав коло цапа.
Вже не піє на дровітні
І ходить без свити,
Бо став бідний безробітним,
А ще хоче жити!

.....●

Яйце

Знесла курка одне яйко
Бабі на потіху.
Кудкудакання і зойку
Було аж три міхи.
Сотні «лайків» у фейсбуку
Й вітань солоденьких.
А візьмеш яйце у руку –
Просте, ще й маленьке.
Отаке у вік прогресу
Нам реклама тичить.
Міні-яйце курка знесла –
Звучить, як індиче!

Антивірусний дідо

– Ой чи чули ви, Настуне, –
Каже вуйна Соня, –
Що до нас уже присунув
Вірус у короні.
Оту напасть можна вздріти
Лиш під мікроскопом.
Але скосить і кобіту,
І дужого хлопа.
Замикайте двері, Насте,
Не ходіть на вітер.
Мусимо оте нещастя
Якось пережити.
– Не боюся я хвороби,
Вірусу й нукліда,
Бо вже здохли всі мікроби
Коло мого діда.
Як закурить самокрутку,
А ще з'їсть гороху,
Пощезають з хати хутко
Віруси і блохи...

Мудрі внуки

– Що сі стало з вашим внуком,
Чи не заслабає,
Погорбився, як каблука,
Й головов мотає?
У вухах встромлені дроти,
Як в пришельця з Марса,
Може то чужа істота,
А не внук ваш Вася? –
Запитала баба Дуся
Сусідку Наталку,
Що сиділа на обрусі
На порозі ганку.
– Не журіться, бабо Дусе, –
Сміється Наталка, –
Бо онук має у вусі
Не просто забавку.
По тих дротах мудрість лине
Із цілого світу.
Отакі-то, бабо, нині
Наші внуки й діти...
– Йой, не смійтеся з старої, –
Каже баба Дуся. –
Бо не дурні внуки й мої
Без дротів у вусі!

Не хочу чоловіка

– Нащо мені чоловіка, –
Злиться зранку жінка, –
Коли в мене є папуга,
Що весь час базіка.
Коли мій Бровко кудлатий,
В будці коло саду,
Бреше так, як депутати
У Верховній Раді.
Він від вечора до рання
Не вгаває гавка,
Проти нього мій коханий
Як дрібна козявка.
Є ще в мене кіт-мурлика,
Що вночі зникає,
І ніколи не вгадаю,
Де той кіт блукає.
Тож не хочу чоловіка,
Ні в хаті, ні в полі.
Кіт, папуга й собацюга
Вкупі – мій Микола.

Сіно з адреналіном

Сеї ночі спав на сіні,
Миші шкряботіли.
Отримав адреналіну,
Аж тіло свербіло.

Комарики покусали,
Не заснув до ранку.
Треба було взяти сала
Мишам на приманку.

Біля мене кіт мурликав.
Клятий ледацюга.
Нащо його я покликав,
Чому мав за друга?

Хоч би хвостом, як батогом,
Комарів настрашив,
А воно таке убоге –
Ні вашим, ні нашим.

Зорі в небі колотились,
Духмяніло сіно.
Вранці ноги підкосились
І впав на коліна.

Більше не піду на сіно
В літню нічку спати...
Може, хтось адреналіну
Захотів набратись?

Приходіть, мов до готелю,
У стодолу нині,
Я верету вам постелю
На свіжому сіні.

Коли упало яблуко на голову Ньютона,
У мозку враз проснулися нейрони.
І наступили світлість і прозоріння
– Упало яблуко?
– Та це ж земне тяжіння!
Так і приходять у життя закони
І в ті часи, і вже після Ньютона.

Мораль проста:
Треба у тім`я бити,
Аби щось путнє у житті відкрити.

Хтось добре вчився, мав оцінки класні,
Тепер облизує обрізочки ковбасні,
Торгує на базарі, наймитує,
Майстрам підтакує, що дім мурують.
А хтось був забіяка і штахнений,
Тепер він став пихатим бізнесменом.
А інший депутатом в різних радах
Закони пише і дає поради.

Отож робімо висновки поволі:
Не завше долю визначає школа.

●.....

Кутив сигари, пив коньяк,
Думав, що завше буде так.
Але фортуна, мов лошиця,
Копитом копнула в сідниці.
Тепер вже курить тютюнець,
У фермера пасе овець,
П'є все, що наливають в чарку,
І доїдає старі шкварки...

А інший був, як вільний вітер,
Любив життя, толочив квіти.
Фортуна засміялась дзвінко
Й подарувала йому жінку...
Та відцвіла кохання ружа,
Вже жінка не цілує мужа.
Сидить небога коло хати,
Борщі готує, пере шмаття,
На дітях памперси міняє,
Так і життя його минає.

Мораль проста – фортуна-діва
Крутить направо і наліво.

Корова мукала на всі застави:
– Яка я гарна, горда й величава.
У мене ноги, як у антилопи,
Я прагну визнання серед корів Європи.
А як прийшла газдиня із відерцем,
То надоїла молока на денце...
А інша – тихо скубала травицю,
А молоком наповнила дійницю.

Мораль проста – хто мукає і риче,
Хай розуму собі позичить.

Вкраїнська дупа ледве влізла
В заморські джинсові штани,
І не шукайте в тім вини –
Штани привезла польська віза.
Тріщить по швах заморський бренд,
В натузі стегна, як пружина,
Спішить в Європу Україна
На дупі, стиснутій уцент.

●.....

Галина на карантині

Карантин, карантин – самоізоляція,
Де поділась твоя, Галю, талія і грація?
Дієтичний раціон – українська кухня,
Та чомусь красуня-Галя, як на дріжджах, пухне?

Вранці дві котлети, гречка, кава і ватрушки,
На обід – із м'ясом бульба і куряча юшка.
На вечерю вареників повнезна макітра,
Та до того ще й сметани не менше пів літра.

А пробудиться вночі й трохи протре очі,
В холодильник зазирне – знову їсти хоче.
Чоколяда, мармуляда і кавалок торту,
Та пішов би карантин до самого чорта.

Не страшний Галині вірус, ані той з рогами,
Лиш би міцно пригорнув парубок руками.
Бо набралось калорій, хоч крути педалі,
Зазирає у віконце розпашіла Галя...

Карантин, карантин – самоізоляція,
Де поділась твоя, Галю, талія і грація?

.....●

Нахилить у лузі червону калину,
Покохайте, друзі, молоду Галину.
Вийде з карантину, набереться сили –
Бери ня, Іване, або ти, Василю!
Груди, як збанятка, і кругленька попа,
Не знайдеш такої в Азії й Європі.
Купім їй ровера, най крутить педалі,
Може трохи скине із талії сала?
Звабні оченятка, шкіра оксамитом,
Як таку Галину, хлопці, не любити?

Коли обікрали

– Нині, жінко, на базарі
Цілий день так крали,
А злодюгу ні одного
Люди не впіймали.
Та я, люба, не якийсь там
Федір чи Микита,
І голова в мене мудра,
Не ликом пришита...
– А до чого ти заводиш
Такі дивні речі?
– Бо мене вже обікрали
Пізно понадвечір.

●.....

Тепер навіть і школярик
На руці має дзигарок.
А колись лиш дідो Йван
При дзигарку був, як пан.
У кишенці в камізельці
З ланцюжком міцним в петельці,
Цокав чітко кожну днину
Той дзигарок-цибулина...
Запитала Василина:
– А котра тепер година?
Дідо крутив пишні вуса,
З пафосом у кожнім русі.
Дзигар витягнув поважно
І сказав велично й важно:
– Вже за квандрас пів дев'ята,
А ти ходиш пелехата...
І пішов до Мошка в шинок,
Де й пропив отой годинник.

.....●

Тремтіли зорі у небі синім,
І місяць линув, як птах на крилах,
А десь із ночі, в чорній хустині,
З'явилась баба – нечиста сила.
Вона, неначе із пекла, встала
І йшла до мене, як та примара.
В руках, на диво, дитя тримала,
Таке чорнезне, як сама хмара.
Хочу хреститись, але не можу,
Зціпило руки, немов мотуззям.
Втікати звідси, в думках ворожу,
А в очі преться якесь галуззя.
Нарешті чую холодний дотик...
Вже біля мене.
– Щезай, примаро!
І стало тихо. А потім – як на базарі,
Все закружляло у круговерті,
А баба тичить мені дитину –
Я утікати... І впав з бомбетлі,*
Та не доспав якусь годину.

* дерев'яне розсувне ліжко (діал.)

●.....

Напевно, що змінився світ –
Із псом Бровком здружився кіт,
Миші гризуть котові хвіст,
А Мурчик їх тепер не їсть.
Бо підписав котячий мир –
Хочеш повір – хочеш не вір.
Напевно, що змінився світ –
В асфальті нори риє кріт,
І, як дадуть йому «добро»,
Тунель збудує для «метро».
Бо той асфальт серед зими
Колись проложений людьми.
Напевно, що змінився світ –
Наполовину з цукром «мід».
Корів не видно на лужку,
А молоко п'єм з порошку,
Де суміш хімії й кокоса –
Спаси, Всевишній, від поносу!
Напевно, що змінився світ –
І в сімдесят тепер не дід.
Вже не сидить на призьбі хати,
А преться дідо в депутати.
Очима ніжить довгі ноги,
І не спішить до пана Бога.
Напевно, що змінився світ –
Не той вже сніг і не той лід.
З нітратами жива вода
І навіть не твоя біда,
Коли горить в сусіда хата,
А ти на іменинах в свата.
Напевно, що змінився світ –
Та посилає нам привіт
Дитинства казка босонога,
Кохання юного тривога,
І слід від батьківських воріт,
Що нас повів у інший світ.

.....●

Не вір в забобони

Падав сніг під Новий рік
На білу дорогу.
Везе жінку чоловік
На перші пологи.
Завернув за хати ріг –
Вже й родильня близько.
Раптом шлях їм перебіг
Чорнезний котисько.
Жінка в сльози:
– Милий Боже!..
Повертай машину,
Бо боюся, що народжу
Якусь диковину.
– Не вір, жінко, в забобони,
Не вір у прикмети...
Бо засміють тебе коні
І вуйко, і тета...
Приїхали... Народила
І швидко, і гладко.
Але що за вража сила –
Чорненьке малятко.
– А ти казав забобони, –
Шипить жінка сухо.
– Бери трубку, тато дзвонить,
Привітай з онуком.
– Чим потішиш мене, синку? –
Чути голос в трубці.
– Чи здоровенька дитинка
Й твоя жінка Любця?
– Всі здорові, тату милий,
Та невтішна звістка,
Бо вам негра народила

●.....

Дорога невістка.
Казала мені дружина
Повертай машину,
Як перебіг кіт-скотина
Нам дорогу нині...
Тато сплеснув у долоні:
– На все є причина,
Я не вірив в забобони
Також, любий сину.
Та як віз колись ще маму
На твої пологи,
Перейшов нас коло брами
Баран круторогий...

.....●

Не заважай Богу

Ревно моляться у храмі
До святого Бога
Лисий «братан», модно вбраний,
І хлопець-небога.
– Допоможи мені «Бентлі»,
Владико, купити.
За се буду церкві ренту
Довіку платити.
Б'ється в груди багачина,
Стає на коліна...
Молиться і той хлопчина
До ікон уклінно.
– «Запорожець» хочу мати,
Мій Боже Всевишній.
Буду тебе прославляти,
Як індуси Крішну...
У «братана» очі люті
І обличчя строге...
– Даю гроші на «Славуту»,
Не заважай Богу!

●.....

Зачепився Гриць за дріт
З електричним пронтом
І у «комі» вже лежить,
Наче після фронту.
Завітав до нього кум
З пляшкою в кишені,
Серце кума давить сум,
Мов жаба зелена.
Тихо шепче наодинці:
– Не мовчи, козаче,
Давай хильнем по краплинці,
Ніхто й не побачить.
Але Гриць ні пари з вуст,
Серце точить жабка.
– Куме, випий хоч за мус,
«Кома» – ще не крапка!

На кого схожий?

У літню спеку серед дня
В болоті ніжилась свиня
Ряба чи біла, чи руда,
Не в тому річ, не в тім біда.
В болоті масть у всіх одна –
Свинно-болотяна вона.
І дивувались перехожі,
Питалися: «На кого схожа,
Ота істотонька пузата?».
А Петрик відповів: «На тата.
Учора п'яний йшов з роботи
І теж купався в цім болоті.
Напевно, він свині рідня,
Ну а свиня – то є свиня».

.....●

● Автожарти

Натискав Петрусь на газ,
Мчав, як вітер, його ВАЗ.
Раптом десь із-за беріз
Біс даішника приніс.
Жезлом владно, мов король,
Він зіграв службову роль.
Строго мовив: «Ви – Шумахер,
Не обійдемоь без штрафу».
А Петрусь схилився низенько:
– В мене дозвіл від Шевченка.
І сто гривень тиче браво,
Щоб залагодити справу.
Офіцер скривився кисло
І сказав коротко й стисло:
– Дозвіл тут потрібний, синку,
Ще й від Лесі Українки!

Трохи пізно пробудився
Батечко даішник
І на сина подивився,
Що хропів ще грішний.
Синок теж служив у штатах
Даішників ревних,
Косив вміло на асфальті
Долари і гривні.
Батько мовив у тривозі:
– Вставай скоріш, сину,
Бо задурно по дорозі
Їдуть вже годину!

Не помчить сімейний ЛАЗ,
Марні намагання,
Якщо муж тисне на газ,
А жінка – на гальма.

– Чи може на асфальті випасти бичок, –
Спитав у батька підліток-синок.
І батько відповів, як мудрий лектор:
– Звичайно, якщо він – автоінспектор.

.....●

● Гумористичні строфи

Мав творчий запал і натуру,
Гонив із-під пера халтуру.
Врешті задумався в зажурі:
Де здати стос макулатури?

Писав поет із юних літ,
Як обривав кохання цвіт.
Коли вже став старим й горбатим,
Пише про тих – кого міг мати...

До мила заганяв Пегаса,
Щоб словом догодити масам.
Тепер на маси зирить ласо –
Нема ні слави, ні Пегаса.

Аж п'ятдесят томів Франкові
Потомки видали з любові.
Але чи той, що в праці прів, –
Читав хоча б один з томів?

●.....

Франко закохувався тричі
В нові вуста, в нові обличчя.
Тепер поети, в світі знані, –
Що новий вірш – нове кохання!

Поета научав мудрець,
Що є початок і кінець!
Та виникла проста загадка –
В поета був кінець початка.

Поет писав про губи-вишні,
Доки – за іншого не вийшли...
Тепер свої кусає пишні –
І сам собі читає вірші...

В політику поет попхався,
Прославити себе старався.
Не відав, що у тім болоті
Потонеш навіть у чоботях.

Петро на старість став святим,
Хоч божество з нього ліпити.
Уже не скаче через тин
До Василин і до Галин.
Бо заморив холестерин
І черевисько, як корито.

.....●

Хоч розуму мав небагато,
За мідний гріш продав би й тата.
Та якось вліз у депутати
Й наводить лад у нашій хаті.

Є у Гната-депутата
Крута «тачка», моцна хата,
Жінка пишна, як гусиня,
Доня худа, як жердина.
Але він такої масті,
Завше думає, де вкрасти.

Я зустрічав їх в місті і конторах,
Тупих і впертих, мов гумовий корок.
Із головою, як качан капусти,
З сідницями, як в бегемота тлустих.

Та тішить лиш одна розрада,
Що бегемоти ще не ходять стадом.

Реп'ях не птах –
Літати не буде.
А причепою на штанах
Все ж іде поміж люди...

●.....

Чому когут так співає?
Чом радіє врешті?
Бо він двадцять жінок має
І жодної тещі.

Свиня і щур любили чир з корита,
Щур шмигнув у нору – свиню забито.
Не винуватий чир, ані корито,
А різні апетити й габарити.

Зустрілися вони тайком,
Пішли разом у гастроном.
Любов почалась з коньяком,
Закінчилася копняком.

Ви п'єте? Пийте скільки влізе,
Та знайте, ви не із заліза.
Ви просто так, кістяк і м'ясо,
А чи людина – ще не ясно.
Ви більше схожі на горилу,
Лиш та при силі, ви – безсилі.
Тож пийте, пийте скільки влізе,
Горілка без ножа заріже.

.....●

Щоб життя прожити вдало,
Омар Хайям радить:
Треба пам`ятати мало,
Лиш дві прості правди.
Краще бути вік голодним,
Ніж підряд все їсти,
І прожити в самотності,
Аніж з дурнем гризтись.

Друзі, я не дилетант,
Друзі, в мене є талант.
Чую, як дзвенить душа,
Тільки ш...ша.
Тихо, тихо, бо злякаєш,
Душу лірика зламаєш,
Поламаєш, наче гілку,
Налякаєш перепілку.
Мені б крила для польоту,
Я б здолав усі висоти.
Отоді би і Шекспіри,
Навіть класик ліз би з шкіри,
Щоб зрівнятися зі мною
І моєю висотою.
Сріблом виграє душа.
Тільки ш...ша.

● Тости,
віншування

Життя прожити й поле перейти
Не кожному, повір, вдається.
Буває, за пів кроку до мети
Об камінь на шляху спіткнешся.
Тож піднімаймо тост і за везіння,
І за шляхи дороги без каміння!

Коли створив творець з ребра
Чарівну Єву неповторну,
То змій, що виліз із дупла,
Свою задумав справу чорну.
Він яблуком спокуси враз
Красуню непорочну звабив.
Тож вип'ємо жінки за вас,
І за гріхи ваші, і вади!

Коли нас розривають злість і чвари,
Налиймо, товариство, повні чари.
Нехай у дзвоні чистого кришталю
Розвіються незгоди та печалі!
І тост лунає дзвінко, аж до неба –
Пиймо за дружбу – іншого не треба!

.....●

Як наливаем за мужчин
Бокал вогнистого напою,
То кожен батько, муж чи син
В очах жінок стає героєм.
Розрадою сумних хвилин,
Жаданий для утіх гріховних.
Коли ми п'ємо за мужчин,
То наливайте, друзі, повний!

Коли ми п'ємо за любов
Й вино у келиху іскриться,
Це ще не значить стрімголов
В морі кохання утопиться.
Ми просто п'ємо за любов,
За біполярну половину.
Щоби відчути знову й знов:
Любов – вулкан, жінки – богині.

Хто пив любов із двох криниць,
Той смак кохання добре знає,
Та є у книзі таємниць
Слова, що вічну силу мають.
Пізнати можна височінь –
Але чи варто відчиняти
Скриньку Пандори, щоб потім
До скону втрати рахувати?

●.....

Пили за жінку і любов,
За чоловічу мужність й силу.
Аж закипіла в жилах кров
І трохи розум помутило.
Та наливаймо ще вина,
Хай тост лунає дзвінко й щиро,
Хай думка нас одна єдна
Й життя не закружляє виром!

Людина завше має свою ціль,
Яка перемагає сум і біль.
Коли строчить шалено кулемет –
Один лежить, а інший йде вперед.
І так у всьому, всюди і завжди,
Коли стискає груди від біди,
Коли життя у горло, як багнет,
Один лежить, а інший йде вперед.
Що тут робити? Видно так дано,
Давайте в келихи наллєм вино.
Мій перший тост і всіх наступних зміст
За тих, хто підіймався в повний зріст!

.....●

Сватання

Замітає сніговиця
Слід отой, куди куниця
Швидко шухнула від нас.
Слід її привів до вас.
Покажіть, куди сховали,
Просим щиро, щоб віддали.
Ми – мисливці, ми – ловці,
Славні хлопці-молодці.
А якщо нема куниці,
То віддайте цю дівицю.
Князь для неї є вродливий,
Буде з ним вона щаслива.
А щоб жили легко з миром,
Подаруйте їм квартиру,
Меблі й різні автомати,
Все у хаті треба мати.
Євро витягніть з заначки,
Щоб круту купити тачку.
Ще й коляску для онука,
Щоб дитя не рвало руки.
І тоді вас будуть діти
Над усе любити в світі.
Ми на стіл кладем горілку –
Могорич за вашу дівку.
І підписуєм папір –
Сватанковий договір!

Весільна

Пливе качка по воді,
А за нею качур.
Які гарні молоді,
Аби не наврочив.
Хай у їхньому житті
Завше буди згода,
В серці почуття святі,
Хай не в`яне врода!
Щоб здорові діточки
Дім розвеселяли,
А із щедрої руки
Щастя прибувало.
А коли десь у вікно
Холодом повіє,
Хай любов п`янить вином,
Хмари всі розвіє.
Проживайте в гаразді,
І будьте багаті.
Я вам зичу молоді
Щастя, долі, свята!

.....●

Віншую вас, люди гречні,
Із Різдом Христовим,
Аби в будні й дні святечні
Жили у любові.
Аби мали скільки баксів,
Як у Гейтса Біла,
Щоб в сім'ї не було плакси
Й серце не боліло.
Най вам плодиться худібка
І жук не їсть бульбу,
Аби вашу файну дівку
Повели до шлюбу.
Аби мали хліб і сало,
Повні слойки меду,
Аби вам лиш бракувало
Печеного леду..
Най добро вам прибуває,
Як вода у повінь.
Будьте, люди, гонорові –
У думках і в слові!

●.....

В небі зіронька високо
Вас вітає з Новим Роком!
Щоб велися гривні й євро,
Не псувала жінка нерви.
А у кожної газдині
В пазусі принади-дині.
Тугі стегна і сідниці
І все інше, як годиться.
А у хлопців-українців
Міць в руках і у ш...ці.
Кусок сала і півлітра
Й трохи розуму в макітрі...
Для курортного моменту –
Купа гравію й цементу,
Два гектари косовиці
І не треба молодиці.
Аби неслась чорна курка,
Жук не пхався в мандебурку,*
Доїлася коровина
Й процвітала Україна!
Слава нації й героям,
Дулю в ніс кремлівським голям!

* картопля (діал.)

Від Різдва і до Йордана
Веселилися до рана.

В небі янголи співали,
Діточки колядували

Й частували нас в селі
І Маланка, й Василі.

А прийшов Іван Предтеча,
Свята всі забрав на плечі...

Знову борщ і «мандебурка»
Й «Наша ряба» – синя курка.

З калача – сухарики
І пляшки бухарикам.

●
● Афоризми

Бог створив людину гожу,
А людина огорожу.

Мріяв про царівну-жабу,
Тепер має жабу бабу.

Як мчиш верхом несамовито,
Дивись хоч зрідка на копита.

Жених і депутат – одним перемагають:
Щось завше вірно обіцяють.

Якщо нема на жінку часу –
Знайдуться інші ловеласи.

Не гладив жінку, ні коханку –
Був без вечері і сніданку.

Нехай говорять, що ми тлінні,
Але дай, Боже, жити нині.

Хоч кожна дівчина, мов фея,
Але женячка – лотерея.

Не признавав нічого, опруч свого
Непризаного таланту.

Яке насіння – таке й коріння.

Які роки – такі й думки.

Як зичиш розуму в чужого –
Пильнуй, аби не збувся свого.

Коли із жбана п'єш водицю –
Добрим слівцем згадай криницю.

Слово не горобець – політ сороки,
Як випустиш – чекай мороки.

Коли живеш в житті на «шару»,
Не забувай, що десь є нари.

Смакує качці в ставку ряска,
А жінці – чоловіча ласка.

Всі дівчата добрі й ніжні –
Доки ходять незаміжні.

Коли нема погоди в домі –
Синоптики тут ні при чому.

Хто шукає істину в вині –
Може опинитися на дні.

Як хочеш ворога собі придбати –
Позич грошей і нагадай віддати.

Кохай жінку, наче зірку,
Але май у всьому мірку.

Є вступ і епілог у творі,
А у житті – світанки й чорні зорі.

Щасливу долю визначає
Жага життя й любов безкрая.

Сів у крісло посадове –
Забув друзів й добре слово.

Жіночу тайну не чіпай ніколи.
Вона у ящику Пандори.

Кожен Микола своє співає соло.

У якому сидиш кріслі –
Такі в тебе і мислі.

.....●

ЗМІСТ

АВТОГРАФ НА КАМЕНІ

Сонячним променем, списом дощів.....	3
Місяць, наче писана тарілка	4
Не передбачуваним, ні прісним	5
У стогах словесної половини	6
За порогом недосяжності – сутінки.....	7
Пригадався той вечір і зорі.....	8
Він з химер будував мости	9
Боюся потонути в морі ночі	10
Цілувала в рожеве личко	11
Не питай, де живе любов	13
Чи вартують стертих підошов	14
Хоч не стану я знаменитим	15
Все треба вчасно встигнути в житті.....	16
Мовчи – коли говорить тиша,	17
Чомусь вже не приходять в сни	18
Давно вже не дивуюся нічому.....	19
Не сумуй за цвітом, що спадає.....	20
В минуле відійшло століття.....	21
А навіщо питати поради	22
Там, де ми з тобою не зустрілись	23
У світах випадковостей	24
Живу і тішуся прожитим днем	25
Панно-Анно, звабнице-чаклунко.....	26
Скажіть мені, яку реакцію.....	27
Як не просто не зійти з дороги.....	28
Ще болить недописаний лист	29
Втрачаю і близьких, і друзів	30
Коли ти заманила мене в ніч	31
Наївним мрійником ще вірю в диво	32
Невагома, немов пір'їнка.....	33
Не випишуйте краплі для ока.....	34
Можливо десь у іншому житті	35
Тямлю, як ще радості перлини	36

●.....

Пробач що не прийшов у твою осінь	37
Все було – і падіння, і злети.....	38
В театрі долі часто граєм ролі	39
На рубежах надій і сподівань.....	40
Пригадав собі ячмінну каву.....	41
Тебе читав, наче цікаву повість	42
Не перебільшуйте свої можливості	43
У кожного свої земні тривоги.....	44
Коли немає в серці милосердя	45
Поезії – розрадо і богине	46
Усе не так, усе чомусь не так.....	47
Писати – не ціпом махати	48
А нічка – наче Всесвіту безодня	49
Між ними нейтральна смуга.....	50
Жертву небу на вітар високий.....	51
Коли кохання колондаик.....	52
Ми тішилися світом і дітьми,	53
Вже скільки літ не бачив я тебе	54
В квітнику Орисі розцвіли іриси	55
Ой літа мої – веселі лицедії	56
Безмовність ночі. Немає нікого	57
Коли мене не буде у «фейсбуку»	58
Він не любив – вона його кохала	59
А може, і не треба дорікань	60
Вона була сірою мишкою	61
Не ховай свою осінь під хусткою	62
Не думалося й не гадалося	63
Коли на велелюдді одиноко	64
Є люди світанкові й вечорові	65
Ще у снах казарма пахне потом	66
А ніщо не приходить з нізвідки.....	67
В театрі долі часто граєм ролі	68
Дівчина манірна, мов японка	69
Вона була замужем і за мужем.....	70
В юності любив я «гнути юра»	71
Чоловіки мають бути сильними	72
На долоні ляже ніч.....	73

Докупи збираю мислі	74
В саду ще ненаписаного вірша	75
А що залишимо на потім	76
Тяжіє неба золотистий кіш.....	77
Якби нагострити місяця серп.....	78
Засмоктує безмежжя інтернету.....	79
Не клич мене у весни високосні	80
Думками лину у далеке літо.....	81
Ще той коминок, сплетений з лози	82
Коли не тішить слава й нагороди.....	83
Розлітаються думки мої розхристані	84
Забракло слів... Мовчу.....	85
Я не знаю, чи іншим разом.....	86
Доки душею щедрий і живий.....	87
Який колір очей у любові.....	88
Люблю писати в потягу вірші.....	89
Вона була правильна і строга,	90
Тогід сусід мій відійшов в засвіт.....	91
Прагну повернутися в той світ	92
Пам'ятаю вечір – над Франківськом хмари.....	93
Змілилі дні, стали коротші ночі	94
Відчуваю як б'ється в тривозі.....	95
Коли зійдеш на висоту вершин	96
В чужому оці він смітинку видів,	97
Не можу бути сонним і байдужим.....	98
Впаде корона із твого чола	99
В екранах вікон – панорама дня.....	100
От і все – завершилась романтика.....	101
Коли в душі лавина слів	102
Слухаю тишу... Що там у ній.....	103
Наснилося – що я старий ватаг	104
Не гойдай мене крилами, спомине.....	105
У тім краю нікого не чекають.....	106
Якось вийшло неждано, негадано	107
Віддавав свою ласку й любов.....	108
В твоїй казочці про любов	109
Не варто блукати в минулому.....	110

●.....

Знову я зазираю в минуле.....	111
Коли повернуся у світ начал.....	112
Які безсилі й сильні водночас.....	113
Сельо.....	114
Ідилія села – цвіте калина.....	115

КОЛИ ЧЕРЕМХА ДУХМЯНІЛА

А цьогоріч вже в лютому весна.....	116
З літами вже не пам'ятаю сни.....	117
Бабак Тимко уже весну віщує.....	118
Відлітає травень між зелені трави.....	119
Люблю, коли півонії цвітуть.....	120
Ніжним голосом чарувала.....	121
Знову п'янить черемхи аромат.....	122

ЛІТО, ЛІТО, СКІЛЬКИ ПЕРЕЖИТО

В твоїх зіницях – неба зірниці.....	123
Дарує серпень пригорщі тепла,.....	124
Казали: «По Петрі – і по теплі...».....	125
А жаби кумкали в потоці.....	126
Прокинувся – а ранок такий сивий.....	127
А на вишні ягідки-рубіни.....	128
Збирали на узліссі ми малину.....	129
Казала мама: «Вже достигли вишні.....	130
Згасало сонце десь за небосхилом.....	131
Знову дарує щедре літо небо.....	132
Коли дошкулятиме вітер.....	133
А за край неба вже кучерявиться.....	134
Минають дні вишнево-черешневі.....	135
І знову сонце вишиває ранок.....	136
Усміхнулась якось хитрувато.....	137
Не шукайте мене десь за шторами.....	138
Пательня сонця в небі аж шкварчить.....	139
Літо, літо – половіє жито.....	140
Після дощу світліє обрій.....	141
Того року не вродили вишні.....	142
А надвечір'я духмяніло сіном.....	143

.....●	
Ти босоніж ішла по тротуару	144
Чуттями лину в журавлину осінь	145
А по Іллі світанок прохолодою	146
Сей літній дощ такий дзвінкий	147
Черешнева радість у моїм саду.....	148
Контраст природи... Вчора була спека	149

ЗНОВУ У ОСІНЬ ІДУ

Сей перший дощ осіннього розливу	150
Литаври сонця Яблуневий Спас	151
Заквасилося, загуркотіло	152
Не співай мені про весну.....	153
На бригантині долі в листопад.....	154
Мольфарка-осінь вже пакує в тайстру	155
А вже у кленів облісіли чубки.....	156
Не сподіваюся на диво задзеркалля	157
Літа курличуть, наче журавлі	158
Мелодія кленового листка.....	159
Десь у минулому казковий птах.....	160
Прелюдія осіннього дощу	161
Тумани по траві, як сиві коси.....	162
Жовтень золотистий, в сонячнім намисті.....	163
А вже Покрова в небесах	164
Мене просить осінь на холодні роси	165
Знову у осінь іду	166
Наснилося, що я зрізаю вишню	167
А скільки ще буде ніжності	168
Моїх думок осиний рій	169
Скільки їх, залишених в полоні	170
Поглядом звабливим заворожений	171
Листячко метеликом кружляє.....	172
Хризантеми заплела у коси	173
Мене ніхто допіру не спитав	174
Не відаю, чи вже себе знайшов	175
Запроси мене в падолист	176
Тумани білі, наче сонні вівці.....	177
Заблукаю в мереживі снів	178

Вже падолистом замело сліди.....	179
Яблуня зігнулася під ношею	180
А вже серпень до вересня горнеться	181
Якби я міг у кошик трохи літа.....	182
Під осінь, у блаженькому плащі.....	183
Сльотавий вересень до фінішу добіг	184
Сірий день заплаканий, під ногами чвакає.....	185
Листя зів'яле не стане зеленим	186
Не потьмяніє сонячний вінок.....	187

БІЛИМ БІЛО ЗАБІЛІЛО

Чи небо захиталось наді мною	188
Виє комин, наче сто вовків.....	189
Не остудить груди грудень	190
Необережно кинув слово	191
Під настрій сонячно в душі.....	192
Сакральна святість в лоні ночі.....	193
Я сам собі тепер готую каву.....	194
Білий сон, дерева білі.....	195
Відкоркую пляшку вина	196
Милуюся ялинками струнками.....	197
Салютами зустріли Новий рік	198
Дрова потріскують у грубі.....	199
Вже келих ночі випито до дна	200
Ще місяць блимав у пів ока.....	201
Білим біло забіліло	202
Перший сніжок і морозець.....	203
Новорічне	204

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ДРУЖИНИ

Достиглим яблуком до твоїх ніг	206
Чуєш, сину, як вітрів кларнети.....	207
Півонії багряні розцвітали	208
У лікарняному вікні,	209
До тебе йшов по зоряних стежках	210
Загубив я від дверей до раю.....	211
Тобою дихав і горів,	212

.....●	
На твоїй могилі забуяли цвітом	213
Мені байдуже, що ідуть дощі	214
Хотів до тебе доторкнутись словом.....	215
Коли ще розцвітав під небесами	216
Любове перша і любове крайня.....	217
Котяться за обрій сонячні заграви.....	218
Налий мені червоного вина.....	219
І знову біль пронизує клітини,	220
Чорний метелик, як ніч безголоса.....	221
Над землею хмари опустили крила.....	222
Я її видумав у снах і мріях.....	223
Колись, як уже зблідне сонця блиск	224
Для себе в неба не просив багато	225
Хотілося б намалювати сад	226
Стою біля гранітної плити	227
Допоки сонце біль роси	228
Про що я думаю в ту мить,.....	229
Не прийдеш до мене з літа-літечка	230
Як ти без мене, як я без тебе?	231
Шалявновою тішилась хусткою	232

ГОЛОВОЮ ВНИЗ

БАЙКИ

Миша-емігрантка.....	233
Звіриний суд.....	234
Шануйте півня	235
Зозуля-повітруля.....	236
Мудрий рак	237
Горда підкова	237
Метелик і черепаха	238
Заєць при штанах	239
Павукова гостина	240
Кровна любов.....	241
Котячий мир.....	242
Біс в ребро.....	243
Когут на бантині	244
Оженився комар.....	245

ЛІРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНІ ВИКРУТАСИ

НЛО	247
Баба і смартфон.....	248
Коза	249
Суші	249
Лайкни мені	250
Усі кури в баби Доці	250
Яйце	251
Антивірусний дідо	251
Мудрі внуки.....	252
Не хочу чоловіка	253
Сіно з адреналіном	254
Коли упало яблуко на голову Ньютона.....	255
Хтось добре вчився, мав оцінки класні	255
Кутив сигари, пив коньяк.....	256
Корова мукала на всі застави	257
Українська дупа ледве влізла	257
Галина на карантині.....	258
Нахиліть у лузі червону калину	259
Коли обікрали	259
Тепер навіть і школярик.....	260
Тремтіли зорі у небі синім	261
Напевно, що змінився світ	262
Не вір в забобони.....	263
Не заважай Богу.....	265
Зачепився Гриць за дріт	266
На кого схожий?	266

АВТОЖАРТИ

Натискав Петрусь на газ.....	267
Трохи пізно пробудився	267
Не помчить сімейний ЛАЗ	268
Чи може на асфальті випасти бичок.....	268

ГУМОРИСТИЧНІ СТРОФИ

Мав творчий запал і натуру.....	269
---------------------------------	-----

.....●	
Писав поет із юних літ	269
До мила заганяв Пегаса	269
Аж п'ятдесят томів Франкові	269
Франко закохувався тричі.....	270
Поета научав мудрець,.....	270
Поет писав про губи-вишні,.....	270
В політику поет попхався.....	270
Петро на старість став святим,.....	270
Хоч розуму мав небагато.....	271
Є у Гната-депутата.....	271
Я зустрів їх в місті і конторах	271
Реп'ях не птах.....	271
Чому когут так співає?	272
Свиня і щур любили чир з корита.....	272
Зустрілися вони тайком.....	272
Ви п'єте? Пийте скільки влізе.....	272
Щоб життя прожити вдало	273
Друзі, я не дилетант.....	273
ТОСТИ, ВІНШУВАННЯ	
Життя прожити й поле перейти	274
Коли створив творець з ребра	274
Коли нас розривають злість і чвари,.....	274
Як наливаєм за мужчин.....	275
Коли ми п'ємо за любов	275
Хто пив любов із двох криниць	275
Пили за жінку і любов	276
Людина завше має свою ціль	276
Сватання.....	277
Весільна.....	278
Віншую вас, люди гречні.....	279
В небі зіронька високо	280
Від Різдва і до Йордана	281
АФОРИЗМИ.....	282

Літературно-художнє видання
Війтенко Іван Дмитрович
Автограф на камені
Лірика

«Писаний Камінь»
Косів

В41 Війтенко І. Д.
Автограф на камені: лірика. – 2022. – 296 с.

Автор висловлює подяку за сприяння у виданні книжки
синові Василеві Війтенку

Набір тексту і редагування автора

Коректор
Оксана Зварич

Верстка, дизайн
Ігоря Зварича

Видруковано в ПП «Писаний Камінь»
Свідоцтво Держ. реєстру: серія ІФ, № 5083
Івано-Франківська обл., м. Косів,
вул. Незалежності, 28
Тел.-факс: 2-24-91
E-mail: Evrika-pk@ukr.net

Підписано до друку 19.10.2022. Формат 60x84/16
Папір офсетний. Друк офсетний.
Умовн. друк. арк. 18,5.
Тираж 200 прим. Зам. 582.